

ДЖЕЙМС ОЛИВЪР КЪРУУД ПРИ ИЗВОРА НА РЕКАТА

Превод от английски: [Неизвестен], 1991

chitanka.info

I

Между Конистоун от Североизточната конна полиция на Великобритания и Кийт, преследваният от закона беглец, имаше поразителна прилика. И двамата я бяха забелязали, разбира се. Тя им създаваше повече взаимно доверие и постоянно подтикваше Конистоун към поведение, което би го направило изменник на служебната му клетва. Той представляваше закона. Той беше законът.

От двадесет и седем месеца насам бе следил Кийт и винаги в ума му звучеше прощалното напътствие: „Да не се връщаш докато не го заловиш жив или мъртъв. Иначе...“

Мъчителна кашлица раздра гърдите му и пресече мислите му. Той се повдигна и седна на походното си легло. При задъхания болезнен вик, който се появи на устните му, заедно с петно от кръв, влезе Кийт и здраво го придържа. Кийт нищо не каза и след малко Конистоун изтри кръвта и кротко се усмихна, преди още сянката на болката да бе се изгубила от очите му. Една от ръцете му държеше ръка, над чиято китка още личеше следата от белезниците. Видът на този белег върна Конистоун към безмилостната действителност. Наистина, съдбата си играеше с тях.

— Благодаря ти, приятелю — каза той. — Благодаря.

Пръстите му стиснаха белязаната от гривната ръка.

Над главите им полярната буря вилнееше със страшна ярост, като че ли искаше да смаже малката колиба, която се бе осмелила да се издигне в сивата пустота на върха на света, хиляда и триста километра далеч от населено място. Чуваха се странни пронизващи звуци и вопли, които късаха сърцето. Когато най-последно бурята утихна и последва необичайна тишина, двамата можаха да почувстват как замръзналата земя под краката им трепери и да чуят еката на разбиващи се и разпукващи ледени полета, там в Хъдсъновия залив. Заедно с този кълтеж достигна и продължителен рев, подобен на тътен от далечна битка, прекъсван от време на време — когато някоя ледена планина се разпукваше — като гръм на 40-сантиметрово оръдие. Долу

през Ръос Уелкъм тонове лед си проправяха път в Хъдсъновия залив, подобни на разнебитени хунски орди.

— По-добре си легнете — посъветва Кийт.

Вместо да го послуша, Конистоун бавно се изправи на крака и се приближи до масата, на която гореше лампа с тюленова мас. Той се олюляваше като стъпваше. Седна до масата, а Кийт — насреща му. Между тях лежеше едно охлузено тесте карти за игра. Конистоун ги запрехвърля между пръстите си, вгледан право в лицето на Кийт, и се позасмя.

— Странно е, дяволски странно — каза той. — Не мислиш ли и ти същото, Кийт? — Той беше истински англичанин и даже при това отчаяно положение запазваше чувството си за хумор.

— И някак си смешно — добави той.

— Странно — да, но не е смешно! — съгласи се отчасти Кийт.

— Да, смешно е — повтори Конистоун. — Само преди двадесет и седем месеца, без три дена, аз бях изпратен да те заловя, Кийт. Беше ми казано да те доведем жив или мъртъв — и в края на двадесет и шестия месец аз те залових жив. И ако това беше спорт, ти заслужаваш награда вместо примка на шията, Кийт. Ти ме прекара през деветте кръга на ада, докато те хванах. Мръзнах и гладувах, и се давих. Не съм виждал бяла жена вече осемнадесет месеца. Беше ужасно... Но аз те надвих най-после. Това е най-чудесното и приятно в цялата тази работа — че аз те надвих и те хванах. Доказателството за това и сега е още над китката на ръката ти. Аз спечелих. Признаваш ли това? Трябва да бъдеш почтен, приятелю, защото този ще ми е последният велик лов вече — той прекъсна. Гласът му прозвуча пълен с тъга.

Кийт кимна:

— Да, ти надви — каза той. — Ти спечели тъй честно, че когато студът порази дроба ти...

— Ти не се възползва от това, за да ме победиш — прекъсна го Конистоун. Това е именно комичното. Аз те бях овързал хубавичката и те бях обрекъл вече на палача — когато — хоп! — студът порази дроба ми — ролите се разменят и вместо да ме пречукаш и да офейкаш, докато аз бях безпомощен, Кийт, приятелю... ти се опита да ме лекуваш и да ме възвърнеш към живота! Не е ли ирония на съдбата това?

Той протегна ръка над масата и сграбчи китката на Кийт. След това няколко мига остана с наведена глава, а тялото му се сгърчи от нов пристъп на раздираща кашлица. Кийт почувства болката от нея по конвулсивното стискане на пръстите около неговите. Когато Конистоун повдигна лице, червеното петно пак се бе появило на устните му.

— Знаеш ли, аз съм пресметнал точно деня — продължи той, като изтриваше кръвта с една кърпа, която вече бе цялата червена. — Днес е четвъртък. Краят ми ще дойде в петък или по някое време в събота. Аз съм я виждал тази трагедия на премръзналите дробове много пъти. Разбираш ли? Остават ми сигурно още два, най-много три дни. Тогава ще трябва да изкопаеш една яма и да ме погребеш. След това вече няма да си обвързан от честната дума, която ми даде, когато ти свалих белезниците. Питам те: „Какво смяташ да направиш“?

По лицето на Кийт се четеше дълбоко страдание. Вчера те двамата бяха сравнили своята възраст. Той беше на тридесет и осем, само малко по-млад от човека, който го бе преследвал и който в момента на постигането на целта си умираше. Досега те не бяха изложили фактите тъй ясно. Кийт бе изпитвал някакво смущение при мисълта да каже на Конистоун за безнадеждното му положение. За него се бе оказало по-лесно някога да убие човек, отколкото да каже на Конистоун, че ще умре. Сега, когато Конистоун бе отмерил времето, което му оставаше да живее, с такава точност и с такава учудващо хладнокръвие, товар се бе смъкнал от плещите на Кийт. Един срещу друг на масата те се гледаха в очите и този път ръката на Кийт стисна ръката на Конистоун. Те изглеждаха като братя в болнавата светлина на тюленовата лампа.

— Какво смяташ да направиш? — повтори Конистоун.

Лицето на Кийт сякаш се състари, докато англичанинът го гледаше. — „Мисля... че ще се върна назад“ — каза той тежко.

— Къде? В Коронейшън Гълф? Ще се върнеш в онези вонящи ескимоски хижи? Ако направиш това, ти ще полудееш...

— Навярно — каза Кийт. — Но това е единственото, което ми остава. Ти знаеш добре. Ти по-добре от всеки знаеш как ме гонеха. Ако бях отишъл на юг...

Сега беше ред на Конистоун да кимне с глава бавно и замислено.

— Да, разбира се — каза той. — Те те гонят безмилостно и ти си чудесен лов за тях. Но ще те спипат даже и там. А мене ми е... жал.

Конистоун напълни лулата си и я запали. Кийт забеляза, че държеше запалената клечка без тя да трепне. Твърдостта и самообладанието на този човек бяха забележителни.

— Жал ми е — каза той пак. — Аз те обикнах. Знаеш ли, Кийт, аз бих искал да си ми брат и да не беше убил човек. Оная вечер, когато ти нахлузих белезниците, аз се чувствах ужасно. Не бих ти казал никога това, ако не беше близо смъртта. Но каква полза има да премълчавам? Не е справедливо да се държи един човек на такова място цели три години, бягащ от дупка в дупка като плъх и после да го повлекат на бесило. Аз знам, че в твоя случай това не е справедливо. Чувствам го. Не искам да те изпитвам, приятелю, но ще ти кажа, че не вярвам вече на официалните „факти“. Аз смело бих се обзаложил, че ти не си такъв какъвто те изкарват. И затова бих искал да зная защо именно... си убил съдията Къркстоун.

Кийт стисна двата си юмрука върху масата. Конистоун видя как сините му очи за момент потъмняха от някакъв див пламък. В този момент легна някаква странна тишина над колибата и в тази тишина влудяващото джавкане на малките бели лисици рязко се издигна над далечния тътен на ледовете.

II

— Защо съм убил съдията Къркстоун? — Кийт бавно повтори въпроса. Стиснатите му ръце се отпуснаха, но пламъкът в очите му продължаваше да гори. — Какво ти казват официалните „факти“, Конистоун?

— Че ти си убил хладнокръвно и че нашата полиция е на изпитание, докато ти не бъдеш обесен.

— Много неща зависят от гледната точка, не е ли така? Ами ако кажа, че аз не съм убил съдията Къркстоун?

Конистоун се наклони напред и това движение събуди кашлицата му. Смъртният пароксизъм пак разтресе тялото му и когато премина, дишането му беше запъхтяно, като че ли съскаше през сито. — Боже мой, неделя или събота — задъхано изрече той. — Кийт, тя иде...

— Не, не, не тогава — каза Кийт и преглътна буцата, която заседна на гърлото му. — По-добре пак да си легнеш.

Конистоун събра силите си.

— И да умра като заек, така ли? Не, благодаря ти, старче. Аз искам да узная фактите и ти не можеш да лъжеш един умиращ човек. Уби ли съдията Къркстоун?

— Аз... не... знам — отговори Кийт бавно, като го гледаше в очите. — Мисля, че да и все пак не съм уверен. Аз отидох в дома му през оная нощ, решен да търся правосъдие или да го убия. О, да можеше ти да погледнеш през моите очи, Конистоун. Ти би могъл, ако познаваше баща ми. Майка ми беше умряла, когато съм бил хлапенец и аз отраснах с баща си като с приятел. Едва ли някога съм мислил за него само като за мой баща. Бащите са нещо обикновено. Той беше нещо повече от това. От момента, когато станах десетгодишен, ние бяхме неразделни. Мисля, че чак когато станах на двадесет години, той ми каза за смъртната вражда между него и Къркстоун, но това не би ме безпокоило... защото аз не мислех, че може да има някакво последствие от нея... Докато един ден Къркстоун впримчи баща ми. Тогава аз разбрах, че през всичкото това време, с години тази змия

беше дебнала удобния случай. Това беше примка и баща ми бе попаднал в поставения капан. Даже и тогава той мислеше, че неговите политически неприятели, а не Къркстоун, бяха му устроили това. Скоро открихме истината. Баща ми бе осъден на десет години, а бе невинен. И единственият човек на земята, който би могъл да докаже невинността му беше Къркстоун. Конистоун, ако ти знаеше тези неща и беше на мое място, как би постъпил?

Конистоун запали друга клечица от пламъка на лампата, подвоуми се и отговори: „Не знам още, стари приятелю. Какво направи ти?“

— Аз просто паднах на колене пред този мерзавец — продължи Кийт. — Не знам дали някога човек тъй е молил за живота на друг човек, както аз молах и просех за живота на баща ми. Трябваша само няколко думи от Къркстоун, които биха го освободили. Бих дал всичко, което имах за неговата свобода. Господи! Никога не ще забравя тази нощ! Той беше седнал, тлъст и мазен, два големи пръстена блестяха на дебелиите му пръсти. Една чудовищна жаба в човешки образ... Влезе и синът му, угоен и противен като баща си. И той злорадстваше над моята мъка. Аз не знаех, че такава омраза можела да съществува на света, че отмъщението можело да достави такава радост. Чувах отвратителния им смях, когато излязох във в нощта. Гласовете им ме преследваха, чувах ги в дърветата, идваха с вятъра. Изведнъж се върнах назад и влязох пак в тази къща, без да почукам и пак застанах срещу тях. Този път, Конистоун, аз се бях върнал твърдо решен да получа справедливост или да убия. Отчасти може да се каже, че бе предумишлено убийството, но аз отидох с голи ръце... На вратата имаше ключ и аз я заключих. След това явно им казах какво искам. Без заобикалки...

Кийт стана от масата и започна да се разхожда напред-назад. Вятърът пак бе затихнал. Те дочуваха воя на лисиците и глухия тътен на ледовете.

— Синът започна пръв — продължи Кийт. — Той скочи върху мен. Аз го ударих. Вкопчихме се един в друг и тогава бащата се нахвърли върху мен с някакво оръжие в ръка. Не можах да видя какво беше то, но бе тежко. Първият удар едва не строши рамото ми. В боричкането аз изтръгнах предмета от ръката му и тогава разбрах, че е правоъгълна медна плоча, преспапие. В същия момент видях сина да

грабва един подобен предмет от масата. Вземайки го, той счупи лампата на писалището. Борбата продължи на тъмно. Не чувствах, че се боря с хора. Създаваха ми ужасното усещане, че се намирам в тъмнина между виещи се змии. Да, аз удрях силно. Синът — също, но никой от нас не можеше да види къде точно нанася ударите. Усетих, че моето оръжие удари в нещо и тогава именно Къркстоун се строполи с вик. Ти знаеш какво стана след това... На другия ден в стаята се намери само една медна плоча. Синът беше скрил другата. И тази, която бе намерена, беше покрита с кръвта и космите на Къркстоун. За мен нямаше изгледи за спасение. И затова избягах... Шест месеца след това баща ми умря в затвора. А мен вече три години ме гонят, както ловджийски кучета гонят лисица. Това е всичко, Конистоун. Дали аз съм убил съдията Къркстоун? И ако аз съм го убил, мислиш ли, че бих съжалявал за това, даже и да ме обесеха?

— Седни!

Гласът на англичанина заповядваше. Кийт се свлече пак на стола си, дишайки тежко. Той видя светлина в стоманено сините очи на Конистоун.

— Кийт, когато човек знае, че ще живее, той е сляп за много неща. Но когато знае, че ще умре, е друго... Ако ти бе ми разказал същото преди един месец, аз все пак бих те предал на палача. Това е мой дълг, щях да ти кажа, че истината не е такава. Но ти не можеш да лъжеш пред мен сега. Ти няма да се връщаш в Коронейшън Гълф. Ще отидеш на юг! Ще се върнеш пак в Господната земя. И ти не ще отидеш там като Джон Кийт — убиеца, а като Дъруент Конистоун от кралската северозападна конна полиция на Негово Величество! Разбираш ли ме, Кийт? Разбра ли?

Кийт само го гледаше втренчен. Конистоун беше измислил този план от известно време и предчувстваше как той ще изуми Кийт.

— Добре нагласено, не мислиш ли? Ти ми харесваш. Аз те ценя много и не виждам никаква пречка ти да не продължиш да живееш с моето име, на мое място. Няма нищо лошо от морална гледна точка. Никой не ще почувства моята липса. Аз бях „черната овца“ там, дома в Англия, по-малък брат и прочие. Когато трябваше да избирам между Африка и Канада, избрах Канада. Предполагах, че всички у дома мислят, че съм умрял. Не са чували нищо за мен вече шест-седем години. И най-хубавото в моя план е, че ние дяволски си приличаме.

Подстрижи си малко мустаците и брадата, прибави малък белег над дясното око и ти можеш да се изтъпаниш срещу самия стар Мак Доуел и обзалагам се, той ще скочи и ще извика: „Господи, Боже мой, та това е Конистоун“. Това е всичко, което мога да ти оставя, Кийт: дрехите на един умрял човек и името му, но ти ги оставям от сърце. На мен няма да ми бъдат нужни вече от вдругиден.

— Невъзможно — прошепна задъхано Кийт. — Конистоун, чуваш ли какво говориш!

— Напълно, старче! Аз премислям всяка дума, защото ме боли, когато говоря. Така че, недей да спориш с мен, моля те. Това е най-чудесното нещо от всичко, което ми се е отдавало да сторя в моя живот. Аз ще бъда мъртъв. Ти можеш да ме погребеш под този под, където лисиците не ще могат да ме докопат. Но моето име ще продължава да живее и ти ще отнесеш на гърба си моите дрехи. Ще разкажеш на Мак Доуел как си заловил Джон Кийт и как той е умрял тук от премръзване на дроба. Като доказателство за това, ти ще отнесеш собствените си дрехи в един вързоп, заедно с други установяващи самоличността неща, а там ще те чака твоето сержантско място. Мак Доуел ти го е обещал като повишение, ако заловиш беглеца. Разбра ли? И... Мак Доуел не ме е виждал две години и три месеца, тъй че ако аз му се видя малко променен, то ще бъде нещо естествено. Най-удивителното нещо от цялата тази работа е, че ние много си приличаме... Казвам ти, идеята е блестяща!

Конистоун забрави за скорошната си смърт в своето въодушевление от предстоящата голяма игра, която замисляше. И Кийт, чието сърце развълнувано туптеше, видя в един миг изумителната дързост на това, което Конистоун бе намислил. Почувства и радостен трепет за възможностите, които криеше този риск. Никой там долу не би познал в него Джон Кийт от преди четири години. Тогава той беше гладко избръснат, с малко приведени рамене и не твърде силно тяло. Сега той бе съвсем различен. Четиригодишната борба със стихииите на живота го бе превърнала в силен мъж. Конистоун, седнал насреща му, приличаше толкова на него, като че ли му е брат близък. Изглежда, че той прочете мислите на Кийт.

— Една брада може да покрие много недостатъци и различия, старче. Аз ходих с брада две години преди да потегля подире ти, грижливо заострена в стил Ван Дайк, та по-добре недей употребява

бръснача. Физически няма ни сянка от опасност, че може да бъдеш уловен. И фигурата ти прилича на моята. Но истинският майтап ще бъде в друго отношение. Следващите двадесет и четири часа ти ще трябва да научиш наизуст историята на Дъруент Конистоун от деня, в който той постъпи в конната полиция. Аз няма да се връщам по-назад от това, защото то не представлява интерес за теб и няма да ти създава проблеми. Най-голямата опасност за теб ще бъде в лицето на Мак Доуел, командващ дивизията „Ф“ в Принц Албърт. Той е човек лисица, от старата военна школа, може да види през капака в тенджерата. Но има добро сърце. Беше ми приятел, тъй че наред с биографията на Дъруент Конистоун, ти ще трябва да се натовариш и със сума неща за Мак Доуел. Има много неща... ох! Господи...

Той изведнъж притисна с ръка гърдите си. И двамата изпитаха ужас, когато кашлицата го сгърчи. А над тях вихърът пак запищя, като погълна лая на лисиците и тътнежа на ледовете.

Тази нощ при жълтеникавото мъждукане на лампата с тюленова мас, Конистоун и Кийт се бореха със себе си и с времето — единият, съзнаващ близостта на смъртта и борец се да я възпира, другият молец се за отсрочка. Двамата мъже преминаха през странния процес на размяна на самоличност. Кийт схващаше, че англичанинът намаляваше и без това малкия брой часове, които му оставаха да живее, като изпълняваше обещаното.

В своя живот Кийт се бе привързал само към баща си. Сега започваше да обича и друг човек — Конистоун. Сърцето му усещаше, че е несправедливо той да остане да живее, а Конистоун да умре. Но умирацията англичанин се усмихна и сложи ръката си върху неговата. Кийт почувства, че тя беше овлажняла от студена пот.

През ужасните часове, които последваха, Кийт почувства как силата и куражът на умирацията мъж ставаха постепенно част от самия него. Конистоун, задушаващ своята собствена болка, заслужаваше възхищение. И Кийт усещаше своята объркана и отчаяна душа да се изпълва с нов живот, с нова надежда. Той се вълнуваше от мисълта за това, което ще трябва да прави от сега нататък, за да живее като благородния англичанин. Разказът на Конистоун започна първо за важните неща. Началото бе запознаването с Мак Доуел. И след това, прекъсван от пароксизмите, като оставяха червени петна по устните му, попълни разказа си с отделни случки. Конистоун леко се

усмихваше, когато разказваше как веднъж Мак Доуел го бе заклек да пази тайна по един инцидент, който шефът не желал да стане достояние на стражите му. Много чувствителен човек се оказа Мак Доуел... Когато вече Кийт се бе запознал с по-значимите събития и факти, той застана на средата на стаята, а Конистоун, подпрял лакти на масата, го прекара през най-необходимите тънкости на стражарското учение. След това той даде на Кийт омачкания и оръфан служебен наръчник и му заповяда да учи докато той си почине. Кийт му помогна да си легне в походното легло и известно време се помъчи да чете, но очите му се замъгляваха и мозъкът му отказваше да се подчинява. Страданието и тежкото дишане на англичанина го потискаше и му причиняваше почти физическа болка. Кийт усети, че нещо го задушаваше и най-сетне стана от масата.

Излезе във в призрачния мрак на нощта. Той жадно поглъщаше въздуха, като че ли пиеше от него — не беше студен. Зимата безуспешно се бореше срещу нашествието на пролетта, но силите я напускаха. Земята под нозете на Кийт трепереше. Той можеше сега лесно да долови рева на големите ледени полета при свличането им заедно с арктическото течение в Хъдсъновия залив. Пред него се разстиляше една странна нощ. Тя не беше черна, но някак си задгробно призрачна. Из този гробовен хаос се долавяха чудновати звуци и стенанието на вятъра. Още малко време да бе останал тук, помисли си Кийт, и това би го влудило. Даже и сега му се струваше, че чува гласове да плачат и оплакват там някъде далече под скритите звезди. Неведнъж през изтеклите месеци той беше слушал хленча на малки деца, агонизиращия плач на жени и кикота на вятъра — звуци на терзание или викове на триумф на демона Гоул, който ограбва гробовете и се храни с труповете на мъртвците. И неведнъж през тези месеци той бе виждал ескимоси, които макар и родени в този ад, полудяваха от мъчението на дългата му нощ — разкъсваха дрехите си и се хвърляха голи във в безмилостния полумрак и мраз, за да умрат. Конистоун никога не ще узнае колко близо до отчаянието и умопомрачението е бил Кийт в оня час, когато той го арестува. Кийт не беше му казал това. Ловецът на хора го бе спасил от полудяване. Но Кийт бе запазил тая тайна за себе си. Той отхвърли спомена, изправи плещи и се засмя. Лаят на лисиците не му правеше вече впечатление. Отвъд действителността той виждаше родната Господна земя! Зелени

гори и води, поръсени със златни слънчеви петна — неща, които бе почти забравил. Виждаше пак лицата на жени, които бяха бели! И заедно с тези лица чуваше гласове на хора, песен на птици. Почти усети под нозете си кадифената мекота на земята, която се къпеше в аромата на цветята. Да, той като че ли бе забравил тези неща... До вчера те бяха за него само като разпадащи се скелети, болезнени миражи. Вече можеха да станат реалност — бяха само ей там, по̀ на юг и той отиваше към тях. Простря ръце и вик се изтръгна от гърдите му, вик на тържество и радост. Три години в този ад — и той бе смогнал да преживее! Три години криеница от дупка в дупка, точно както Конистоун бе казал — като подгонена лисица. Три години гладуване, мръзнене, самота — тъй страшна, че душата му се сломи от нея. Но сега той си отиваше у дома!...

Кийт се насочи към колибата. Когато влезе, бледото лице на умирация англичанин се обърна към него в мъждукащата полусветлина. Конистоун се усмихваше изтерзано, сложил ръка на гърдите си. Отвореният му часовник на масата показваше полунощ, когато урокът продължи.

Още по-късно той нагорещи дулото на револвера си на пламъка на лампата.

— Ще боли, приятелю, докато направим този белег над окото ти. Но трябва... Ама че майтап ще бъде. Ама че номер ще скроим! — повтори той меко, усмихвайки се.

III

Зора... после здрачът на още една нощ... и Кийт повдигна погледа си от възглавницата на Конистоун с почти женско ридание. Англичанинът бе умрял, както си знаеше, че ще умре, благороден до последното си дихание. Със сетни усилия той прошепна думите, както бе повтарял десетина пъти преди това: „Помни, приятелю, че ти печелиш или губиш в момента, в който Мак Доуел за пръв път спре погледа си върху теб.“ И след това с някакво странно изхълцване той свърши. Очите на Кийт бяха заслепени от чудото на един горещ поток от сълзи. Обхвана го опиянение от името на Дъруент Конистоун.

Сега то беше негово име! Джон Кийт бе умрял. Дъруент Конистоун бе живият. И като погледна студеното спокойно лице на англичанина този факт в края на краищата не му се виждаше толкова странен.

Нямаше да бъде трудно да носи името на Конистоун, трудно ще бъде да се издигне с живота си до равнището на Конистоун.

Тази нощ грохотът на ледените полета беше по-ясен, защото нямаше вятър, който да го заглушава. Небето беше безоблачно и звездите бяха като пронизващи жълти очи, надничащи през дупки в една безкрайна черна завеса. Кийт, който бе излязъл да подиша, се загледа в полярната нощ и потрепера. Звездите бяха като че ли очи на животни, които го наблюдаваха. Под техния зловец блясък лисиците се готвеха за ужасяващо пиршество. На Кийт му се струваше, че те бяха очертали по-тесен кръг около колибата и че сега джавкането или лаят им звучи по-различно — по-настойчиво и смразяващо. Конистоун бе предвидил това настъпление на малките бели зверчета на нощта и Кийт, щом се върна в колибата, се залови да изпълни обещанието си. Когато призрачното утро дойде, задачата му бе изпълнена.

Половин час по-късно Кийт стоеше на края на ивицата от сбити дръвчета, които ограждаха арктическата равнина.

Хвърляйки последен поглед към малката колиба, Кийт свали шапката си в студеното утро. „Бог да те прости, Конистоун“, пошепна

той и бавно се извърна. Потегли на юг.

Пред него имаше хиляда и триста километра дива пустош, хиляда и триста километра между него и малкото градче Саскатчеуан, където Мак Доуел командваше дивизията „Ф“ от конната полиция. Мисълта за разстоянието не го уплаши. Четирите тежки години го бяха приучили да не се страхува от огромните разстояния и да свиква с лишенията. Тази зима Конистоун бе го следвал с упоритостта на пор, който преследва заек. Следвал го бе в продължение на повече от хиляда километра в Арктика и беше чудо, че той не бе убил англичанина. Много пъти би могъл да сложи край на тази напрегната гонитба, без да опетни собствените си ръце. Една дума стигаше и неговите приятели ескимоси биха свършили тази работа. Но той бе оставил англичанина да живее и сега Конистоун, мъртъв, го изпращаше назад към дома. Хиляда и триста мили бяха само началната стъпка.

Той нямаше ни куче, ни шейна. Неговите кучета отдавна бяха издъхнали. А екипировката на англичанина бе открадната през последния етап на тяхната гонитба от Фулертоун Пойнт надолу. Всичко, което носеше, беше на Конистоун, с изключение на пушката и на едно-две неща още. Той носеше даже часовника на Конистоун. Товарът му беше лек. Главното, което съдържаше, беше малко брашно, един килограм и половина тежка палатка, един чувал за спане и някои лични вещи, за да удостовери смъртта на Джон Кийт, поставения във закона беглец. Час след час, през този първи ден на неговото пътуване, равномерното „зип, зип, зип“ на неговите обуца за сняг удряше с убийствена монотонност върху мозъка му. Той не можеше да мисли... От време на време му се струваше, че нещо го тегли назад, постоянно му се счуваше гласът на Конистоун, мяркаше се неговото лице в сивия здрач на деня. По едно време той различи тъмна ивица хоризонт и разбра, че това бяха дървета — същински дървета, първите които виждаше от година и половина насам, от онзи ден, когато последният от лесовете на Макензи беше потънал в далечината зад него! Те бяха нещо осезаемо, жива стена, отвъд която беше неговият друг свят.

Той стигна до тях, когато здрачевината на деня се разтапяше в по-дълбокия полумрак на нощта и разпъна палатката си под заслона на една китка възлести, измъчени от бури елхи. После събра гориво и си

накладе огън. Не броеше съчките, както бе ги броил в течение на осемнадесет месеца — беше разточителен, прахосник. Изминал бе повече от шестдесет километра от сутринта насам, но не чувстваше изтощение. Пламъците на неговия огън заподскачаха все по-високо и по-високо. Свари си един чайник слаб чай. Пригответи си вечеря с месо от северен елен карибу и малко овесена каша. След това седна, облегал гръб на едно дърво, и се загледа в пламъците.

Огънят, който подскачаше и пращеше пред очите му, беше като силно лекарство за измъченото му сърце. Той разбуди мисли и чувства, които бяха спали в него. Огънят като че ли поглъщаше натрупаната в душата му чернилка от четиригодишното затъпително мъчение и пак извика у него живия образ на събитията от едно вчера, от което му се струваше, че го дели цяло столетие. Изведнъж от Кийт сякаш се вдигна непоносимият товар на битието му, освобождавайки го от потискащото робство на мрачните чувства. В сърцето на пламъците той съзря дом, надежда, живот — неща, които му бяха близки и скъпи едно време, неща които бичът на Севера беше пребил почти до смърт в паметта му. Той видя широката река Саскатчеуан, блещукаща по своя път през жълтите равнини, между хълмисти предпланини. Видя златистите мъгли на утринната зора над нея. Видя родното си градче, прилепено до брега ѝ с единия си край, а зад гърба му виолетовите девствени и диви области. Чу ритмичното „чук, чук, чук“ на старата златопромивница и дрънкането на нейните синджири, когато поглъщаше тонове от пясък за няколко зрънца злато. Над него пак се носеха дантелени облаци в синьото небе. Чуваше гласове, тропота на стъпки, смехове — живот. Душата му се възроди, той скочи на крака и протегна ръцете си докато мускулите му се изпънаха. Не, те няма да го познаят там долу сега! Той леко се засмя, като си помисли за предишния Джон Кийт. Можеше сега да гледа на миналото без да се вълнува. Даже и ненавистта беше прегоряла вече и той дори се запита дали къщата на съдията Къркстоун имаше все същия изглед от върха на могилата и дали Мириам Къркстоун се беше върнала пак да живее там след оная ужасна нощ, когато той се бе върнал да търси справедливост за баща си. Четири години! Не беше толкова отдавна, при все че тези години за него изглеждаха дълги, колкото цял живот. Няма да са станали много промени. Всичко ще си бъде същото... всичко... освен старата им къща. Домът, който баща му бе проектирал

и чийто строеж те бяха наглеждали. Под него течеше Саскатчеуан, а гората беше току до вратата му. Саморъчно направена къща, тя трябва да се е променила доста в тези четири години. Пръстите му, ровейки из джоба, напипаха часовника на Конистоун. Той го извади и го отвори срещу светлината на огъня. Отблясъкът на пламъците заигра по циферблата. Беше десет часът. Отвътре на капака Конистоун бе залепил някога една снимка. Навярно е било отдавна, защото лицето бе избледняло и неясно. Само очите не бяха се замъглили и при блясъка на огъня в тях като че ли пламна жив пламък. Беше младо момиче — ученичка, навярно десет или дванадесетгодишна, помисли си Кийт. Но тези очи изглеждаха по-възрастни, изглеждаха като че ли умоляват, като че ли съобщават нещо, излязло спонтанно от душата на детето. Кийт затвори часовника. Неговото „тик-так“ зазвуча по-силно в ушите му. Пусна го в джоба си. И от там все още го чуваше...

Един покрит със смола елхов клон изпука силно в огъня с потресаващия ефект на бомба за Кийт. Той беше уверен, че за момент бе видял Конистоун и че очите на англичанина го гледаха така, както го бяха погледнали очите от портретчето в часовника. Видението му се стори толкова реално, че той просто отстъпи крачка назад. Даде си сметка за огромното нервно напрежение, под което той се намираще толкова часове. От толкова дни не бе спал здрав сън. Но и сега не му се спеше. Почти не чувстваше умора. Инстинктът за самосъхранение го накара да натъкми своя спален чувал върху килим от елхови клони вътре в палатката и да си легне.

Но даже след това той дълго време лежа обхванат от мъчително безсъние. Затвори очите си, но му беше невъзможно да ги държи така. Звучите на нощта стигаха до него с болезнена яснота — пращенето на огъня, змийското съскане на горящата слама, шепотът на върховете на дърветата и непрестанното „цък, цък, цък“ на Конистоуновия часовник. А вън, в откритата и гола пустиня на пояса на подслоняващи дървета, вятърът започваше да стене в своята вечна жалба и плач от самотата. Въпреки здраво стиснатите си юмруци и смелата решителност да не се поддава на халюцинациите, на Кийт му се струваше, че пак идва, странно понесен на гърба на ветровете, гласът на Конистоун. И изведнъж той се запита: „Какво значеше това? Какво беше забравил Конистоун? Какво беше това, което Конистоун се опитваше да му каже през целия този ден, когато той бе усещал

неговото присъствие в здрачевината на голата пустиня? Дали Конистоун не го викаше да се върне обратно?“

Той се опита да се отърве от потискащата настойчивост на тази мисъл. И все пак беше сигурен, че в последния половин час преди смъртта да бе влязла в колибата, англичанинът бе искал да му каже нещо, но не бе успял... Преди да умре му бе казал: „Помни, приятелю, ти печелиш или губиш в момента, в който Мак Доуел спре погледа си върху теб!“ — Но в последния момент, когато смъртта бе вече забила в него острието си, Кийт бе доловил един проблясък на очите на Конистоун. В този именно краен миг, когато словото му бе отнето навеки, той позна, че Конистоун се бореше да накара устните си да произнесат думи, които бе оставил неизказани, докато вече бе станало твърде късно. И сега, слушайки воя на вятъра и прашенето на огъня, Кийт се усети, че си повтаря и преповтаря това: — „Какво ли още искаше да ми каже?“

При затихване на вятъра часовникът на Конистоун се чуваше да бие подобно на сърце и със своето: „цък, цък“, зацъка в ушите на Кийт отговорът: „Върни се, върни се!“

С вик на гняв от собствената си жалка слабост, Кийт пъкна часовника далеко под спалния чувал и там неговият звук заглъхна. Най-сетне сънят овладя изтерзания мъж като анестезия.

При пукването на новия ден Кийт излезе от палатката си и разрови огъня. Там все още имаше парчета горяща жарава и той я раздуха, съживи и прибави нови съчки. Не можеше лесно да забрави терзанията на нощта, но те постепенно избледняваха. Той се надсмя над собственото си безумие и се запита какво ли би си помислил самият Конистоун за нервността му. За пръв път от години насам, той си спомни за отминалото време, прекарано в колежа когато той особено се бе отличил по психология. Смяташе се за експерт в разискването и разбирането на човешката психика. После той бе живял благодарение на тези си знания и те бяха го ползвали в живота, затова фактът, че едно объркване на неговата душа го бе обезпокоило нощес, сега му беше забавно. Обяснението беше лесно. Това беше неговият дух, който се стремеше към равновесие след четиригодишно едва ли не мозъчно затъмнение. Сега се чувстваше добре. Мозъкът му бе по-прояснен. Той се вслуша в часовника и неговото цъкване му се видя

съвсем естествено. Подтикна себе си към още едно усилие на волята и засвири с уста докато приготвяше закуската си.

След това върза багажа си и продължи на юг. Той се питаше дали Конистоун е знаел някога своя служебен наръчник тъй добре, както той го заучаваше сега. На края на шестия ден можеше да го повтори наизуст от кора до кора. Той си създаде навик всеки час да се спира и да отдава чест на околните дървета. Мак Доуел не ще го улови в това.

— Аз съм Дъруент Конистоун — си повтаряше той постоянно. — Джон Кийт умря... умря. Аз го погребях там назад под колибата, съградена от сержант Троуси и неговия патрул в хиляда деветстотин и осма. Моето име е Конистоун — Дъруент Конистоун.

В своите години на усамотеност бе навикнал да говори сам на себе си, да разговаря със себе си и така да поддържа своята смелост и здрав ум. „Кийт, мое момче, ще трябва да оцелеем в тази борба“, си казваше по-рано той. От третия ден нататък той вече не си говореше за Джон Кийт другояче, освен като за мъртвец. И над умрелия Джон Кийт той мислено простря мантия: „Джон Кийт умря достойно, сър — каза на Мак Доуел, който беше едно дърво. — Той беше най-отличният мъж, когото съм срещал.“

На шестия ден дойде чудото... За първи път от много месеци насам Джон Кийт видя слънцето. Той беше виждал и преди мъждукащата светлина, която се мъчеше да проникне през савана от мъглите и парите, които виснеха над пустошта. Но на шестия ден това беше вече слънцето, истинското слънце, което блесна. Всеки ден след това слънцето бе по-близко и по-топло, колкото по-назад оставаха арктическите облаци от пари и от скреж и чак когато Кийт съвсем излезе от пределите на ледовитите мъгли, зави на запад. Той не бързаше, защото сега, след като бе излязъл вече от своя затвор, имаше нужда от време за да може да почувства първия възторжен трепет от своята свобода. И най-много, понеже знаеше, че трябва да събере и изпита силите си за голямото натоварване, което му предстоеше.

Сега, когато слънцето и синьото небе бяха прояснили мозъка му, той виждаше стотици капани по своя път, стотици малки подхлъзвания, в които би могъл да попадне, стотици примки, които само чакаха някоя случайна грешка от негова страна. Никога нямаше да се чувства напълно въвн от заплахата на смъртта. Ден и нощ ще трябва да се пази, да бди над себе си, над своя език, над жестовете си,

мислите си, без никога да знае в кой час очите на закона ще проникнат през неговата маска и за наказание ще му отнемат живота. Имаше време, когато премисляйки тези неща, го обхващаше ужас и умът му почваше да търси пътища за бягство. И тогава — винаги чуваше хладния борчески глас на Конистоун. Кръвта пламваше в жилите му и той обръщаше лице към родния край.

Той беше Дъруент Конистоун. Никога, нито за час не можеше да изтрие от ума си един голям въпрос: „Кой бе Дъруент Конистоун?“ Нишка по нишка, той свърза в едно цяло всичко от малкото, което знаеше за него и винаги стигаше до същия безрезултатен край. Един англичанин, мъртъв за своето семейство — ако разбира се бе имал такова, изхвърлен от обществото или изгонен от отечеството си? А същевременно най-съвършеният, най-храбрият мъж, който бе виждал в живота си! Тези именно „защо“ и „за какво“ събуждаха в него недоумение каквото той никога по-рано не бе изпитвал. Англичанинът твърдо и решително бе отнесъл своята тайна със себе си в гроба. На Джон Кийт, който беше сега Дъруент Конистоун, бе оставил в наследството от дълбока тайна и задачата да открие кой е бил той, откъде бе дошъл и защо. Често Кийт се вглеждаше в портрета на момичето в часовника и винаги в очите му виждаше нещо, което го караше да мисли за Конистоун, когато той лежеше в последните часове на живота си. Без съмнение момичето е вече пораснало, жена.

Дните се натрупваха в седмици. Седмиците също минаваха. Влажната земя вече изпъкваше изпод последния разкиснат сняг. Почти на петстотин километра далеч от ледената пустош, която изостави, Кийт беше в областта на езерото на Северния елен в началото на май. Една седмица той почива в колибата на един ловец трапер в Бърнтууд и след това потегли за Къмбърлънд Хаус. Десет дена по-късно той накладе своя лагерен огън на брега на жълтата Саскатчеуан.

Могъщата река, любима още от дните на неговото детство, пак му зашепна тая нощ за чудесните неща, които времето и страданието бяха замъглили в сърцето му. Месецът се издигна над нея, един топъл вятър изплува от юг и Кийт, пушейки лулата си, дълго седя заслушан в нежния ромон на струите, които се носеха под нозете му. За него тя винаги е била нещо повече от река. Той бе израснал с нея, тя бе станала част от неговия живот. Тя беше взимала участие в най-ранните блянове и желания. По нея той бе търсил първите си приключения.

Кийт си въобрази, че в сладко ромонещия глас на реката тази вечер имаше радост и приветствие, ликуване от неговото връщане. Той се вгледа в сребристите ѝ ивици, които блестяха на месечината и поток от спомени го заля. Тридесет години не бяха много време за да забрави хубавата си майка, която му разказваше приказки, когато слънцето залязваше и приближаваше време за сън. И живо изпъкнаха пред него чудесните приказки за реката, която била родена далеч, там горе в тайнствеността на западните планини, скрита от очите и нозете на хората. Как слязла от планината по хълмовете и през хълмовете — в равнините, разширявайки се и ставайки все по-могъща с всяка миля, докато най-после минеше край тяхната порта, носейки със себе си зрънцата златоносен пясък, който правеше хората богати. Баща му беше му показвал пътищата на бизоните и му бе разказвал за индианците и за тая земя преди да дойдат в нея белите хора. Но тая нощ реката бе едничкото, което му бе останало. И заедно с болката по отминалото, той изпита странно чувство на щастие. Самият дух на великата река му даваше утеха.

Той протегна ръцете си и извика:

— Аз съм! — Джони Кийт! Аз пак се върнах!

И реката, шепнейки като че ли му отвърна:

— Това е Джони Кийт! Той се е върнал! Той се върна пак!

IV

В продължение на една седмица Джон Кийт вървеше по брега на Саскатчеуан. Това беше около двеста двадесет и пет километра от поста на компанията на Хъдсъновия залив „Къмбърлът Хаус“ до градеца Принц Албърт по права линия. Обаче Кийт не вървеше по най-прекия път за към дома. Само от време на време ползваше някой установен път. Той се придържаше покрай реката, макар че с това пътят му се удължи с около двадесет и пет километра. Сега, когато часът, за който Конистоун го бе подготвил бе толкова близък, чувстваше нужда от своя могъщ, безсловесен приятел — реката. Тя му даваше смелост и увереност. Край нея той можеше да мисли по-ясно. Нощем той сънуваше на нейните златножълти брегове и звездите бдяха над главата му, докато спеше. Ушите поглъщаха познатите му от минало време звуци, за които бе мечтал до полудяване в своето изгнание: крясъка на птиците, които си диреха лов или другар под блясъка на месеца, приветливото „твит, твит, твит“ на нисколетящите речни стърчиопашки, бухането на бухалите и плясъка на дивите патици, вече запътени насам откъм юг. Оттам, където на места равнините изтласкваха леса назад, почти до бреговете на реката, той дочуваше от време на време лая на своите малки жълти приятелчета, степните вълчета, койотите. А откъм страната на дивите гори се зачуваше зловецият вой на вълците. Кийт пътуваше по тясната пътека буквално разделящ два свята. Реката бе тая пътека. От едната ѝ страна бяха прериите, зелените житни поля, селата и градовете, а от другата — дивата девствена природа, едно царство, чиито врати бяха все още отворени за него. На седмия ден в зори един нов звук достигна до ушите му. Това беше свирката на един влак, идващ от Принц Албърт.

Това беше първият глас, който поздрави неговото връщане у дома и заедно със свирката на влака неговото „вчера“ се възвърна изведнъж и го заля като поток. Той знаеше къде се намира сега — спомняше си точно какво ще види при следващия завой на реката. Няколко минути по-късно чу пхтящото „чък, гък, чък“ на старата

златосеялка при завоя. Там ще е Бети М., разбира се, заедно със стария Анди Дуган при подемния кран, с черната си лула в уста, който нарива подвижния пясък, тъй както го бе наривал повече от двадесет години. Струваше му се, че вижда Анди, седнал на своя пост, обвит от тютюнев дим, червенобрад, разчорлен гигант, когото градът любовно наричаше „речния пират“. Целия си живот Анди бе прекарал в копаене на злато от планините или промиването му из речния пясък. Кийт се усмихна и като си спомни за голямата страст на стария Анди към сланинката. Човек винаги можеше да намери аромата на пържената сланинка около Бети М. Когато Анди отидеше в града, шегаджиите се кълняхха, че надушват тоя аромат в мустаците му.

Кийт напусна крайречната пътека и тръгна по стария дърварски път. Въпреки дългото старание да подготви себе си за това, което Конистоун бе нарекъл „психологическия момент“, Кийт се чувстваше обхванат от непоносима възбуда. Най-накрая щеше да се срещне с големия риск и да опита късмета си. След няколко часа той ще хвърли единствената си карта. Ако спечелеше, за него имаше нов живот занаят, ако загубеше — смърт. И пак оня въпрос, който се бе мъчил да потисне изпъкна пред него: „Струва ли си да се излага на този риск?“. Дали не е било някакъв миг на безумие, когато с Конистоун се бяха впуснали в тази авантюра? Гората беше още с него. Той би могъл да свърне назад. Играта не беше още отишла толкова далеч, че да не може да се оттегли... За известно време силен импулс го тласкаше към това. Но ето че изведнъж той се озова на открито пространство при Маккофиновия завой, видя златосеялката наблизо до брега, видя как се изкачваше откъм брега самият Анди Дуган. В следния миг Кийт бе застанал вече насреща му и вдигна ръка за поздрав.

Той усети как сърцето му както никога започна да бие силно в гърдите, когато Дуган приближи към него. Можеше ли да се допусне, че речният жител няма да го познае? Кийт забрави за брадата си, забрави голямата промяна, която четирите години бяха нанесли върху лицето му. Помнеше само, че Дуган беше по-рано негов приятел, че стотици пъти те бяха седели заедно при тихия пурпурен отблясък на дългите привечери; разказвайки си легендите за голямата река, която и двамата обичаха. И винаги разказите на Дуган бяха за оня митичен рай, скрит там далеко в планините. Раят, който примамваше със, скритото в недрата си злато, където Саскатчеуан се раждаше сред

скалисти кули и дето Дуган бе бродил за да дири съкровището, за което знаеше, че било скрито там някъде. Четирите години не бяха променили Дуган. Само брадата му като че беше станала по-гъста и косата — по-чорлава, от както Кийт го беше видял за последен път. От Дуган се долавяше неизменният мирис на сланинка. Кийт погълна този мирис, вдишвайки го дълбоко. Душата му жадуваше за него. Някога му беше омръзнала Дугановата сланинка, но сега му се струваше, че би могъл да яде до безкрай. Когато Дуган пристъпваше към него, обхвана го едно непреодолимо желание да му протегне ръка и да каже: „Аз съм Джон Кийт. Не ме ли познаваш, Дуган?“ Но вместо това, той каза само: „Хубаво е утрото днес!“

Дуган кимна неуверено. Той изглежда бе някак озадачен, че не може да познае този човек.

— Тук винаги е хубаво край реката — и в дъжд, и в слънце — каза той. — И който каже, че не е, той е лъжец и половина.

Беше си все същият Дуган, готов да се бори за своята река. Дума не дава да се изрече против нея. На Кийт му идеше да го прегърне, но премести товара и каза:

— Аз спях край нея цяла седмица по пътя насам откъм Къмбърлънд Хоус. Хубаво е човек да си се върне у дома!

Той свали шапката си и спокойно посрещна погледа му.

— Дали не знаете случайно Мак Доуел в участъка ли е? — попита той.

— Там е — рече Дуган.

Това бе всичко. Той гледаше Кийт с неприкрито любопитство. На Кийт дъхът му спря. Би дал много нещо да можеше да прозре какво става в главата на Дуган. В гласа на речния човек имаше една твърда нотка. Това го озадачаваше. И очите му някак си свъсено погледнаха, когато се спомена името на Мак Доуел.

— Там е инспекторът, държи се здравата — прибави той, — и за учудване на Кийт се шмугна край него без дума да каже повече. Изгуби се в храстите.

Това във всеки случай не беше добродушният Дуган от преди четири години. Кийт наложи шапката си и продължи своя път. На другия край на ливадата той се обърна и погледна назад. Дуган стоеше на пътя, с ръце дълбоко в джобовете и втренчено гледаше подире му. Кийт му махна с ръка, но Дуган не отговори на поздрава. Той стоеше

безмълвен, голямата му червена брада бе пламнала под утринното слънце, гледаше подир Кийт, докато той отмина.

Това първо изпитание на новата самоличност на Кийт му донесе разочарование. Първата му среща го изпълни и с лошо предчувствие. Наистина Дуган не беше го познал като Джон Кийт, но пък и не бе го познал като Дъруент Конистоун. А Дуган не можеше да забрави човек за три-четири години! „И за половин живот не би го забравил той“ — рече си Кийт. И той схвана, че се е озовал пред едно ново и неочаквано положение. Ами ако и Мак Доуел, като Дуган видеше в негово лице само един странник? Последните думи на англичанина изпъкнаха пак в мозъка му и като някакви малки юмручета почнаха да набиват в главата му тая истина: „Ти печелиш или губиш в момента, в който Мак Доуел за първи път те погледне“. Те добиваха сега за него едно страшно съдбовно значение. За първи път той разбра всичко, което Конистоун бе имал предвид. Опасността за него не се състоеше само във възможността да го познаят, че е Джон Кийт. Опасното беше също и че може да не познаят, че е Дъруент Конистоун.

Ако преди малко бе му дошла мисълта да се върне назад, ако гласът на страх и на предчувствие за приближаващо се зло го бе подтиквавал да дири свобода в друга посока, то техният предпазлив шепот сега бе съвсем безсилен. Сега играта ставаше по-опасна, но и по-интересна. Излиза, че тук имаше и трета ръка, която играеше в играта на съдбата. В тази игра Конистоун бе вече загубил живота си, а сега Кийт залагаше своя собствен живот. Това създаваше у Кийт ново силно желание да види края на тази авантюра. Представата за неговата гибел в случай, че го разпознаят се стопи. Тя вече не го потискаше, не го плашеше. Той очакваше с нетърпение да застане лице срещу лице с Мак Доуел. Чак тогава щеше да започне истинската борба. Той можеше да спечели или загуби в първия момент, когато инспекторът го погледне. В този момент той би могъл и да изгуби: набитото око на Мак Доуел би могло да долови измамата, но не и веднага да спечели. Ако играта не бъдеше изгубена след първия поглед, тя ще продължи...

Днес Кийт се готвеше като за велико и победно сражение, но все пак то нямаше да означава още пълната и крайна победа...

Сега той се чувстваше като войник, вързан за въже на разстояние, отдето чуваше звукът на неприятелските пушки и усещаше миризмата на барута им. Той смяташе, че неговият предишен свят

беше негов враг, защото цивилизация значеше хора, а хората бяха със закона, а законът искаше да му отнеме живота. Никога той не бе изпитвал по-дълбоко несъгласие със старото правило „око за око и зъб за зъб“, отколкото в този час, когато съзря над долината сивата мъгла от пушека, издигащ се над покривите на родния му град. Вътре в себе си той никога не бе признал, че е престъпник. Той вярваше, че убивайки Къркстоун, убива змия, която заслужава да умре. Стотици пъти си беше казал, че може би би свършил много по-задоволителна работа за почистване на човешкото общество, ако беше изпратил и сина подир бащата. Кийт беше отървал човечеството от един недостоен тип, а обществото искаше да го убие за това. Ето защо мъжете и жените в този градец, който бе обичал и все още обичаше, бяха негови врагове и за да намери пак приятели между тях, беше принуден да извърши една изкусна измама.

Той помнеше пътеката от тоя край на града, която влизаше в една забутана уличка, в края на която имаше бръснарница. Първо му трябваше да стигне до бръснарницата. Беше доволен, че още е рано утро, защото така щеше да срещне малко хора. Улицата значително се бе изменила, дългите празни места се бяха изпълнили с къщи. Той мрачно се позасмя, когато си спомни, че двамата с баща му бяха заложили на това да притежават много недвижими имоти извън пределите на града. Ако очакваното разрастване на града се бе реализирало, тези техни имоти значи ще са вътре в чертите на града и ще струват много повече... Преди още да беше стигнал до бръснарницата Кийт разбра, че плановете им са се изпълнили. Населението на града се бе утроило и той се бе разширил. Кийт беше станал богат човек. Но в същия момент си спомни, че всъщност е мъртъв или поне ще стане такъв, когато след малко рапортува служебно на Мак Доуел. Какво весело боричкане щеше да настъпи между наследниците на Джон Кийт — починалия!

Старата бръснарница все още стоеше там на ъгъла, който сега бе по-ценен вече като търговско място. Само че в нея имаше нов бръснар. Той беше сам. Кийт му даде най-точни и подробни обяснения и му показа портрета на Конистоун в легитимационната книжка. Брадата и мустаците трябва да бъдат точно така, спретнати, чисто по английски. Косата да се подстриже не много късо и да се среши гладко назад. Когато операцията завърши, той поздрави с успеха и бръснаря, и себе

си. С бронзов загар, изопнат като стрела, с наляти мускули, той се усмихна на себе си в огледалото. Сравни предишния Джон Кийт с този нов Дъруент Конистоун. Преди да потегли, той затегна колана си с още една дупка. И тогава се запъти право към участъка на Кралската североизточна конна полиция.

Пътят му водеше през главната улица, покрай редицата дюкяни, които бяха там преди четири години, покрай хотел „Саскатчеуан“ и малката сграда на Търговската камара, която подобно на бръснарницата все още се крепеше на старото си място в края на високия склон, който рязко се спускаше към реката. А там, неотменен като съдбата, беше Пърсивал Клери, дребният секретар! Но какъв различен Пърси! Той се бе изпъчил, пуснал бе мустаци и те бяха безупречно поддържани. Панталоните бяха безупречно изгладени, обувката му лъщяха. Стоеше пред вратата на своята сега важна канцелария, пооблегнат леко на един бастун. Кийт се позасмя като видя как замогването бе издигнало Пърсивал. Той вървеше и очите му се взираха за познати лица. Тук-там зърваше по някое, но повечето пъти срещаше чужди хора с енергична походка, които се бяха втурнали по пътя си, като че тичаха по някакви специални задачи. Ярки, крещящи фирми за покупко-продажба на недвижими имоти го поздравяваха от всяко по-видно място и автомобили започваха да профучават нагоре-надолу по главната улица, която се простираше успоредно с реката. По двадесет автомобили, там дето до скоро едва имаше по един...

Кийт видя, че му е нужно усилие, за да гледа само пред себе си, когато срещне някое момиче или жена. Всички жени му се виждаха същински ангели. Той срещна повече от десетина по пътя си за участъка и едва устояваше на желанието да спре и огледа дълго всяка от тях. Никога не е бил поклонник на жените по-рано. Възхищавал се е от тях, считал ги е за по-добрата част от човечеството — обожавал бе своята майка, но сърцето му не беше никога нито сгрято, нито разбито от страст към някоя от тях. Сега до дъното на сърцето си той обожаваше тези десетина жени! Няколко от тях бяха грознички, няколко съвсем обикновени и две или три бяха хубави. Но за Кийт това не бе важно. Те бяха бели жени и това бе достатъчно, за да бъдат те великолепни, всяка от тях! И най-обикновената от тях бе хубава. Идеше му да подхвърли шапката си и да се провикне от радост и

възторг. Четири години — и сега ето го пак в тази ангелска страна! За момент той забрави Мак Доуел.

— Инспекторът е зает, сър — казаха му в отговор на неговото запитване. — Ще му съобщя, че...

— Че аз съм тук по много важна работа — добави Кийт. Той ще ме приеме, когато му кажете, че нося сведения относно известния му Джон Кийт.

Секретарят изчезна през една вътрешна врата. Едва ли бяха минали и десет секунди, когато той се върна.

— Господин инспекторът ще ви приеме, сър.

Кийт пое дълбоко дъх, за да успокои бясното туптене на сърцето си. Въпреки всичкия си кураж той усещаше, че го е сграбчила някаква студена ръка, една ръка, която сякаш се мъчеше да го повлече назад. И пак чу замирация глас на Конистоун да му шепти: „Помни приятелю, че ти печелиш или губиш в момента, в който Мак Доуел за първи път ще спре погледа си върху теб!“

Прав ли беше Конистоун?

Печели или губи — той ще изиграе ролята си смело, тъй както англичанинът би я изиграл, ако беше на мястото му. Той изправи плещи и влезе да срещне Мак Доуел, най-изкусния ловец на североизтока.

V

Първото нещо, което Кийт видя, когато влезе в кабинета на полицейския инспектор, беше не Мак Доуел, а едно момиче. То седеше точно насреща му, когато той прекрачи прага. Светлината от един прозорец падаше върху лицето и косата ѝ. Ефектът беше необикновен. Тя беше поразително хубава. Слънцето, което обливаше стаята с меко сияние, разгръщаше косите ѝ като блестящо злато. Кийт видя очите ѝ. Изопнатото ѝ тяло, напрегнатостта в лицето ѝ показваха някакво внезапно и необикновено възмущение. Тези неща Кийт забеляза в един миг. След това той се обърна към Мак Доуел.

Инспекторът седеше зад една маса, покрита с географски карти и книжа и изведнъж Кийт усети пронизващата изпитателност на неговия поглед. За момент той почувства у себе си обезпокоителния трепет на престъпник. След това смело посрещна очите на Мак Доуел. Те бяха — както Конистоун го бе предупредил — очи, които можеха да видят през капака в тенджерата. С неопределен цвят, изпод надвиснали рунтави сиви вежди, те цял го пронизваха още при първия поглед. Кийт обхвана с очи грижливо в чесаните сиви мустаци, ниско подстриганата сива коса и изопнатите твърди мускули на лицето на този мъж и отдаде чест.

Почувства как студена тръпка бавно пропълзя по него. Никакъв знак не се появи по това лице с железен израз в продължение на четвърт минута — никакъв белег на опознаване. И ето, подобно на слънцето, което играеше по косите на момичето, едно ново чувство премина по лицето на Мак Доуел и Кийт видя за първи път човека, когото Дъруент Конистоун бе имал за приятел, не само за началник. Той стана от стола си и като се наведе над масата, каза с глас, в който бяха смесени учудване и радост:

— Ние тъкмо говорехме за вълка — и ето го тук. Сър Конистоун, как сте вие?

За момент Кийт не виждаше нищо. Той бе спечелил! Кръвта му така заигра в жилите, че замъгли зрението му. Той почувства

ръкостискането на Мак Доуел, чу гласа му. Някакво видение блуждаеше пред очите му — и то бе видението на Дъруент Конистоун, който тържествуваше. Кийт стоеше изправен, с вдигната глава, застанал бе рамо до рамо с Мак Доуел, усмихнат дори, но в тая внезапна шеметна вълна на ликуване, той не знаеше това. Мак Доуел отсече с малък трепет:

— Конистоун, да ви запозная с госпожица Мириам Къркстоун, дъщерята на съдията Къркстоун.

Кийт се поклони и задържа за момент в ръката си ръката на момичето, чийто баща бе убил. Тя беше безжизнена и студена. Устните на девойката се помръднаха и само произнесоха името. Мак Доуел говореше нещо за славата на службата и за върховенството на закона. И после с глас, който удари като барабан след запознаването, той запита строго:

— Конистоун, хванахте ли вашия човек?

Този въпрос накара и Кийт да се опомни. Той леко наклони глава и каза:

— Позволете да доложа, че Джон Кийт е мъртъв, сър.

Той видя ясно как Мириам Къркстоун се сепна, като че ли тия думи я промушиха с нож. Тя навярно правеше голямо усилие да скрие вълнението си, когато се обърна бързо от него и каза на Мак Доуел:

— Вие бяхте много любезен, господин инспекторе. Надявам се, че твърде скоро ще имам удоволствието да говоря с господин Конистоун... за... Джон Кийт.

Тя леко кимна на Кийт и ги остави.

Когато излезе, някаква озадаченост изпълни погледа на инспектора.

— Тя е все така от шест месеца насам — обясни той. Страшно заинтересована за Кийт и неговата участ. Тя, като че ли по-загрижено очакваше твоето завръщане и от мен самия даже. И любопитното е, че тя май ни най-малко не се интересуваше от цялата тази работа до преди шест месеца. Понякога се боя, че прекаленото ѝ мислене за бащината смърт я е разстроило малко. Много хубаво момиче, Конистоун. Наистина, много хубаво момиче. А брат ѝ е цял пор. Ей, вие не сте го забравили, нали?

Той притегли един стол близо до своя и направи знак на Кийт да седне:

— Вие сте се изменили, Конистоун.

Думите изскочиха из устата му като изстрел. Тъй неочаквани бяха, тъй че Кийт почувства ефекта от тях по всички точки на тялото си. Веднага усети какво искаше да каже Мак Доуел. Той, Кийт, не беше като англичанина; липсваха му неговите привички, неговата хладна приветливост, неподражаемата жизненост и неговото кавалерство. Когато Кийт се натъкна на обезпокоителната прямота в очите на инспектора, той живо си представи Конистоун, седнал на неговото място как щеше да засуква мустаците си между палеца и показалеца и щеше да се усмихва, като че ли беше отишъл на север едва вчера и се връщаше днес. Това беше, което Мак Доуел не можеше да намери у него. Конистоун, представителен и самоуверен, и същевременно така снизходителен можеше да изгледа инспектора или дори самия главен началник и с невъзмутимо безразличие към служебните правила да каже: „Чудесна утрин, старче!“ Кийт не беше лишен от чувство за хумор: „Как ли беснее от радост духът на англичанина, ако е в стаята в този момент!“ Позасмя се и сви рамене при тази мисъл.

— Били ли сте вие някога там — през дългата нощ самичък? — попита той. — Прекарвали ли сте шест месеца в непрекъснато изтезание под злорадите погледи на звездите? Лисиците да са лаели подире ви? Шест месеца непрекъснато да сте се борили със себе си, за да не полудеете? Аз два пъти преминах през всичко това, докато заловя Джон Кийт... струва ми се, че вие сте прав. Аз съм се изменил. И надали ще стана пак какъвто бях. Нещо си отиде — безвъзвратно. Не мога да кажа какво е то, но усещам че е така. Май само половината от мен можа да оцелее. Това е, което уби Джон Кийт. Калпаво, нали?

Той почувства, че направи щастлива, сполучлива крачка. Мак Доуел изтегли едно чекмедже изпод масата и поднесе кутия дебели пури под носа му.

— Запали една, Дери! Запали и ми разправи какво стана там. Бога ми, ти не си наполовин умрял. Една седмица в старото ни градче ще те оправи пак.

Той драсна клечка кибрит и я вдигна до върха на пурата му.

След това в продължение на един час Кийт му разказа историята за хайката. Това беше неговата история. Той почти чувстваше присъствието на Конистоун, когато думите се ронеха от устата му, забрави присъствието на човека със сериозното лице, който го гледаше

и слушаше. Още веднъж той сякаш виждаше само дългите месеци и години на преследване и бягство, на глад и студ, на дълги нощи, изпълнени с усамотение, на ръба на лудост и отчаяние.

Сега именно Конистоун говореше чрез него. Това беше англичанинът, който разказваше как ужасно бе наказан Джон Кийт. Когато дойде до последните дни в самотната малка колиба на края на голата пустиня, Кийт завърши с думите:

— И така умря Джон Кийт — като истински мъж!

Той мислеше за англичанина, за спокойната и безстрашна усмивка в неговите очи, когато умираше, за последните му думи, за последното му приятелско ръкостискане и Мак Доуел научи цялата история така подробно, като че ли бе присъствал и той там. В продължение на няколко минути, след като Кийт бе свършил, той стоя гърбом към човека, когото смяташе за Конистоун и умът му бързо прехвърляше всичко, както бе загледан далеч в зелената долина на Саскатчеуан. Когато се обърна наново към Кийт, той беше станал пак железния човек, самият безмилостен и властен закон, по някакво чудо превърнат в човешка плът.

— След две години и половина такъв живот, даже и един убиец трябва да ви се е сторил светец, Конистоун. Вие сте извършил работата си бляскаво. Цялата тази история ще се докладва в Министерството и ако това не Ви донесе награда и повишение, давам си оставката! Но ние трябва все още да съжаляваме, че Кийт не доживя да бъде обесен!

— Той си плати за вината — каза Кийт беззвучно.

— Не, той не е платил, не си е платил напълно. Той просто е умрял. Платено щеше да бъде както трябва, ако беше увиснал на въжето. Неговото престъпление беше зверски жестоко. Ние ще заличим неговото име. Но аз не мога да не съжалявам. Аз бих жертвал една година от живота си да можеше сега той да е тук с вас в тази стая. Щеше да си струва. Боже! — Каква гордост за полицията щеше да бъде да бяхте довели Джон Кийт на съд след четири години!

Той потриваше ръцете си и се усмихваше на Кийт, като говореше. Очите му бяха заблестели. Законът! Той стоеше тук без сърце и душа, жадувайки за живота, който му се бе изплъзнал. Отвращение обхвана Кийт.

На вратата се почука.

Мак Доуел даде позволение и вратата бавно се отвори. Младият секретар пхна главата си.

— Шан Тънг чака, сър — каза той.

Една невидима ръка посегна и сграбчи Кийт за гърлото. Той се извърна настрана за да скрие това, което лицето му би могло да издаде! Шан Тънг! Той разбра сега какво беше онова нещо, което го бе теглило назад, разбра защо загриженото лице на Конистоун бе го следвало по ледената пустиня и едно злокобно предчувствие в съзнанието му изпъкна сега, обяснение на онова, което Конистоун бе си спомнил и искаше да му каже тогава — когато бе вече късно... Те бяха забравили Шан Тънг, китаеца!

VI

В преддверието, отвъд стаята на секретаря, Шан Тънг чакаше. Както инспекторът Мак Доуел беше желязното въплъщение на закона, така Шан Тънг беше въплътеният дух на мистицизма и непроменимостта на своята раса. Лицето му беше лице на идол, направено от безстрастна човешка материя, вместо дърво или камък, невъзмутимо, търпеливо. Какво преминаваше през мозъка му, само Шан Тънг знаеше. Това беше негова тайна. И Мак Доуел беше престанал да го анализира или да се опитва да го проумее. Законът, стъписан в своето любопитство, беше достигнал дотам, да го приеме като някакъв загадъчен и чуден механизъм — нещо повече от човек — движим от някаква нечестива сила. Тази сила беше изумителната способност на китаеца да запомня лица. Достатъчно бе Шан Тънг веднъж да погледнеше някое лице и то биваше фотографирано в паметта му за години. Време и промени не можеха да го накарат да забрави — и законът се ползваше от него.

Мак Доуел го бе класифицирал накратко. „Или министър-председател на Китай, или — дявол в жълта кожа“ — така бе писал на началника на полицията. „Точната му възраст е неизвестна, а миналото му — мистерия. Озова се в Принц Албърт, окичен в диаманти, в лачени обуца. Странник тогава, странник и досега. Управител и собственик на локала «Шан Тънг кафе». Образован, с мек говор, подобен на жена, но единственият човек на земята, с който аз не бих искал да съм в тъмна стая при извадени ножове. Аз го използвам, но не му се доверявам, следя го и бих се страхувал от него при известни обстоятелства. Доколкото можем да издирим, той е безвреден и се покорява на законите. Но сигурно е направил своята пакост някъде, някога“.

Този беше човекът, когото Конистоун бе забравил и когото сега Кийт се страхуваше да срещне. Доста минути Шан Тънг бе стоял до прозореца, загледан в обляната от слънце площадка за обучение и в широката вълна от зеленина отвъд нея. Някаква полуусмивка бе

застинала на устните му. Никой не беше виждал нещо повече от тази полуусмивка да озари лицето на Шан Тънг. Черната му коса беше гладка и грижливо подстригана. Облеклото му — безупречно. Неговото стройно тяло, както бе забелязал Мак Доуел, беше като на младо момиче.

Когато Крюзе дойде да му съобщи, че Мак Доуел ще го приеме, на Шан Тънг все още му се привиждаше златокосата фигура на Мириам Къркстоун, както я бе видял да преминава през слънчевия блясък. Имаше в дишането му някакво сходство със самодоволното мъркане на котка. Щом чу стъпките на секретаря, веднага играта на пръстите му спря, мъркането замря, полуусмивката изчезна. Той леко се извърна. Крюзе не продума — само направи движение с главата и нозете на Шан Тънг безшумно се понесоха. Само по слабия звук при отварянето и затварянето на вратата се позна, че той е влизал в стаята на инспектора. Само Шан Тънг, никой друг, не би могъл така да отвори и затвори врата. Крюзе потрепера. Той винаги потреперваше, когато Шан Тънг минаваше край него и винаги се кълнеше, че усеща някакъв мирис във въздуха, като че ли китаецът оставяше някакъв отровен дъх след себе си.

Кийт, обърнат към прозореца, чакаше. В момента, когато се отвори вратата, той усети присъствието на Шан Тънг. Всеки нерв на тялото му се изопна в непоносимо напрежение. Мисълта, че самообладанието му отслабваше и то заради един китаец го вбеси. Трябва да се обърне. Да не посрещне сега китаеца лице в лице щеше да бъде само едно отсрочване на изпитанието и едно признание в малодушие.

Той принуди ръката си да имитира обичая на Конистоун да засуква мустак и бавно се обърна, като насочи очите си право срещу очите на Шан Тънг.

За негова изненада Шан Тънг сякаш съвсем бе забравил присъствието му. Той явно бе хвърлил само бегъл поглед към него. С глас, който някой откън би могъл да вземе за женски, той казваше на Мак Доуел:

— Аз видях човека, когото ме бяхте изпратили да видя, господин Мак Доуел. Той е Ларсен. Той доста се е променил за осем години. Пуснал е брада. Изгубил едното си око. Косата му е побеляла. Но той е Ларсен.

Безпогрешността на неговите думи и безстрастието, с което ги изричаше накара и Кийт, подобна на младия секретар, да потрепери на мястото си. Той видя, че лицето на Мак Доуел светна от задоволство.

— Той не ви ли заподозря, Шан Тънг, а?

— Той не ме видя, та да заподозре. Той ще бъде там... когато — китаецът бавно погледна Кийт и довърши — когато господин Конистоун отиде да го арестува.

Той наведе глава, когато тръгна безшумно и заднишком към вратата. Жълтите му очи не се отделяха от лицето на Кийт. И на Кийт се стори, че долови в тях една зловеща искра. В гласа му сега като че звучеше едва доловима нова нотка и пръстите му пак се сплетоха, но не така, както когато гледаше през прозореца подир Мириам Къркстоун. И изведнъж — в един мигновен проблясък, както се стори на Кийт — очите на китаеца се стесниха като тесни ивици и зениците му станаха като остриета, не по-големи от подострените върхове на два молива. Последното впечатление, което остана у Кийт от срещата с Шан Тънг, бяха очите на ориенталеца. Те сякаш бяха извлякли душата му наполовина из тялото.

— Странен дявол — каза Мак Доуел. — След като си отиде, винаги усещам като че някаква змия е била в стаята. Той все още ви мрази, Конистоун. Три години не са го променили в това. Той ви мрази като отрова. Вярвам, че би ви убил даже, стига да му се отдадеше случаят да стори това, но ако би знаел, че ще може да се изплъзне безнаказано. А вие — вие цъфтящ идиот — просто сучете мустак и се смеете насреща му? Аз бих се чувствал по-другояче, ако бях на ваше място.

Вътрешно Кийт се питаше защо ли Шан Тънг е мразел Конистоун?

Мак Доуел не прибави нищо за да го осветли. Той събираше разхвърляните по масата му книжа и се усмихваше с едно жестоко задоволство:

— Да, това ще да е действително Ларсен, щом Шан Тънг казва така — рече той на Кийт. След това, като че ли в момента му хрумна, запита:

— Вие ще постъпите отново на службата, нали Конистоун?

— Аз дължа на службата още месец или нещо подобно, докато ми изтече срокът, нали? А след това... да, навярно ще постъпя отново.

— Добре! — отговори инспекторът. — Аз ще ви натъкмя едно сержантско място за един месец. А дотогава вие сте в отпуск и можете да правите каквото искате. Вие познавате Брейди, агента на Компанията, нали? Той е нагоре по Макензи сега, пътува и ето ви ключа от неговата колиба. Знам, че ще ви бъде приятно да се намерите отново под истински покрив и Брейди няма да има нищо против щом събера тридесетте му долара месечен наем. Разбира се, участъковите казармени помещения са отворени за Вас, но предполагам, че вие бихте предпочели тая къщица, докато сте в отпуск. Там всичко си е на мястото: от ваната до орехотрошачката, а зная и един японец в града, който търси място за готвач. Какво ще кажете?

— Чудесно — извика Кийт. — Ще отида там веднага и ако вие свирнете на япончето, ще ви бъда много благодарен. И ако обичате да му кажете да донесе продукти за вечеря — прибави той.

Мак Доуел му даде ключа. След десет минути Кийт беше далеч от участъка и се катереше по един зелен склон, който водеше към къщицата на Брейди.

Въпреки това, че той не бе изиграл своята роля блестящо, все пак вярваше, че бе удържал победа. Анди Дуган не бе го познал, а той беше един от най-близките му приятели. Мак Доуел го бе приел, изглежда без никакво подозрение. А пък Шан Тънг...

Да, Шан Тънг именно тежеше на душата му, даже и в момента, когато душата му трептеше от радостното вълнение на успеха. Той не можеше да се отърве от образа на китаеца, когато излизаше заднишком през вратата на инспектора. Пламтящите иглени върхове на очите му го пронизваха, когато излизаше. Не омраза бе това, което бе видял в лицето на Шан Тънг. Кийт бе сигурен в това. То не беше чувство, което би могло да се охарактеризира. То беше сякаш чифт механически очи, курдисани в главата на едно изумително ефикасно механическо чудовище, които бяха се съсредоточили върху него в ония няколко минути. Но Шан Тънг бе човек. Той прилича на рентгенов апарат, беше хитър. Да имаше друга кожа, човек не би го взел за такъв, какъвто е всъщност. Безупречността на неговия говор и обноски беше повече от необикновена; понякога това просто дразнеше като нещо, което никой китаец не би трябвало с право да притежава. Така си размишляваше Кийт като отиваше към хижата на Брейди.

Той се опита да отхвърли потискащото го чувство от тая случка, растящото подозрение, че не бе минал безнаказано под обстрела на очите на китаеца. Стараеше се да заглуши своето душевно безпокойство. Запаля една от половината дузина пури, които Мак Доуел бе пуснал в джоба му. Добре беше да почувстваш отново една пура между зъбите си и да вдишаш аромата ѝ. На височината, където беше къщичката на Брейди, той спря и се огледа наоколо. Инстинктивно очите му се обърнаха най-първо на запад. Натам половината от града лежеше под него и отвъд бяха залесените склонове, реката, пътеката всред зелените равнини. Сърцето му заби малко по-бързо. На около километър разстояние се виждаше едно залесено място, прилично на малко паркче. В дърветата на това паркче бе бащиният му дом. Сградата беше закрыта, но през мрежата на дърветата той съзря върха на стария комин да се алее на слънцето, като че ли му кимаше за „добре дошъл“. Кийт забрави Шан Тънг, забрави Мак Доуел, забрави, че сам той бе Джон Кийт, убиецът. Всичко потъна в морето на безкрайна самота, която го заля. Той погледна към дома, който някога беше негов и всичко, което видя беше червеният тухлен комин, който алееше на слънцето и постепенно се менеше, докато най-сетне му заприлича на надгробен камък. Кийт се обърна към вратата на хижата със задавено гърло и със замъглени очи.

Къщицата бе затъмнена от спуснати пердета, когато Кийт влезе. Едно след друго той ги дръпна и слънцето нахлу вътре. Брейди беше оставил жилището си в ред и Кийт чувства около себе си една приветлива и ведра атмосфера.

Брейди беше къщовник. Едва ли дори и жена би могла да уреди къщата по-уютно и удобно. Кийт застана в голямата дневна стая. На единия ѝ край имаше здраво иззидана камина, съчки, очакващи само докосването на кибритената клечка. Читалищната маса на Брейди и удобният му стол — кресло, бяха притеглени близо до камината. Лули, тютюн, книги и списания отрупаха масата. И над тяхното безредие се издигаше кехлибареното рамо на една бутилка пълна до половината с чудесната „Алд Рейди“ — стара ръжена ракия.

Кийт усети, че устните му се разтягат в усмивка. Усмивката му беше посрещната от безжизнените стъклени очи, които го гледаха от грамадната глава на американски елен, поставена над полицата на камината. След това погледът му преброди по стените, украсени с още

препарирани глави, обувки за сняг, стойки за пушки и всички останали неща, които служеха за работа на Брейди. Оттук виждаше и съседната малка трапезария, а зад нея беше кухнята. Той направи оглед и на двете и откри, че Мак Доуел бе прав — действително и орехотрошачката не липсваше в домакинството на Брейди. Намери и банята. Тя не беше по-голяма от сандък за пиано, но ваната беше по негов размер. Като отвори прозореца и провря глава през него, Кийт видя, че ваната бе скачена с един резервоар за дъждовна вода. Цялото това удобство бе рожба на нечий находчив ум. Кийт се изсмя силно, с оня смях, който избликва от душата на човек, когато се чувства доволен. Сега, когато бе разгледал вече банята, той почувства истинска симпатия към Брейди. Хареса спалнята му за своя собствена. И тука имаше лули и тютюн, книги и списания, и лампа за четене, и маса, близо до леглото. Когато Кийт направи по-подробен оглед на дневната откри, че имаше и телефон.

В това време слънцето беше залязло. Откъм запад прииждаха буреносни облаци. Той отвори вратата, от която можеше да гледа към реката, и вятърът, който леко лъхаше, предхождайки бурята, разроши косата му и прохлади лицето му. И както някога, в този ветрец той долови уханията от обширните простори на прериите, там отвъд горите. Усети примамващия хлад на далечни планински върхове.

Небето бързо потъмня и заедно с тътена на далечна гръмотевица той видя светкавица да разсича небето. В главата му изведнъж се промъкнаха мисли, които устните му не бяха изричали. Защо ли да не се отзове на повика на природата, който бе стигнал до него през всичките изживени години? Сега беше времето — и защо да не отиде там? Защо да живее с риска на една авантюра тук, където и дом, и приятели, и даже самата надежда са умрели за него? Не всичко беше изгубено! Не всичко беше мъртво! Над гробището на неговото минало се носеше един могъщ глас, който го зовеше да върви. Той ще върви! Утре... днес... довечера... ще започне да прави планове!

Кийт очакваше потопа, който прииждаше с рева на вятъра. Такава буря обичаше. Гласът ѝ бе като грохота на милиони гигантски колесници, търкалящи се отгоре по небесата.

Вътре в къщичката ставаше все по-тъмно, като че ли беше се свечерило. Той коленичи пред купчинката сухи съчки до камината и запали клечка кибрит. Отначало пламъкът помъждука, после брезата

пламна като напоена с масло за подпалки. Жълт пламък запраця и се издигна нагоре към комина. Кийт не обичаше да пуши от чужди лули. Извади своята и я напълни от тютюна на Брейди. Той беше английска смес, богата и ароматична. Докато огънят се разпалваше все по-ярко и ароматът на тютюна изпълваше стаята, Кийт се отпусна в големия удобен стол на Брейди и протегна крака със задоволство. Мислите му пътуваха, подгонени от шума на бурята. Той ще си има една къщичка като тази, там, в девствените планини, където се раждаше пяната Саскатчеуан. Ще я построи като къщичката на Брейди, даже и резервоарчето за дъждовна вода ще бъде същото. Ще отиде далеч оттук след няколко години и никой не ще си спомня, че някога е живял Джон Кийт.

Изведнъж внезапен телефонен звън го изправи на крака. След четири години живот в самота и пустош, той бе твърде необичаен за Кийт. Навярно бе Мак Доуел, който му се обаждаше във връзка с японеца готвач или пък да го попита харесва ли му жилището. Да, навярно е за това... Той повтори мисълта си гласно, слагайки лулата на масата. И все пак когато ръката му се допря до телефона почувства желание да се дръпне назад. Един втрещен глас му пошепна да не отговаря, да си иде, докато бурята бушуваше, да се върне пак в дивата природа, да си проправи път към западните планини.

С рязко движение той откачи слушалката ѝ я допря до ухото си. Не бе Мак Доуел, нито пък Шан Тънг. За негова изненада бе гласът на Мириам Къркстоун.

VII

Защо ли го търсеше Мириам Къркстоун в миг, когато небето и земята трепереха от трясъка на гръмотевиците? Какво искаше от него? За какво ѝ бе нужен? Кийт недоумяваше. Гласът на Мириам бе остър, като че ли тя се страхуваше бурята да не попречи на думите ѝ. Била звъняла на Мак Доуел, но било вече късно — Кийт бил тръгнал за къщата на Брейди; сега го молеше да я извини, че му отнема времето скоро след завръщането му, но вярваше, че той сигурно ще я разбере. Тя го канеше да дойде да я види тази вечер в осем часа. Било важно за нея. Ще дойде ли?

Преди да спре за момент и да размисли Кийт вече отговори, че ще отиде. Той чу нейното „благодаря ви“, нейното „довиждане“ и окачи слушалката слисан. Доколкото можеше да си спомни, не беше произнесъл повече от седем думи. Хубавата млада жена от големия Къркстоунов дом явно бе издала своя страх от светкавиците, като приключи разговора, колкото можеше по-скоро. Защо ли не бе изчакала да телефонира след като бурята преминеше?...

Почукване на вратата прекъсна мисълта му. Той стана и пусна вкъщи, едно човече, което въпреки че бе вир-вода, цяло сияеше в усмивка. Това бе Вали, японецът. Той не беше по-едър от шестнадесетгодишно момиче. Навсякъде от него шуртеше вода и палтото му бе издуто от пакети, които той се бе грижил да опази от пороя на дъжда. Кийт го хареса от пръв поглед. Чувстваше, че е невъзможно да устои на заразителната усмивка на Вали и докато японецът тръскаше водата от себе си в кухнята като мокро куче, той го последва и му помогна да се разтовари. Докато дребният японец извади и последния пакет, вече бе успял да изприказва на Кийт, че дъждът бил хубав, че се казва Вали, че очаква да му плаща пет долара седмично и че можел да готви „екстра“. Кийт се засмя от сърце, а Вали беше така зарадван от цялата обстановка и новото си място, че постоянно удряше токовете си, кланяйки се. След това за около час той остана сам да се оправя в кухнята. Скоро Кийт започна да долавя

божествена миризма оттам. Ароматът и цвъртящите звуци го уверяваха, че Вали без да губи време се бе заловил да демонстрира своето умение в областта на готварството.

Идването на Вали му даде повод да телефонира на Мак Доуел. Кийт призна, че изпитва безпокоящо го желание да чуе пак гласа на инспектора. Зад мислите му се бе спотаил страх от Шан Тънг и надеждата, че Мак Доуел би могъл да хвърли някаква светлина върху необикновената покана на Мириам Къркстоун. Бурята бе утихнала и валеше равномерен ситен дъжд, когато Кийт влезе във връзка с Мак Доуел. За свое облекчение констатира, че нямаше промяна в приятелския тон на гласа, който му се обади по телефона. Ако у Шан Тънг се бе появило някакво подозрение, той го бе задържал значи в себе си. Кийт бе изненадан, когато Мак Доуел пръв заговори за госпожица Къркстоун.

— Тя изглеждаше извънредно заинтересована да ви открие — каза той. — Да ви кажа честно, аз съм много обезпокоен, Конистоун, и бих желал да поговоря с вас преди да отидете при нея довечера.

Кийт пое въздух.

— Вали ще позвъни за ядене след около половин час. Не бихте ли нахлузили една мушама и да се присъедините към мен тук? Мисля, че ще бъде много добре.

— Ще дойда — каза Мак Доуел. — Очаквайте ме след малко.

След петнадесет минути Кийт му помагаше да свали мократа си дреха. Той бе очаквал, че на Мак Доуел ще направят впечатление веселият огън в камината и апетитните миризми, проникващи през кухненската врата, но остана разочарован от инспектора. Гостът постоя няколко минути с гръб към огъня, като натъпкваше с палец тютюна в лулата си и не се помъчи да скрие факта, че в ума му имаше нещо по-важно от яденето и от приветливостта на запалената камина.

Очите му попаднаха на телефона и той кимна с глава към него.

— Изглеждаше много загрижена да ви види, нали Конистоун? За госпожица Къркстоун говоря.

— Да, като че ли...

Мак Доуел седна и запали кибритена клечка.

— Като че ли... беше... малко нервна... — каза той, дърпайки на пресекулки от лулата си. — Като че ли се е случило нещо... или пък е на път да се случи. Имате ли нещо против, ако ви поразпитам, Дери?

— Ни най-малко — каза Кийт. — Аз си мислех, че вие може би ще ми разясните.

Въпросителен израз се появи в очите на Мак Доуел.

— Странно, да ви телефонира скоро и то когато бурята все още вилнееше. Тя е очаквала, че ще ви намери в канцеларията ми. Сигурно нещо необикновено я подтиква...

— Вероятно.

Мак Доуел помълча малко, загледан втренчено в Кийт като че ли го измерваше.

— Няма да крия от вас, че се интересувам за госпожица Къркстоун — каза той — Вие не сте я виждали, откакто баща ѝ беше убит. Тя тогава беше далеч, на учение. А когато си дойде, вие бяхте вече изпратен по следите на Джон Кийт. Аз никога не съм бил поклонник на жените, Конистоун, но ще ви кажа открито, че до преди шест или осем месеца Мириам беше една от най-красивите млади дами, които съм виждал. Много бих дал да можех да узная точно часа и деня, когато започна промяната в нея. Бих могъл да открия събитие, станало около тая дата. Вече шест месеца, откакто тя започна да проявява интерес към участта на Джон Кийт. Оттогава насам промяната, която настъпи у нея, ме хвърли в тревога, Конистоун. Не мога да разбера... Тя самата не се издава с нищо. Но аз я гледах как угасва ден след ден пред очите ми. Тя сега е само едно бледно и клюмнало цвете в сравнение с онова, което беше. Аз съм сигурен, че това не е болест — освен ако е душевна. Имам подозрение, което е тъй ужасно, че не ми се ще да го изрека с думи. Вие ще идете там довечера — ще бъдете насаме с нея, ще говорите с нея, бихте могли да научите доста неща. Ако разберете какво е това, което като червей гризе ума ми, ще ми помогнете ли да открием нейната тайна?

Той се наклони към Кийт. Не беше железният човек — имаше топлота и загриженост в лицето му.

— Няма друг човек на земята, комуто бих доверил това — продължи бавно той. — Нужен е дискретен човек, някой, който е достатъчно извисен, за да забрави моето подозрение, ако то се окаже неоснователно и да знае как да постъпи, ако то се потвърди. Колебая се... И все пак... чакам, Конистоун. Необходимо ми е да поискам честната ви дума, че ще пазите тайна!

Кийт му протегна ръката си. Мак Доуел силно я стисна.

— Касае се за... Шан Тънг — каза той с една странна пресипналост в гласа. — Шан Тънг и Мириам Къркстоун! Разбирате ли Конистоун? Пронизва ли ви целият ужас на това? Можете ли да повярвате, че това е възможно? Дали не съм луд, че допускам такова подозрение да се вмъкне в мозъка ми? Шан Тънг — Мириам Къркстоун! Тя се вижда сега застанала над самия край на пропаст и това я убива.

Кийт усети, че кръвта му изстива в жилите, когато прочете в лицето на инспектора онова, което не се наемаше да изрази по-ясно с думи. Той беше потресен. Издърпа ръката си от Мак Доуел почти свирепо.

— Невъзможно! — извика той — Да, вие сте луд! Такова нещо би било немислимо!

— И все пак си казах, че е възможно! — отвърна Мак Доуел. Лицето му пак прие своята желязна маска. Двете му ръце стиснаха стола и той се втренчи в Кийт, като че ли през него виждаше някакъв предмет, на когото сякаш говореше сега, бавно претегляйки и измервайки всяка дума преди да излезе от устата му.

— За мен винаги е било закон да не приемам нищо, докато сам не се убедя в него. Не вярвам в необикновени неща докато не се потвърдят чрез разследване. Едно изключение за мен в това отношение е Шан Тънг. Никога не съм гледал на него като на обикновен човек, а като на свръхестествено създание, движимо от непозната сила. Започвате ли да ме разбирате? Аз вярвам, че той е упражнил цялото си необикновено влияние върху Мириам Къркстоун и че тя се е поддала. Но все пак не съм сигурен в това.

— И вие сте ги наблюдавали от шест месеца насам?

— Не. Подозрението се появи у мен преди три-четири седмици. Никой от тези, които познавам, не е имал възможността да надникне в личния живот на Шан Тънг. Апартаментите зад неговото заведение са загадка за всички. Предполагам, че в тях може да се влезе откъм локала, а също и през една малка стълба отзад. Една нощ, много късно, видях Мириам Къркстоун да слиза по тая стълба. Два пъти през последния месец тя посети Шан Тънг в късен час. Два пъти, доколкото аз знам, разбирате ли? И това не е всичко... още.

Кийт видя изпъкналите вени на стиснатите му ръце и разбра, че Мак Доуел е под извънредно силно напрежение.

— Аз наблюдавах къщата на Къркстоун — лично. Три пъти през същия този месец Шан Тънг я посети там. Третият път аз решително влязох вътре, уж че нося някакво съобщение за момичето. Останах с нея цял час. През това време нѝ видях, нѝ чух Шан Тънг. Той се криеше... или пък бе избягал, когато влязох.

Кийт си представяше Мириам Къркстоун такава, каквато я бе видял в кабинета на инспектора. Той ясно си спомняше стройната ѝ фигура, чудесния сив цвят на очите, блясъка на русата ѝ коса, когато бе застанала в светлината на прозореца. А след това с погнуса помисли за Шан Тънг, приличен на жена, с лукави, пъплещи ръце и стиснати очи. Това, за което Мак Доуел бе намекнал, изглеждаше абсурдно.

— Защо не поискате обяснение от госпожица Къркстоун — попита той.

— Вече го направих, но тя отрече абсолютно всичко, освен едно — че Шан Тънг е дошъл у тях веднъж да се види с брат ѝ. Тя твърди, че никога не е минавала по тясната стълбичка на къщата му.

— И вие не ѝ ли вярвате?

— Ни най-малко. Аз я видях с очите си. Да кажа самата истина, Конистоун, тя лъже великолепно, за да прикрие нещо, което не иска друг човек на земята да узнае.

Кийт изведнъж се наведе напред.

— И защо пък Джон Кийт, мъртъв и погребан, ще има нещо общо с това? — настойчиво запита. — Защо ли тази загриженост за участието на Джон Кийт е започнала по същото време, когато вашето подозрение е включило и Шан Тънг?

Мак Доуел поклати глава.

— Може би нейната заинтересованост не се е отнасяла толкова към Джон Кийт, колкото към вас, Конистоун. Ваша задача е да откриете това довечера. Ако потвърдите моите подозрения, веднага ще се заловим с Шан Тънг. Но я погледнете — зад Вас като печено прасе се е ухилил Вали. Обядът му сигурно е станал истински кулинарен шедьовър.

Нисичкият японец беше отворил безшумно вратата на малката трапезария, в която бе сложена маса за двама души.

Кийт се усмихваше, когато седна на трапезата срещу човека, който би го изпратил на палача, ако знаеше истината.

VIII

Ситен дъжд продължаваше да роси, когато към два часа Мак Доуел напусна къщата. Кийт изпрати с поглед госта си, докато високата му сива фигура изчезваше в мъглата на дъжда надолу към подножието на хълма. Гледаше го с едно странно и смесено чувство.

Преди да бе дошъл инспекторът Кийт си мислеше, че бе решил вече окончателно своето бъдеще. Решил бе да не постъпва повторно на служба и да се погребее в планините на Британска Колумбия, като остави у всички впечатление, че отива в Австралия или Япония.

След посещението на инспектора твърдата му решимост го напускаше. Той се улови, че очаква с нетърпение вечерта, когато ще види Мириам Къркстоун и вече не се страхува от Шан Тънг така, както преди няколко часа. Самият Мак Доуел беше му дал силен коз в ръцете. Тайнствените взаимоотношения между Шан Тънг и Мириам Къркстоун имаха някаква мистериозна връзка със самия него. Цялата загадъчност го тласкаше още повече към новото приключение.

Той с нетърпение чакаше да мръкне. Вали, омотан в една голяма мушама, беше изпратен да донесе някои от дрехите на Конистоун.

Беше осем без четвърт, когато Кийт тръгна за дома на Мириам Къркстоун.

Още в този ранен час нощта се разстиляше — тежка и тъмна, пропита с гъста, дъждовна мъгла. От върха на могилата той не можеше вече да различи долината на реката. Слизаше надолу по някаква тъмна пропаст, в която светлините на града мъждукаха като далечни звезди. Беше малко след осем, когато пристигна до къщата на Къркстоун. Тя беше построена доста навътре в едно оградено с желязна ограда пространство, гъсто залесено с дървета и храсти. Кийт видя, че верандата пред входа бе осветена, за да му покаже пътя. Завесите бяха спуснати, но една мека и топла светлина се разстиляше зад тях.

Той беше сигурен, че Мириам Къркстоун е чула шума от стъпките му по настаната с дребен чакъл алея, защото едва се бе допрял до старовремското чукче на вратата, когато тя сама се отвори.

Самата Мириам го поздрави на прага. Той пак задържа ръката ѝ в своята. Тя не беше студена, както заранта в кабинета на Мак Доуел. Сега гореше като от треска, а зениците на момичето бяха разширени, със светещ огън. Кийт би могъл да помисли, че изплувайки от тъмнината на нощта, той я бе стреснал, но не беше така... Тя криеше нещо, което се бе случило преди да дойде Кийт. Стори му се, че чу почти безшумното затваряне на врата в дъното на дългия коридор и ноздрите му доловиха лек аромат. Между него и светлината падаше тънък воал от дим — беше дим от цигара.

В гласа на Мириам Къркстоун прозвуча известно стеснение, когато тя го покани да окачи палтото и шапката си на една старомодна закачалка до вратата. Той нарочно се забави малко, стараейки се да си припомни къде бе усетил този парфюм по-рано. Спомни си стъписан... След като Шан Тънг бе излязъл от кабинета на Мак Доуел се носеше същият лек мирис.

Домакинята се усмихваше, когато той се обърна, и пак се заизвинява за необичайната си молба към него.

— Тя е... наистина... необичайна. Но аз чувствах, че вие ще разберете, г-н Конистоун. Мисля, че постъпих така без да премисля... Пък ме е страх от светкавиците... Но исках да ви видя. Не мога да чакам чак до утре, за да науча какво стана там горе. Дали е... странно за вас това?

По-късно той не можеше да си спомни какво точно ѝ бе отговорил. Тя се обърна и Кийт я последва през голямата квадратна врата, която извеждаше от преддверието. Това бе същата врата с голямо плъзгащо се крило, която той бе заключил в оная съдбоносна нощ, преди години, когато се бе борил с бащата и сина. Сега в рамката на същата врата се очерта профилът на стройната фигура на момичето върху фон от ярка светлина. „Майка ѝ е била красива“ бе мисълта, която премина през главата на Кийт, когато влезе в стаята, пазеща спомена за ужасното убийство. Всичко му бе познато и той се почуди от малкото промени в нея. Там пак стоеше големият стол с кожените подръчници, в който бащата на това момиче бе седял някога. И масата си беше същата. Стори му се, че дори същите дреболии бяха още върху полицата над камината. Една позната икона все още висеше между двата прозореца. Изобразената мадона, също като някогашния господар на този дом, бе толкова дебела, че не можеше да бъде хубава.

Синът, точно копие на бащата, бе стоял гърбом към мадоната и нейните претлъсти ръце като че ли лежаха върху раменете му тогава. Кийт помнеше това...

Момичето го гледаше изпитателно, когато се обърна към него. Той открито бе огледал стаята, без да прикрива това. Младата дама дишаше нервно, косата ѝ блестеше разкошно под светлината на надвисналия полюлей. Тя седна, озарена от тази светлина и му направи знак да седне насреща ѝ — до същата маса, от която бе грабнал медното преспание, убило Къркстоун. Той никога не бе виждал нещо така прекрасно както нейните очи. Спомни си за подозрението на Мак Доуел, за неприятната физиономия на Шан Тънг и с усилие на волята се овладя. В малък сребърен пепелник до лакътя му имаше три угарки от току-що изпушени цигари.

— Разбира се, вие си спомняте тази стая?

Той кимна.

— Да, беше вечер, както сега, когато дойдох. На другия ден потеглих по дирите на Джон Кийт...

Тя се наклони напред и склочи ръце пред себе си на масата.

— Вие ще ми кажете ли истината за Джон Кийт? — попита тя с нисък напрегнат глас. — Ще ми се закълнете ли, че това е самата истина?

— Не ще скрия от вас нищо от онова, което казах на инспектор Мак Доуел, госпожице — отговори той, като се бореше със себе си, за да може да срещне и издържи погледа ѝ. — Струва ми се, че бих могъл да ви кажа дори повече...

— Тогава... кажете, истината ли казахте, когато рапортувахте на инспектор Мак Доуел? Мъртъв ли е Джон Кийт?

„Би ли могъл Шан Тънг да издържи погледа на тези прекрасни очи?“ — питаше се Кийт. Би ли могъл китаецът да я подчини на себе си, както бе загатнал Мак Доуел? Пред Мак Доуел лъжата бе изречена с лекота от устата на Кийт. Сега тя заседна в гърлото му. Без да му даде време да се приготви, момичето бе се прицелило право в целта, право в същността на въпроса. Отговорът значеше живот или смърт за него и за момент той не можа да го намери. Явно бе — натъкваше се на подозрение. Тя не би могла да пита така, водена само от интуиция. Отначало Кийт се стъписа, но после намери сили да се овладее повече от всякога:

— Бихте ли искали да чуете повече за Джон Кийт и как умря той? — попита Кийт.

— Да. Това е, което искам да знам.

Той забеляза, че тя стисна ръцете си. Тънките ѝ пръсти силно се впиха едни в други.

— Аз се колебая, защото ви обещах да разкажа дори повече, отколкото съм казал на Мак Доуел — продължи той. — А това не ще бъде приятно за вас. Той е убил баща ви. Не може да има съчувствие в сърцето ви към Джон Кийт. Няма да бъде удоволствие за вас да чуете, че аз обикнах този човек и че съжалявам за неговата смърт.

— Продължавайте, моля ви.

Ръцете ѝ се отпуснаха. Пръстите ѝ вече лежаха спокойно. Лицето ѝ бавно помръкна. Сякаш се бе надявала на нещо и тая надежда чезнеше. Възможно ли е тя да е очаквала да ѝ каже, че Джон Кийт е жив?

— Познавахте ли този човек? — попита я той. — Него. Джон Кийт?

Тя поклати глава отрицателно.

— Не. Аз бях далече оттук, на учение, доста години. Не го помня.

— Но той ви е познавал, искам да кажа — виждал ви е — каза Кийт. — Говореше ми за вас през ония дни, когато беше безпомощен и умиращ. Казваше, че му е жал за вас и че само заради вас едничка съжаляваше понякога за възмездието, което е получил баща ви. Виждате, аз се изразявам с неговите думи... Той никога не промени мнението си за това. Вие навярно никога не сте чували неговата версия за убийството?...

— Не.

Отговорът неволно се изплъзна от устните ѝ. Тя очакваше да продължи, без да откъсва ни за минута очите си от лицето му.

Той не повтори разказа си точно така, както го бе предал на Мак Доуел. Фактите бяха същите, но сега в тях беше и живият огън на собственото му съчувствие, на собственото му убеждение. Разказа всичко от гледна точка на Кийт. Лицето на Мириам Къркстоун ставаше все по-бледо, а ръцете ѝ станаха пак неспокойни, докато слушаше за пръв път версията на Кийт за трагедията. Думите му я отвеждаха нагоре в онази страна на снегове, ледове и ескимоси. От този момент

той вече не беше Кийт, говореше с устата на Конистоун. Описваше седмици без слънце и влудяващи месеци, докато очите на момичето сякаш пламнаха. Когато най-после той дойде до малката колиба, в която Конистоун бе умрял, пак бе станал Джон Кийт. Той не би могъл да говори за себе си така, както говори за англичанина. А като стигна до момента, в който погребваше Конистоун под пода на колибата, едно тихо ридание откъд масата го сепна. Но нямаше сълзи в очите на Мириам. Сълзите може би биха скрили от него измъчеността и страданието, което видя там. Но тя не се издаваше... Опитваше се да поеме дъх крадешком. И след това рече:

— И... това значи... беше Джон Кийт!

Той наведе глава в потвърждение на лъжата и мислейки за Конистоун, каза:

— Той беше най-чистият човек, когото съм срещал, съжалявам, че е мъртъв...

— И аз също съжалявам.

Тя протегна ръка към него през масата, бавно, колебливо. Той я загледа.

— Наистина ли казвате това?

— Да, аз съжалявам.

Той пое ръката ѝ. За момент пръстите ѝ го стиснаха. После се отпуснаха и леко се отдръпнаха от него. В този момент той видя една внезапна промяна да настъпва по лицето ѝ. Тя гледаше зад него през дясното му рамо. Очите ѝ се разшириха, зениците ѝ се разтвориха и тя спря дъха си. Със светкавичната бързина и бдителност на преследван човек, той се извърна. Стаята бе празна... Нямаше нищо друго освен един прозорец зад гърба му. Дъждът продължаваше да ситни отвън и Кийт забеляза, че пердето не бе спуснато като пердетата на другите прозорци. Докато той гледаше, момичето отиде и спусна това перде. Той схвана, че тя бе видяла нещо, което я бе стреснало за момент, но не я запита. Вместо това, като че ли не бе забелязал нищо, поиска разрешение да запали една пура.

— Виждам, че тук някой пуши — извини се той, като посочи с глава към фасовете.

Той я наблюдаваше внимателно и да можеше би си взел думите обратно, веднага щом ги изрече. Бе я хванал в клопка. Брат ѝ не беше в града. И този мирис, който някой бе оставил в стаята, идваше със

сигурност не от американска цигара. Кийт съзря как лека червенина заля шията ѝ и пропълзя към бузите. За него беше мъчно сега да не вярва на Мак Доуел. Да, Шан Тънг е бил тук и него бе чул да се изплъзва по коридора, когато той влизаше. И вероятно Мириам бе видяла лицето му на прозореца.

Това, което тя каза го смая.

— Да, това е един мой възмутителен навик, г-н Конистоун. Аз се научих да пуша на Изток. Мислите ли, че това е крайно лошо?

Той бе потресен. Идеше му да ѝ каже:

„Ти, хубава малка лъжкиньо... Бих искал още сега да разкрия твоята наивна лъжа, но няма да го направя защото ми е жал за тебе“.

Вместо това, той отхапа края на своята пура и каза:

— В Англия жените често пушат. Лично аз може да имам предубеждение към това, но не смятам, че е някакъв грях, особено когато човек е такъв добър познавач на... ориенталски цигари.

След тези думи, той не беше в състояние да се прикрива. Усмихна ѝ се откровено.

— Аз не вярвам, че вие пушите — каза той.

Кийт стана на крака, все още усмихващ се като по-голям брат, очакващ нейното доверие. Тя не бе разтревожена от прямотата, с която той бе открил истината. Не беше и смутена вече. В един миг му се стори, че тя гледа някъде през него и като че ли в очите ѝ заблестя странно желание. Обхвана го неизмеримо състрадание към дъщерята на човека, когото беше убил. Кийт задържа това за себе си. Той беше отишъл вече доста далеч...

На вратата тя му подаде ръката си и му пожела „лека нощ“. Изглеждаше трогателно безпомощна и той си помисли, че би трябвало да я вземе в прегръдките си и да я утеши.

— Вие пак ще дойдете, нали? — пошепна тя.

— Да, аз скоро ще дойда пак — каза той. — Лека нощ!

Той излезе вън, под гъстия дребен дъжд. Вратата се затвори зад него, но преди това долови задавено ридание от устните на Мириам Къркстоун.

IX

Ръката на Кийт беше върху дръжката на револвера му, когато си проправяше път през черната нощ. Той не виждаше чакълената алея под краката си, можеше само да я усеща. Нещо, което беше повече от предположението караше да усеща, че Шан Тънг беше някъде наоколо и той се питаше, дали това беше предчувствие и какво можеше да значи. С острия инстинкт на хрътка Кийт се мъчеше да познае дали не го заплашва някаква опасност. Той премина през вратата на оградата и започна да се спуска по склона към града. Чак тогава се зае да обобщи впечатленията си и да анализира положението. Когато днес стоеше на вратата на къщата на Брейди посрещайки бурята си бе помислил, че окончателно е решил какво ще прави по-нататък. Сега обаче всичко бе хаос. Умът му бе объркан. Не можеше да напусне градчето Принц Албърт веднага, както го бе тласкало желанието му преди няколко часа. Мак Доуел фактически му бе възложил задача. А мисълта за госпожица Къркстоун го задължаваше да остане. Шан Тънг — също.

Той имаше усещането на човек, който стъпва по много тънък лед, но не бе в състояние да каже къде именно е опасно, фатално тънък.

— Защо ли, по дяволите, ще оставя някакъв си проклет китаец и едно хубаво момиче да нахлуват в живота ми, ако не беше заради Мак Доуел...

И тук спря. Твърде дълго се беше борил със суровата действителност и не беше склонен да се води от самоизмама. Сега той си призна, че това, което го задържаше тука, бе Джон Кийт. По някакъв необясним начин Джон Кийт, макар официално мъртъв и погребан, беше замесен в някаква мистериозна история, в която Мириам Къркстоун и Шан Тънг бяха движещите фигури. И доколкото той бе сега Дъруент Конистоун, а не Джон Кийт, това би трябвало да не го интересува. Нямаше защо да се бърка и можеше да си отиде в планината, ако иска. Само в тази посока той можеше да види, че „ледът под краката му“ е достатъчно здрав и дебел, за да не се провали под него. Кийт би могъл да даде сега един въл доклад на Мак Доуел, да

забрави мис Къркстоун и да изчезне от заплахата на Шан Тънг. Джон Кийт, повтори си той, ще си бъде официално мъртъв, а щом е мъртъв, законът повече не ще се интересува от него.

Той затвърдяваше в себе си тази мисъл, когато налучкваше пътя през мрака надолу към града. Мириам Къркстоун бе прелестно хубава и бе сигурна примамка за неговите изследователски наклонности. Кийт копнееше за схватка с Шан Тънг. Такова развитие той не беше предвиждал, нито пък Конистоун беше предвидил. Те бяха планирали само спасението на скъпоценната глава на Джон Кийт и тази вечер той почти бе забравил едно лице от неприятната действителност — палача. Истината му се наложи с потискаща сила, а безкрайната му самота пак насочи ума му към неговите далечни планини.

В града животът бе замрял. Светлините блещукаха тук-там през мрежата на дъжда. От време на време някоя врата се отваряше. Долу към реката някакво куче виеше. Всичко беше затворено пред него. Нямаше вече домове, където би могъл да влезе и да бъде посрещнат с приветливото „Добър вечер, Кийт. Драго ни е да ви видим. Влезте, скрийте се от дъжда“. Той не би могъл да отиде дори и при Дуган, стария си приятел. Сега си даде сметка, че именно старите му приятели бяха ония, които той трябваше най-старателно да избягва, за да не се издаде сам. Приятелството не съществуваше вече за него. Градът бе като пустиня, където не би могъл да намери пак нещата, които е изгубил. Спомените, които бе пазил дълго, сега бяха за него мъчителни спомени. За момент Дъруент Конистоун съвсем потъна във всепоглъщащата тъга на Джон Кийт.

Той влезе в един слабо осветен дюкян за да си купи пури. Вътре бе пусто, само съдържателят шеташе още. Лакътят му случайно закачи телефона. Реши да телефонира на Вали и да му каже да напаля хубав огън в камината. Пред огъня Кийт надълго ще размисли преди да влезе във връзка с Мак Доуел.

Този, който отговори, не беше Вали и Кийт тъкмо щеше да се извини за грешката, когато другият глас запита:

— Вие ли сте, Конистоун?

Беше Мак Доуел. Какво би могъл да прави инспекторът горе в негово отсъствие? Освен това имаше някаква настойчивост във въпроса, който стрелна по жицата. Мак Доуел почти викаше.

— Да, аз съм, сър — отговори той някак отпаднало. — Аз съм в града, запасявам се с малко пури. Защо е тази нервност в гласа ви?

— Недей задава въпроси, а тичай по-скоро тук — гръмна пак Мак Доуел отсреща. — Готвя ти най-голямата изненада в живота.

Кийт чу на другия край шумното окачване на слушалката. Нещо се бе случило и Мак Доуел беше възбуден. Излезе озадачен. Някак не му се бързаше твърде да стигне на хълма. И най-злополучните времена, които го бяха постигали, не бяха смогвали съвсем да го сломят.

Когато стигна до билото на хълма, той видя, че всички стаи на къщата бяха осветени, но пердетата бяха спуснати. Той се питаше дали Вали ги бе спуснал или пък това беше предпазливост от страна на Мак Доуел. Подозрението го накара да премести кутията с пури, за да може десницата му да е свободна. Някъде из мрака гласът на Конистоун го напътстваше тъй, както го бе напътствал горе в колибата на ледената пустиня: „Недей влиза слепешката в примка. Ако се стигне до борба, бори се!“

В този момент стана нещо, което накара сърцето му да спре. Той беше близо до вратата. Ухото му се прилепи до нея. И той се вслуша в някакъв глас. Това не бе гласът на Вали, нито пък на Доуел. Бе глас на жена или момиче.

Кийт отвори вратата и влезе, като бързо взе през две, през три стъпалата, които го изведоха през малкото антре в голямата стая. Влизането му бе тъй внезапно, че живата картина пред него остана непроменена за момент. Брезови съчки пламтяха в камината. В големия стол седеше Мак Доуел, полуизвърнат, пушейки пура, втренчен в него. Седнало на едно ниско столче, той съзря момиче. Отначало, заслепен малко от светлината, Кийт помисли, че то бе дете, необикновено хубаво дете с широко отворени очи.

Той свали шапката си и избърса водата от очите си. Мак Доуел не се помръдна. Момичето бавно се изправи. Тогава Кийт видя, че то не беше дете — беше вероятно на осемнадесет години. Стройно, крехко създание с изморен вид, което в този момент беше готово да се разсмее или заплаче. Или може би нещо средно между двете. За негово смущение, тя бавно пристъпи към него със странен израз на лицето. Мак Доуел продължаваше да стои неподвижен и да гледа втренчено.

Сърцето на Кийт подскочи от възмущение, което той нямаше време напълно да изпита. В тези широко отворени, светнали очи на момичето той долови заплаха за себе си. Ръцете на момичето се протегнаха към него и тя извика с глас, който трепереше и се пречупваше между ридание и смях.

— Дери, не ме ли познаваш? Не ме ли позна?

Той стоеше като онемял. Тя бе толкова близо до него, че би могъл да я прегърне. Лицето ѝ беше бяло като платно, очите ѝ блестяха като звезди, ръцете ѝ се протягаха към него.

— Дери, не ме ли познаваш? Не ме ли познаваш?

Това беше ридание, вик. Мак Доуел бе станал. А Кийт разтвори обятия и в миг момичето се озова в тях. Трепереща и ридаеща, младата дама беше сложила глава на гърдите му. Той усещаше притискането на меката ѝ коса върху лицето си, ръцете ѝ бяха около врата му. Тя го целуваше — не веднъж и не два пъти, а непрестанно. Самият той я прегърна по-здраво. Той чу гласа на Мак Доуел. Далечен му се стори този глас сега, който казваше, че ще ги остави сами и че ще ги види пак утре. Кийт чу вратата да се отваря и затваря. Мак Доуел си бе отишъл. А меките малки ръце все още силно обхващаха шията му. Посетителката плачеше на гърдите му като малко дете. Той я притисна по-близо към себе си. Една бурна радост го връхлетя. Но тази радост бързо премина. Тя пламна, изгоря и остави сърцето му пусто. Той чу звук в кухнята. Там се движеше Вали. Видя пак стените, стола, в който Мак Доуел бе седял, пламтящия огън в камината. Ръцете му се отпуснаха. Девойката вдигна глава и сложи двете си ръце на лицето му, гледайки го с очи, които Кийт сега вече позна. Това бяха очите, които го бяха гледали от избелелия портрет в часовника на Конистоун.

— Целуни ме, Дери!

Да не се подчини бе невъзможно. Устните ѝ се впиха в него.

После тя пак заплака, обхванала го здраво с ръце и с лице, скрито в прегръдките му. Той я вдигна и понесе както би носил дете. Занесе я пред огъня до големия стол. Сложи я в него и застана пред нея, опитвайки се да се усмихне.

Косата ѝ се бе разпуснала и блестящите вълни се спускаха около лицето ѝ, по раменете ѝ. Тя сега още повече приличаше на малко момиче, както го гледаше с очи пълни с обожание. Малката ѝ ръка

попиваше сълзите от очите с една кърпичка, която вече бе мокра и смачкана.

— Ти... ти не се радваш... сякаш... че не ме виждаш Дери.

— Аз... аз съм много изненадан — можа да каже той.

— Да, това е изненада, Дери. Искам да бъде така. Аз съм я планирала от години и години... Моля ти се, свали си мушамата, вода шурти от нея! — седни тук до мен, на това столче!

Той пак се подчини, въпреки че бе твърде едър за столчето.

— Ти се радваш, че ме виждаш, нали Дери?

Тя се наведе над големия стол и една от ръцете ѝ отиде до мократа му коса и я заприглажда назад. Той никога досега в живота си не бе усещал нещо подобно и неволно наведе малко главата си. В миг тя го бе вече притиснала близо до себе си.

— Ти се радваш, Дери, нали? Кажи „да“!

— Да — пошепна той.

Той усещаше бързото, възбудено тупкане на сърцето си.

— И аз никога не ще се върна там — при тях, — чу я да казва, при което гласът ѝ изведнъж зазвуча някак ниско и ожесточено. — Никога! Аз ще остана завинаги при тебе, Дери! Винаги!

Тя приближи устни до ушите му и тайнствено прошепна:

— Те не знаят къде съм. Може да мислят, че съм умряла. Но полковник Репингтън знае. Аз му казах, че ще отида при теб, ако се наложи дори да избродя целия свят. Той каза, че ще пази моята тайна, и ми даде писмо до едни добри хора тука. Аз съм дошла от шест месеца. И когато видях името ти в една от ония случайни на вид, подвързани в синьо книжки, които Конната полиция издава, аз просто паднах на колене и благодарих на Бога, Дери. Аз знаех, че ще те намеря някъде... някога. Не съм спала спокойно откакто съм тръгнала от Монреал... И струва ми се, че май изплаших този едър човек с грамадните мустаци, когато се втурнах насреща му тая вечер, измокрена, вир-вода и казах: „Аз съм госпожица Мери-Джозефин Конистоун и търся брат си!“

Очите му все повече се разширяваха, докато му се стори, че ще изскочат из орбитите си. След това той изруга нещо и си каза: „Бога ми, аз не знаех, че той имал сестра!“

Сърцето на Кийт се задушаваше. Значи това чудесно малко създание било сестра му. И тя мислеше, че той е брат ѝ...

— Но аз го харесах, защото той се отнесе така мило с мен — продължаваше момичето. — Той просто ме прегърна, Дери! Навярно той не схвана, че аз вече съм на осемнадесет и половина години. Не съм дете... И после дойдохме тука. И после... О, Дери, Дери! Защо направи това? Защо не ми се обади! Не... искаш ли да остана тук?

Той я чуваше, но умът му бе далеч от нея, там при малката колиба на края на голямата ледена пустиня, където Дъруент Конистоун лежеше мъртъв. Кийт чуваше вятъра да стене, както бе стенал в оная нощ, когато англичанинът умря, и виждаше пак онзи последен и неизповядан копнеж в очите на Конистоун. И сега знаеше защо лицето на Конистоун го бе следвало през сивия здрач и защо бе чувствал тайнственото му присъствие дълго след като Конистоун си бе отишъл. Нещо, което бе част от Конистоун, влезе в мозъка му сега. В бушуващия хаос един глас пошепна: „Тя е твоя сестра, тя е твоя сестра!“

Х

Известно време Кийт не повдигна главата си. Ръцете на момичето бяха стегнато обвити около него и той чувстваше топлината на бузата ѝ. Съзнанието за престъплението му вече започваше да тежи на душата му като къс олово, но от нея се изтръгна вик: „Искам да останеш тук!“ Кийт разбираше какъв нагъл мошеник бе в момента. Това странно, малко диво създание бе дошло при него от един мъртъв свят и нейните устни, нежната милувка на ръцете ѝ хвърлиха неговата душа в шеметен въртеж... Пред Мак Доуел тя го бе потърсила като свой. И пред Мак Доуел той я бе приел като своя. Кийт бе издържал голямата лъжа, понеже се бе стегнал за да я издържи, но успехът си вече не чувстваше...

В сърцето му нахлу като пламък желанието да признае и изповяда истината, да каже всичко на това момиче. Той не беше Дъруент Конистоун, нейният брат, а Джон Кийт — убиецът. Но нещо отблъсна това желание, нещо по-могъщо, по-силно... Победи борческата сила у всеки човек, която го кара да се самосъхранява.

Бавно той се отдръпна от нея, знаейки че за тая нощ поне „гърбът му бе към стената“. Тя му се усмихваше от големия стол и въпреки всичко той ѝ се усмихна.

— Сега трябва да те пратя да спиш, Мери-Джозефин, а утре ще приказваме за всичко — каза той. — Ти си тъй уморена, готова си да заспиш за една минута.

Тънки бръчици се появиха на хубавото ѝ чело. Това беше израз, който Кийт хареса от пръв поглед.

— Знаеш ли, Дери, аз почти започвам да мисля, че доста си се изменил. Ти по-рано ми викаше „Джуди“. Но сега, понеже вече съм голяма, май че по ми харесва „Мери-Джозефин“, макар че не би трябвало да бъдеш толкова сериозен. Дери. Кажи ми истината, страхуваш ли се от мен?

— Да се страхувам от теб?

— Да, защото съм голяма. Не ме ли обичаш тъй, както ме обичаше преди една, две, три, седем години? Ако ме обичаш не би ми казал да ида да спя само няколко минути след като ме видя за първи път от толкова време, Дери, ще заплача. Ще заплача...

— Недей — помоли я той. — Моля ти се, недей!

Скочи от големия стол, накара Кийт да седне в него и се сгуши на коленете му.

— Ей така! — тя погледна малкото часовниче на ръката си. — Ще идем да спим след два часа. Имаме да си говорим сума неща. Няма да чакаме до утре, Дери. Разбираш за какво говоря, нали? Не бих могла да заспя, докато не ми кажеш. И ти трябва да ми кажеш истината. Каквато и да е тя, аз все тъй ще те обичам. Дери, Дери, защо направи това?

— Направил съм — кое? — попита той глупаво.

Той загледа безнадеждно огъня, но чувстваше палеция въпрос в очите на момичето. Той усети, че бърза промяна премина през нея. Тя сякаш не дишаше и той схвана, че неговият отговор беше повече от неподходящ. С него той бе показал, че или не знае, или че се преструва че не знае нещо, което би му било невъзможно да забрави, ако той беше Конистоун. Най-после той вдигна глава и я погледна. Радостната руменина бе се изгубила от лицето ѝ. То беше се изопнало. Ръката ѝ, която гальовно се бе обвила около врата му, се смъкна долу.

— Изглежда... че ти би предпочел да не бях идвала. Дери — каза тя, като се мъчеше да не издаде хълцане в гласа си. — И аз ще се върна, ако ти искаш да ме отпратиш. Но аз винаги съм си мечтала за твоето обещание, че един ден ти ще пратиш за мен или ще дойдеш да ме вземеш. И аз бих искала да зная... преди да ми кажеш да си вървя... защо. Защо се укриваше от мен през всичките тия години, оставяйки ме между онези, които ти знаеше че ме мразят, както мразеха теб? Дали защото не ти беше мъчно за мене? Или пък защото... защото... — тя наведе глава и странно пошепна — Или пък защото те е било страх?

— Да ме е било страх? — повтори той бавно, като пак гледаше в огъня. — Страх... — той насмалко щеше да прибави „От какво?“ но се усети и спря.

Брезовият огън лумна внезапно и изфуча към комина. Сред пламъците той съзря пак онова странно нещо, което веднъж го бе

изпълнило с тръпки, усети присъствието на Дъруент Конистоун много близо до себе си. Стори му се, че за момент зърна един проблясък от Конистоуновото лице и някъде в себе си усети един шепот, който бе Конистоуновият глас. Той беше обхванат от една свръхестествена и властна сила, която подчини. Беше повече от интуиция и по-силно от физическо желание. Той разбра, че англичанинът би искал Кийт да издържи играта така, както се готвеше да я продължи сега. Девојката го чакаше да отговори. Устните ѝ бяха се стиснали напразно. Неговото колебание, резервираността му при посрещането ѝ и явното му желание да отбегне от това загадъчно нещо, което изглежда толкова много значеше за нея, бяха предизвикали светеща болка в очите ѝ. Той бе виждал такъв израз в очите на физически наранени същества. Посегна с ръце и приглади назад гъстата ѝ мека коса. Пръстите му се заровиха в копринения безпорядък на косите ѝ и за момент той я погледна право в очите преди да продума.

— Малко момиченце, ще ми кажеш ли истината — попита той. — Изглеждам ли аз като предишния Дъруент Конистоун, твоя Дъруент Конистоун? Кажи!

Гласът ѝ бе слаб и угрижен, но болката полека изчезна от погледа ѝ, защото той я бе прегърнал.

— Не, ти си променен.

— Да, аз съм променен. Една част от Дъруент Конистоун умря преди седем години. Тази част от него бе мъртва, докато той влезе през тази врата тази вечер и те видя. Тогава в нея пак се запали животът. Това, което бе мъртво, започна да се събужда, започна да си припомня. Гледай, малка Мери-Джозефин. От това е...

Той прокара ръка по челото си и сложи пръст на белега си.

— Аз получих това преди седем години. То уби половината от Дъруент Конистоун, оная част, която трябваше да живее. Разбираш ли? До таз вечер...

Очите ѝ го поразиха. Те ставаха тъй големи, тъмни и втрещени. За него беше мъчно да продължи лъжата по-нататък...

— Много седмици аз бях мъртъв — с труд изрече той. — И когато се възвърнах към живота физически, бях забравил много неща. Знаех името, самоличността, но иначе... само някакви призрачни съновидения за това, което бе ставало преди. Аз те помнех тебе, но то беше като на сън, който беше винаги с мен. Струваше ми се, че цял век

вече търся едно лице, един глас, нещо което съм обичал повече от всичко на земята, нещо което бе винаги близо и при все това никога не се намираше. И това беше ти, Мери-Джозефин, ти!

Дали това бе истинският Конистоун, който говореше сега? Той пак почувства вътре в себе си оная сила, която не беше негова. Това, което бе започнало като лъжа, го порази сега като нещо, което бе истина. Това бе той, Джон Кийт, който бе дирил и копнял, и се надявал. Джон Кийт, а не Конистоун бе, който се бе върнал в един свят, изпълнен с чувство на изоставеност и самота. И на Джон Кийт именно един милостив Бог бе изпратил това създание в часа на най-черно отчаяние. Той не лъжеше сега. Той се бореше. Бореше се да запази за себе си късче любов. Когато ръцете на момичето докоснаха лицето му и той чу измъчения, изпълнен с тъга вик от нейните уста, чу своето име, вече не усещаше какво говори. Притисна я в обятията си, зацелува я безспирно. Обещавахе, че щом като веднъж я е намерил, той няма да я напусне вече. Ръцете ѝ бяха обвити около него. Те двамата приличаха на две деца, отраснали заедно, които се срещаха сега след дълга раздяла и Кийт разбра, че обичта на Конистоун към това момиче трябва да е била много силна. Неговата лъжа сега бе спасила както Конистоун, така и него самия. Нямахше време да се издирва причината, поради която англичанинът бе изоставил момичето, което бе дошло през океана, за да го намери. За тази вечер стигаше, че той бе Конистоун и тук бе неговата сестра.

Най-сетне той се изправи заедно с нея, държейки я малко настрана от себе си, за да може да я гледа в лицето, измокрено от сълзи и сияещо от щастие. Тя простря ръка към лицето му и докосна белега. Кийт видя в очите ѝ безпределно състрадание. Ръката ѝ леко поглади белязаното му чело. Той почувства, че неговият по-предишен свят се изплъзва изпод нозете му и заедно с триумфа го заля вълната на благодарност за онова неопределимо чувство, което бе му дошло навреме на помощ и му бе дало силата и куража да излъже. Защото тя му вярваше, вярваше му напълно и без сянка на съмнение.

— Утре, ти ще ми помогнеш да си спомня много неща — каза той. — А сега мога ли да те помоля да отидеш да спиш, Мери-Джозефин?

Тя гледаше белега.

— И през всички тези години аз не съм знаела — пошепна тя, — не съм знаела... Казвали ми бяха, че си умрял, но аз си знаех, че това не може да е вярно. И полковник Репингтън... — тя съзря нещо в лицето му, което я накара да спре. — Дери, не помниш ли?

— Ще си спомня — утре. Но сега не мога да мисля за нищо, освен за тебе, утре...

Тя бързо наведе главата му и целуна белега от жигосването.

— Да, да, вече трябва да се приготвяме за спане, Дери — извика тя бързешком. — Ти не бива да мислиш прекалено много. Утре всичко ще си дойде на мястото, всичко. А сега можеш да ме отпратиш да спя. Помниш ли...

Тя се улови за думата, захапа устната си да не доизговори.

— Каж ми! — настоя той. — Помня ли какво?...

— Имаше обичай да идваш, когато вече си лягах и да ме загръщаш топло в завивката за през нощта. После ме целуваше за „лека нощ“.

Той кимна.

— Да, спомням си.

Кийт я отведе в гостната стая, донесе ѝ двата износени куфара и запали лампата. Това беше стая, обзаведена за мъж, но Мери-Джозефин се спря за момент и я огледа с удоволствие.

— Това е дом, Дери, истински дом — прошепна тя.

Той не ѝ обясни, че този дом бе взет под наем и че това бе първата му нощ в него. Такива маловажни подробности можеха да почакаат до утре. Кийт ѝ показа банята. После обясни на Вали, че сестра му бе дошла и че ще трябва да се смести в кухнята. Кийт-Конистоун знаеше вече какво се очакваше от него да направи, какво трябваше да направи. Той целуна Мери-Джозефин за „лека нощ“ и тя го прегърна нежно и сърдечно, както никой не го бе прегръщал до тази вечер. Това го развълнува дълбоко и той усети радостно опиянение.

Кийт загаси лампите и цял час седя срещу тлеещата светлина на брезовите съчки. Откакто се бе върнал от дома на Мириам Къркстоун, едва сега му се отдаваше възможност да поразмисли и осъзна, че мозъкът му е претоварен.

Той разбираше, че се е оплел в мрежи със своята лъжа, но не съжеляваше, че бе излъгал. Бе спасил името на Конистоун, спасил бе и себе си. Спасил бе и сестрата на Конистоун от жестоката истина, за да

я закриля, за да се грижи за нея. Да кажеше истината, значеше да стане свой палач, да предаде англичанина, който му бе дал името си и всичко, което притежаваше, с признанието си би обрекъл на безмилостна скръб сърцето на едно момиче, за което слънцето още грееше. Никакво съжаление не изпита Кийт сега. Той не чувстваше срам. Искаше да живее така, че да бъде достоен за името на Конистоун. Кийт отново се размечта. Желанието, което се бе появило, когато стоеше с лице срещу бурята, отново го обхвана. Той ще отиде до извора на реката, както си представяше преди Мак Доуел да беше дошъл при него. Но няма да бъде сам. Мери-Джозефин ще дойде с него...

Беше среднощ, когато той стана от големия стол и отиде в спалнята си. Вратата ѝ бе затворена. Той я отвори и влезе. Едва ръката му напипа бутона на стената, когато ноздрите му усетиха мириса на нещо, което му беше познато. То изпълваше стаята, както бе изпълвало голямото преддверие в къщата на Къркстоун — един аромат, от който на човек почти му прилошаваше. От него въздухът ставаше тежък и сладникав.

Със зорки очи Кийт огледа педя по педя стаята под светлината на запалените лампи, очаквайки да види Шан Тънг, седнал там да го чака. Стаята бе празна. Погледът му подскочи към двата прозореца. Транспарантът на единия бе спуснат, а на другия вдигнат. Самият прозорец, който се отваряше отдолу нагоре, както обикновено прозорците тук, беше повдигнат около два пръста над перваза. Ръката на Кийт сграбчи пистолета, той се приближи до прозореца и дръпна транспаранта. След това се обърна към масата, на която бяха лампата, лулите, тютюнът и списанията на Брейди. В пепелника лежеше угарката от току-що изпушена цигара. Шан Тънг бе идвал тайно, но не бе направил опит да прикрие посещението си.

Тогава Кийт зърна на масата една малка правоъгълна кутийка от тиково дърво, колкото половината му длан. Той бе забелязал, че нервните пръсти на Мириам Къркстоун си играеха с една такава кутийка, когато разговаряше с нея тази вечер. И двете кутийки бяха напълно еднакви на вид, и двете бяха покрити с изящна мрежа от резба. Дървото бе оцветено и полирано тъй, че светеше с тъмната лъскавина на абанос. Изведнъж Кийт си помисли, че може би тази кутийка е същата, която бе видял у Мириам. Навярно тя му я изпраща

и Шан Тънг е бил нейният куриер. Това предположение бе в главата му, когато той взе малка квадратна картичка, сложена отгоре на кутийката. Едната страна на картичката беше празна. На другата страна, с изискан и деликатен почерк, колкото беше и самата резба, бяха написани думите:

С поздравленията на Шан Тънг

За един миг Кийт бе отворил кутийката. Вътре се намираше грижливо сгънато листче хартия и на него беше написан само един ред. Сърцето на Кийт спря да бие, а кръвта му се вледени, когато прочете послание от Шан Тънг в осем думи.

Какво стана с Дърuent Конистоун? Убихте ли го?

XI

Вцепенен от шока, който за момент бе парализирал всеки център в тялото му, Джон Кийт стоеше с листчето в ръце. Той беше разкрит! Това бе единствената му мисъл и тя удряше като чук в мозъка му. Той бе открит тъкмо в часа на своя триумф и възторг. В часа, когато светът пак бе отворил за него вратите на радостта и надеждата, когато и самият живот — след четири години в ада — бе станал отново ценен за него. Ако този удар бе дошъл няколко часа по-рано, би го възприел по-другояче. Очаквал го бе още когато за първи път влезе в кабинета на Мак Доуел. Готов беше за него и по-късно. Разкриване, несполука и смърт бяха възможни в рискованата игра, в която Кийт се бе впуснал, но той не се страхуваше, защото можеше да изгуби само своя живот. Един живот без особена стойност. Но сега — сега, вече беше друго. Мери-Джозефин беше се появила като дар на съдбата. За няколко минути тя бе преобразила света за Кийт. Тя буквално го бе откъснала от безнадеждния хаос, в който той потъваше.

Той още усещаше върху устните си нежния трепет на нейната целувка за „лека нощ“ и около врата си прегръдката на нежните ѝ ръце. Тя още не беше си легнала. Отвъд стената, там в другата стая, сигурно мислеше за него, молейки се. Тъкмо когато той държеше в ръката си мистериозното предупреждение на Шан Тънг.

Първото желание, което го обзе, беше да се спасява. Той би могъл да се измъкне, да избяга... Нощта би го погълнала в себе си. Един миг по-късно съжаляваше, че мислейки как да спаси кожата си, бе забравил Мери-Джозефин. Неговите разбушувани чувства започнаха да се успокояват.

Защо Шан Тънг му бе изпратил това предупреждение? Защо не бе отишъл направо при Мак Доуел с изумителното си разкритие, че човекът, когото смятаха за Дъруент Конистоун, е Джон Кийт, убиецът на бащата на Мириам Къркстоун?

Тези въпроси хвърляха Кийт в ново вълнение. Той препрочете бележката. Шан Тънг не беше се целил току-тъй напосоки. Той знаеше,

знаеше със сигурност, че това не беше Дъруент Конистоун. И сигурно вярваше, че Кийт е убил англичанина, за да открадне самоличността му. Погледът на Кийт пак се спря на картичката. „С поздравленията на Шан Тънг“. Какво значеха тези думи? Дали заедно с поздравленията си Шан Тънг не го предупреждаваше и не му даваше шанс да се спаси?...

Първоначалната му тревога понамаля... Колкото повече размисляше за листчето в ръката си, толкова по-се убеждаваше, че непроницаемият Шан Тънг по-малко от всеки друг човек в света би бил склонен да постъпва така, ако нямаше някаква важна причина за това. Само един извод можеше да се направи в случая: че китаецът играеше своя игра и че той бе избрал този необикновен начин да даде на Кийт да разбере, че е по-добре да се махне от сцената, докато не е станало късно. Явно беше, че намерението му е било да избегне възможността за една лична среща... Това бе поне първото впечатление на Кийт.

Той се обърна да огледа прозореца. Нямаше съмнение, че Шан Тънг бе влязъл през него. И прагът на прозореца, и транспарантът носеха следите от вода и кал. По пода също имаше кал. Изисканият китаец не бе обърнал внимание на краката си.

До вратата, която водеше към голямата стая, Кийт видя къде Шан Тънг бе стоял известно време, подслушвайки, навярно, докато Мак Доуел и Мери-Джозефин са били във външната стая, очакващи Кийт. Изведнъж погледът му се прикова на средната дъска на вратата. Брейди бе я боядисал със светло бежова боя, която сега изглеждаше почти бяла — и там Шан Тънг бе написал дебело с молив часа на своето посещение „22,45“. Кийт тихо подсвирна от смайване. Погледна часовника си. Беше дванадесет и четвърт. Той беше се върнал преди десет, а хитрият Шан Тънг му даваше да разбере, че повече от четиридесет и пет минути бе подслушвал до вратата. Беше шпионирал него и Мери-Джозефин през ключалката.

Да беше някоя друга незначителна особа, като Вали например, уличена в подобно деяние, на Кийт би му се приискало да го смаже. Сега той бе изненадан от себе си, че не изпитваше чувство на възмущение от това открито признание в подслушване. Той схвана, че Шан Тънг не бе оставил следите от своето присъствие просто от дръзко нехайство, а бе направил това с определена цел.

Кийт беше нащрек, готов да долови присъствието на духа на Конистоун. В тази стая за него имаше съобщение от жизненоважно значение.

В този критичен момент Кийт прибегна към свой собствен подход. Той седна, запали пак лулата си и съсредоточи цялата сила на ума си върху Шан Тънг. Като се абстрахира, доколкото можеше, от стаята и от приключението на тая нощ се постара да анализира обективно. За своя изненада той откри, че постепенно започва да придобива едно необикновено и неочаквано отношение към китаеца. От момента, в който бе срещнал Шан Тънг в кабинета на инспектора, той го смяташе за главния враг на своята свобода, за единствената голяма застрашаваща го опасност. Сега не чувстваше нито лична вражда, нито лична омраза към него. Изпитваше страха и недоверието на човек, който наблюдава хитър противник в игра или борба. Той откри, че неговата мисъл се движеше паралелно с мисълта на Шан Тънг. Като прехвърляше мостове над междини, които иначе никога не би прескочил, най-накрая се добра до ключа. Сега му стана ясно, че първият му импулс е бил погрешен. Шан Тънг не е мислил, че Кийт ще потърси спасение в бягство. Той е допуснал, че белият човек ще вникне по-дълбоко в смисъла на предупреждението. Желанието на китаеца е било на първо място да даде на Кийт да разбере, че той не е единственият, който играе опасна игра. Самият Шан Тънг също участва в една хазартна игра, като мнимият Дъруент Конистоун с негов силен коз в нея.

Китаецът недвусмислено показваше, че е разбулил тайната и знае, че той е Джон Кийт, а не Дъруент Конистоун. Съобщил му бе също, че предполага кой е убил англичанина. Едно логично предположение при дадените обстоятелства. Съобщението, което бе оставил на Кийт, не беше заплашително. Имаше всъщност вежливост в това, че бе изпратил картичката с поздравленията. Отбелязаният с молив върху вратата час без други бележки, беше един намек. С него той искаше Кийт да знае, че разбираше особеното му положение до този час, че е чул, а може би и видял доста от онова, което бе станало между него и Мери-Джозефин. Леко отвореният прозорец, калта и пръските по пердетата и пода, угарките, всичко това беше оставено, за да привлече вниманието на Кийт към кутийката на масата.

Кийт без да иска изпитваше известно възхищение от китаеца. Двата въпроса, на които сега трябваше да отговаря, бяха: „В каква игра Шан Тънг е замесен?“ и „Какво иска китаецът да сторя аз?“

Изведнъж се сети за Мириам Къркстоун като възможен обект за посещение на Шан Тънг. Спомни си нейния неочакван и смуцаващ въпрос тази вечер, с който тя бе изказала подозрение и съмнение в смъртта на Джон Кийт. Той беше отишъл при Мириам в осем. Навярно много наскоро след това, след като тя беше зърнала лицето му на прозореца, Шан Тънг се е спуснал бързо към хижата на Кийт. Главните факти изпъкваха пред него, незамъглени вече от хаоса на предположения. Ако я нямаше Мириам Къркстоун, Шан Тънг сигурно би отишъл при Мак Доуел и в този момент Кийт би се оказал с белезници. Мириам Къркстоун се бореше за нещо, което беше повече от нейния живот.

Мисълта за това накара Кийт да потрепери и стисне юмруци.

Шан Тънг сигурно тържествуваше, но не напълно... Една част от неговата победа беше все още непостигната. По някакъв незнаен начин Джон Кийт трябваше да хвърли последната карта в играта. Как и кога, той не можеше да разбере. В едно нещо бе убеден, че в замяна на тази печеливша карта, която държи в ръцете си, Шан Тънг няма да издаде това, което бе открил за самоличността на Кийт. И утре Шан Тънг ще очаква отговор...

Това утре бе вече на път. Беше един часът, когато Кийт пак погледна часовника си. Преди двадесет часа той бе хапнал последната си закуска под открито небе. Само единадесет часа бяха изминали откакто бе усетил мириса на Андидугановата сланина, а още по-скоро бе седял в малката бръснарница на ъгъла, питайки се каква ще бъде съдбата му, когато се изправи пред Мак Доуел. Стори му се невъзможно да е изминало толкова малко време оттогава. Ако у него имаше някакво съмнение в действителността на всичко това, то леглото бе насреща му, за да го убеди в нея. Беше истинско, а той вече от години не бе спал в истинско легло. Вали му го беше приготвил. Чаршафите бяха снежнобели. Имаше завивка с къдрички по края и бухнали възглавници. Те канеха с мекотата си. Изглеждаха толкова леки, като че ли могат да се понесат във въздуха. Ако в този момент бяха се надигнали пред очите на Кийт, той само бегло би погледнал това необикновено явление. След бързото натрупване на изумителните

събития в тези петнадесет часа, една плуваща във въздуха възглавница би му се видяла нещо в реда на нещата. Но възглавниците си останаха, където бяха. Той вече беше решил да не бяга. Не би могъл и да седи буден цяла нощ. Леглото го мамеше.

Имаше нещо специално насочено към него в гостоприемния вид на възглавниците. То не беше само обща, безлична покана, а предназначена за него. И Кийт откликна.

Когато си легна бе един и половина. Определи си четири часа сън, защото намерението му беше да стане при изгрев-слънце.

Нуждата бе превърнала Кийт в точен човек-хронометър. Във втората година на изгнанието си той бе изгубил своя часовник. Отначало му се струваше като че ли бе изгубил ръката си, част от мозъка си, жив приятел. Оттогава, докато наследи часовника на Конистоун, той разчиташе на вътрешния си часовник.

Леглото на Брейди обаче и пухкавите възглавници го провалиха. Когато сутринта, след посещението на Шан Тънг, той се събуди, видя че слънцето вече нахлуваше през източния прозорец на стаята му. Топлината и неговата светлина, която падаше право върху лицето му и го караше да замижава, му подсказваше че беше твърде късно. Той предположи, че бе осем часът. Когато напипа и извади часовника си изпод възглавниците, видя че бе минал четвърт час повече. Той тихо стана, като мускулите му се изопнаха. Гърдите му се издуха от дълбокото вдишване на въздуха. Прозорците бе оставил отворени, когато си легна и сега от тях струеше свеж въздух. Той се чувстваше силен. Бе готов за Шан Тънг, за Мак Доуел... И в тази готовност витаеше трепетът на очакването за нещо прекрасно. Беше поразен, когато откри колко много искаше да види Мери-Джозефин час по-скоро.

Запита се дали тя още спеше и си отговори, че малка беше вероятността да е станала — даже и в осем часа. Навярно ще спи до пладне, горкото уморено малко създание! Той се усмихна с любов в огледалото на тоалетната маса на Брейди. Но познати гласове в другата стая го накараха с любопитство да се приближи до вратата. Те бяха съвсем тихи. Той силно напрегна слух и сърцето му затуптя ускорено. Единият от тях бе гласът на Вали, а другият — на Мери-Джозефин.

Забавно му се видя като се улови, че с прекалена суетност се зае с тоалета си. Това бе едно съвършено непознато за него усещане.

Заедно с дрехите на англичанина слугата беше донесъл от участъка и малък сандък, който все още беше заключен. До тази сутрин Кийт не беше го забелязал. Струваше му се, че е по-скоро каса, отколкото пътнически сандък. Окован бе с четири дебели медни ленти. Ръбовете и ъглите бяха обковани със същия метал. Самата ключалка изглежда никога не би се поддала без ключ. Името на Конистоун бе ясно изрязано на една медна плочка над ключалката.

Кийт огледа сандъка, като размишляваше. В малката колиба на Ледената пустиня Конистоун бе казал с някакво безразличие: „Може да намериш между вещите в къщата ми нещо, което ще ти помогне“. Тия думи сега изпъкнаха в паметта на Кийт. Дали англичанинът, правейки нехайна забележка, не беше имал предвид съдържанието на този сандък? Не бе ли възможно той да държи заключено решението на загадката около Мери-Джозефин? Той разгледа по-внимателно ключалката и откри, че с необходимите инструменти тя би могла да бъде разбита.

Като свърши с обличането, той среса с четка брадата си. Сега, заради Мери-Джозефин той много искаше да може да се избърсне гладко, да бъде спретнат и безупречен.

Макар че брадата му придаваше отличаващ го военен вид, той желаше сега да я няма. Големият ѝ недостатък беше, че го правеше да изглежда по-стар. Освен това кой знае как дяволски боде, когато...

Но изведнъж Кийт се опомни и си отдаде чест в огледалото с одобрителна усмивка. „Ти си тук и трябва да се държиш здравата“, подсмихна се. Той все пак имаше симпатичен вид, въпреки брадата. Бе радостен...

Отвори вратата толкова леко, че Мери-Джозефин отначало не го видя. Тя беше гърбом към него и се навеждаше над масата. Стройната ѝ фигура беше облечена в някаква мека материя, цялата измачкана от стоенето в куфара. Косата ѝ, кестенява и мека, беше събрана в блестящи букли. Кийт и да го убиеха в този момент, не би могъл да се въздържи да не плъзне погледа си от темето на главицата ѝ, до малките, с високи токове обуца на пода. Остана така загледан в нея, докато тя се обърна и го завари в това положение.

У нея имаше промяна от снощи. Изглеждаше по-възрастна. Можеше сега да види това, да схване колко неподходящо бе, че я бе

държал в обятията си като малко бебе в големия стол. Това му се видя просто невъзможно вече...

Мери-Джозефин разреши неговите съмнения. С радостен възглас тя се спусна към него и Кийт бе обгърнат от ръцете ѝ. Той пак съзря в очите ѝ, зад блясъка на обичта, тревожен въпрос. Една душа го гледаше с нейните детски очи и се молеше за него. Даже да трябваше в следния миг да плати с живота си за това, той не би могъл да се удържи да не я целуне.

Ако Мери-Джозефин снощи бе отишла да спи с някакво съмнение в неговата братска обич към нея, това съмнение бе преминало сега. Бузите ѝ се зачервиха. Очите ѝ засияха. Тя беше развълнувана, щастлива.

— Това си ти, Дери! — извика тя — О! Това си ти, такъв, какъвто беше, добър към своята сестра — нежен, мил...

Тя хвана ръката му и го притегли към масата. Вали подаде ухилена глава откъм кухничката и Мери-Джозефин му даде знак с една многозначителна усмивка. Кийт веднага схвана, че Вали бе заменил господаря си. Сега бе господарка... И японецът не поглеждаше вече към Кийт за инструкции. Той не сваляше поглед от младата дама.

Мери-Джозефин седна срещу „брат“ си на масата. Тя започна да му разказва със засмени очи как слънцето я бе събудило и как бе помогнала на Вали да приготви закуската. За Кийт тя изглеждаше изящна и прекрасна. Когато ѝ каза, че бе легнал чак в един часа, тя го смъмри, а в това време Вали внесе закуската. Кийт никога не бе имал някой, който да го укори така нежно. Това беше мъмрене, което потвърди незабавното му обсебване от страна на Мери-Джозефин. Той се питаше дали удоволствието от това го прави да има също тъй глупав вид, какъвто бе сега видът на Вали. Всичките му планове бяха изчезнали... Той бе възнамерявал да играе идиотската роля на човек, отчасти изгубил паметта си, но през време на закуската не се прояви като такъв, напротив — изглеждаше че е здрав и нормален. Радостта на Мери-Джозефин от подобрението на неговото състояние от снощи насам грееше на лицето ѝ. Кийт виждаше, че тя внимава да не се изпусне и каже нещо, което пак би хвърлило мъчителна сянка помежду им. Всичко това беше толкова красиво, че му се искаше да заобиколи масата, да падне на колене пред девойката, да ѝ каже истината.

И в момента, когато тази мисъл му минаваше през главата, издайническите бръчици се появиха по челото му. Точно тогава в очите му се четеше объркаността на гонения човек. Тя изчезна веднага, но Мери-Джозефин я бе доловила. И за нея обяснението беше белегът над веждата на Кийт. Сърцето ѝ силно затуптя. Той го почувства, усети го до дълбочината на душата си. Мери-Джозефин му вярваше. А той бе лъжец...

— Той се обади по телефона и когато му казах „по-тихо“, че ти още спиш, май нещо изруга, така ми се чу, но не можах да чуя ясно... и после просто ми изрева да те събудя и да ти кажа, че ти не заслужаваш толкова мила сестричка като мен. Колко любезно, нали, Дери?

— Ти... ти говориш за Мак Доуел ли?

— Разбира се, че говоря за Мак Доуел! И когато му казах, че увреждането на паметта те е измъчило повече от обикновено, и че се радвам, че си отпочиваш, той като че ли въздъхна. Той много те обича, Дери! И тогава ме попита за кое увреждане говоря и аз му казах, че става дума за главата ти. Какво искаше да каже той? Бил ли си нараняван другаде, Дери?

И Кийт задиша тежко, като Мак Доуел.

— Не толкова, че да си струва да се говори за това — каза той. — Виж Мери-Джозефин, аз имам голяма изненада за теб, но ако ми обещаеш, че няма да те разстрои. Тази нощ бе... първата от три години насам, когато спях на истинско легло.

И след това без да чака нейните въпроси, той започна да ѝ разказва забележителната история на Джон Кийт.

Кийт предаваше така живо, както не бе разказвал на Мак Доуел, нито дори на Мириам Къркстоун. И третия път фактите бяха същите. Но сега Джон Кийт говореше за Джон Кийт чрез устата на един недействителен Конистоун. Той забрави своята закуска и скръбен израз се появи върху лицето на Вали, когато той надникна през вратата на кухнята и видя, че кафето и препечените им филийки са изстинали. Мери-Джозефин се бе навела малко над масата. Тя нито веднъж не прекъсна Кийт. Никога той не бе мечтал за такъв слушател, който да попива жадно всяка дума от разказа му. Сега му доставяше особено удоволствие начинът, по който тя го слушаше. Кийт ѝ разказваше за лудостта на дългите нощи, за глада и студа, за бягството, за

преследването, за безмилостната борба. Когато завърши най-последно залавяването на Джон Кийт, придаваше на думите си живот, пулсиращ в ритъм със собственото му сърце, видя прежеждията си изживявани в тези чудни сиви очи. Те бяха ту изстинали от страх, ту топли и грейнали от съчувствие, ту пък меко сияещи от гордост и обич, която се отнасяше към него самия.

Заедно с Кийт Мери-Джозефин присъстваше в малката колиба сред голямата Ледена пустиня докато той ѝ разказа за ония дни и нощи на безнадеждна самота, на раздираща кашлица, на витаеща смърт! Тя не бе свела поглед от него. От този час той започна да се чувства като привлечен с магнит от нейните очи.

— И от този ад ти току-що се бе върнал същия ден, когато и аз дойдох — каза тя с тревожно-съчувстващ глас. — Ти се бе върнал оттам...

Той си спомни ролята, която трябваше да играе.

— Да, три години продължи. Ако бих могъл да си спомня добре поне наполовина нещата, които са станали преди това...

Той вдигна ръка към челото си, към белега.

— Ти ще си спомниш — прошепна тя бързо. — Дери, миличък, ще си спомниш!

Вали се вмъкна ребром в стаята и с любезна усмивка подсети Мери-Джозефин, че имал още кафе и препечени хлебчета, готови за сервиране топли, топли. Кийт се чувстваше облекчен. Денят бе започнал добре... Докато закусваха пържени яйца със сланина, зачервена апетитно, Кийт разказа на Мери-Джозефин за неговото меню. Пържолата от морж приличаше на крехко говеждо филе. Тюленовото месо не беше лошо, но скоро омръзваше. Месото на полярната мечка засищаше, но бе твърде жилаво. А най-вкусното хапване за ескимосите били птичи яйца, които те събирали с тонове през лятото. Оставяли ги да се развалят, докато настъпи студеното време, а после да замръзнат като топчета лед. През един триседмичен период на гладуване и той сам преживявал само с такива яйца, като ги хрускал сурови. Малки бръчки се събраха на челото на Мери-Джозефин, когато чу това, но после се разпръснаха от смях, когато той весело ѝ разказа, че понякога се е налагало да живее, хранейки се само с въздух. И още повече я разсмя, като ѝ разказа как лакомите ескимоси по време на угощение лягат по гръб, а жените им ги хранят, като

пускат хапки месо в отворените им усти, докато тумбаците им се надуют като гушите на птиците, натъпкали се със зърна.

Закуската премина във ведро настроение. Когато тя свърши, Кийт чувстваше, че е постигнал много. Преди да станат от масата, той изненада Мери-Джозефин като поръча на Вали да му донесе длето и чук от сандъчето с инструментите на Брейди.

— Изгубил съм ключа, ще трябва да го разбия — обясни той.

Мери-Джозефин се засмя.

— След онова, което ми разказа, си помислих, че се готвиш да ядеш замръзнали яйца.

Тя го хвана под ръка и така влязоха в голямата стая. Главата ѝ бе облегната на рамото му.

Устните му се докоснаха до една от меките лъскави букли на косите ѝ. Мери-Джозефин правеше планове и непрекъснато го следваше. Ако той има работа вън — тя ще дойде с него. Където иде той — тя ще върви с него. Момичето посочи един големичък куфар, който бе пристигнал, докато той спеше. Тя го увери, че ще се приготви за излизане, докато той отвори сандъка си.

Дали изглежда достатъчно хубава за пред познатите му? Тя се среса набързо, огледа се закачливо.

— Ти си прекрасна, чудесна — каза ѝ Кийт.

Лицето ѝ поруменя под неговия поглед. Тя сложи пръст на върха на носа му и се изсмя, кокетничейки.

— Ей, Дери, ако не ми беше брат, бих помислила, че си влюбен в мен. Ти каза това, като че ли за теб то има ужасно голямо значение. Наистина ли?

Той изведнъж усети, че нещо го прободде.

— Да, така е. Ти си възхитителна!

Повдигната на пръсти, тя нежно го целуна. След това избяга от него със смях и радост.

— Бързай, че ще те изпреваря — извика му тя на излизане.

XIII

В стаята, затворена и заключена, Кийт пак усети онази странна болка, която пробуждаше сърцето му и правеше въздуха наоколо тежък за дишане.

„Ако не ми беше брат!...“

Тези думи чукаха в мозъка му. Те туптяха в сърцето му, просто го задушаваша. Неин брат! Ръцете му се вкопчиха една в друга и ноктите му се забиха в месото до побеляване. Не, той не бе помислил за тази част от битката за себе си. Оказа се, че трябва да се бори и със себе си. Ако изгубеше, щеше да плати с живота си. Законът щеше да го вземе, щяха да го обесят. Ако ли пък спечелеше — тя щеше да бъде негова сестра завинаги. Само това и нищо повече... Негова сестра!

Не като брат бе съзрял той великолепието на нейната коса, сиянието на нейните очи, грацията на стройната ѝ фигура, а като влюбен. Съдбата пак беше срещу него. Той — Конистоун, а тя — негова сестра.

Кийт осъзна безнадеждността на своето чувство и непочтеността на самия живот, който играеше срещу него. Със здраво стиснати устни и юмруци той призоваваше всемогъщия Бог да му даде шанс. Да му даде възможност да намери някакъв изход, да го остави да изнесе една тежка борба, с лъч надежда пред себе си. Горчивина се надигаше в него. Богохулство изпълни сърцето му. Накъдето и да се обърнеше, колкото и усилено да се бореше, нямаше изгледи за щастие. От деня, в който уби Къркстоун, картите на съдбата бяха раздадени против него. Така си оставаха, щяха да си останат така и докрай. Той бе вярвал в Бога, беше вярвал в неминуемата справедливост на неговата воля. Сигурен бе, че Господ Бог бди над Джон Кийт. Тази увереност рухна сега. Той чувстваше в себе си силата на разярено животно, което тъпче омразните неща с крака. За него бе невъзможно да спечели! Каквото и да правеше, накъдето и да се обърнеше, той щеше все да губи. Защото бе Конистоун, а тя бе негова сестра и трябва да бъде такава до края на света.

От другата страна на вратата той дочу Мери-Джозефин да пее. Приятният ѝ глас го откъсна от еретичните мисли. Опомнянето му дойде с едно сепване, с леко потрепване. Ръцете му се отпуснаха, изопнатите линии по челото му улегнаха. Той съзря нещо друго, наместо кискащите се демони, които бяха нахълтали в мозъка му преди малко. Това бе лицето на Конистоун — приветливо, усмихнато. Истинският Конистоун му повтори същото, което бе казал там, в колибата, когато смъртта вече протягаше ръка към него: „Странно е, приятелю, дяволски странно и смешно!“

Да, наистина беше смешно, ако човек погледнеше от друга гледна точка. Това беше най-горчивата шега от всички, които животът му бе скроявал досега. Негова сестра! Той си представи Конистоун, засукващ мустаците си, с искри в очите да му казва: „Смешно е, приятелю, дяволски смешно ще бъде, когато се яви някой друг и ти я грабне!“

А той, Джон Кийт, ще трябва да се усмихва и да търпи, защото е неин брат!

Мери-Джозефин почука на вратата му:

— Дъруент Конистоун — извика тя с престорена официалност — една дама пита за вас по телефона. Какво да ѝ кажа?

— А..., кажи ѝ, че ти си сестра ми, Мери-Джозефин. Ако е госпожица Къркстоун, бъди любезна към нея и ѝ отговори, че не мога сега да се обадя... Кажи ѝ, че се надяваш да се запознаеш с нея и че ще идем да я посетим по някое време днес.

— О, наистина ли?

— Виж — каза Кийт близо до вратата, — знаеш тази г-ца Къркстоун...

Но Мери-Джозефин си бе отишла.

Кийт се засмя. Неговият безграничен оптимизъм се връщаше. Достатъчно бе за днес, че тя беше тук, че го обичаше, че засега той бе нейна утеха и закрила! Далеч в планините, за които той бленуваше, сами двамата — дали би могло да се случи? Някой ден...

С длето и чук в ръка той се приближи до сандъка. Работата му не беше лесна. Ръцете му отмаляха, докато счупи и последната от трите ключалки. Той изтегли сандъка по на светло и го отвори. Остана разочарован. На пръв поглед не можеше да разбере защо изобщо Конистоун го бе заключил. Сандъкът бе празен дотолкова, че дъното се

виждаше. Първият предмет, който попадна пред погледа на Кийт, беше подигравка за неговите очаквания — един стар чорап с голяма дупка на палеца. Под чорапа имаше износен кожен калпак, но не от ония, които се носеха на север от Монреал. Имаше един синджир с кучешки гердан, закачен за него, един джобен пистолет, един много голям пистолет и повече от сто патрона. На единия край, замотани докрай се виждаха бричове за езда, а под тях — чифт бели обувки с гумени подметки. Нямаше никакво оправдание — нито на разума, нито на чувствата за тази сбирка в сандъка. Това бяха вехтории. Даже големият револвер беше със счупен ударник, а колкото за по-малкия, той би могъл да зашемети някоя муха от близко разстояние. Кийт разрови нещата. Последното, на което се натъкна, бе затрупано под дреха, прилична на бракувана спортна риза — една картонена кутия за обувки. Той повдигна капака. Кутията бе пълна с книжа.

Това беше по-обещаващо. Той пренесе кутията на масата на Брейди и седна. Прегледа най-напред по-големите книжа. Имаше няколко стари позволителни за лов, половин дузина набелязани с молив географски карти, главно на областта Пийс Ривър и много писма от секретарките на търговските камари, изтъкващи несравнимите възможности, които съответните им области крият за поселника или купувача на земя. Най-послед дойде ред на известен брой изрезки от вестници и един вързоп писма.

Понеже изрезките не бяха вързани, Кийт посегна най-напред към тях. И когато очите му попаднаха върху началните редове на първата изрезка, тялото му изведнъж се изопна поразено от неочакваното откритие, от изумление и интерес. Бяха всичко шест изрезки, всичките от английски вестници — това личеше по тяхната стегнатост и краткост, подобна на отчет от борсата. Джон Кийт прочете и шестте за три минути.

Те просто съобщаваха, че Дъруент Конистоун от Дарлингтън се търси за кражба с взлом и че до момента не е бил заловен.

Кийт ахна от изненада. Вгледа се пак да види дали очите не го мамят. Не, там беше напечатано със строги, безчувствени букви.

Дъруент Конистоун — този удивителен мъж, същият Конистоун, с благородно сърце и всеотдайна душа — крадец! Това беше невъзможна безсмислица. Да беше убийство, държавна измяна, погазване на закон, престъпление, подтикнато от велика цел или велик

идеал, а то бе кражба, обикновен грабеж. Бе една „кокошкарска“ авантюра на нощен страхливец. „Това е невъзможно!“ Кийт изрече тези думи на глас. Той би могъл да приеме Конистоун като един от прочутите разбойници, имената на които се произнасяха с трепет навремето, но не и като някой „кокошкар“ или касоразбивач. Тези печатни редове бяха лъжи! Да! Не може да бъде иначе. Дъруент Конистоун би могъл да убие една дузина хора, но той никога не би разбил една каса. Да се мисли това, значеше да се мисли невъзможното...

Той се залови за писмата. Печата на марките им бе от Дарлингтън, Англия. Пръстите му трепнаха, когато отвори първото. Както очакваше, те бяха от Мери-Джозефин. Той ги подреди, всичко девет, по датите. Бяха отпреди около осем години. Всички бяха писани в период от единадесет месеца. Четливи бяха като печатни букви. Докато той преминаваше от първото към второто и от второто към третото, и после изчиташе другите, забрави за времето и че Мери-Джозефин го чака. Изрезките му бяха разкрили нещо, разбито на отделни части. Тези части трябваше да се сглобят, за да се разкрие озадачаващата страна на историята.

Кийт стигна до деветото, последно писмо. То беше с друг почерк, кратко, с убийствена точност, която стисна сърцето на Кийт, когато го четеше.

Това девето писмо той държеше в ръката си, когато стана от масата и на устата му несъзнателно излязоха Конистоуновите думи: „Дяволски странно, приятелю, и смешно!“

Нямаше хумор в начина по който ги изказа той. Гласът му бе твърд, очите горяха. Той сякаш виждаше мъчителната самота на Севера, виждаше пак Конистоун.

После рязко сграбчи изрезките, драсна клечка кибрит и с мрачна усмивка ги гледа, докато се сгърчиха в пламъка и се превърнаха на пепел. Каква лъжа бе животът! Какво безсмислие бе правосъдието.

Джон Кийт усети, че говори като самия покоен англичанин: „Дяволски опако, приятелю, и смешно!“

XIV

Петнадесет минути след това Кийт заедно с Мери-Джозефин вървеше надолу по зеления склон към река Саскатчеуан. В тази посока бяха разположени ивицата дървета, грейналата долина и широките пътеки, които водеха към отвъдните равнини.

Градчето остана зад гърба им и Кийт искаше то да си бъде там. Той искаше да държи Мак Доуел, Шан Тънг и Мириам Къркстоун колкото се може по-далеч, докато умът му започне да разсъждава спокойно. Повече от всичко Кийт искаше да бъде сам с Мери-Джозефин, да се убеди напълно, че тя има нужда от неговата закрила и нежност. Предусещаше, че днес ще се срещне с Шан Тънг, че пак ще трябва да се подложи под рентгеновите очи на Мак Доуел. Подобно на риба в опасни води той трябваше да плува, да избягва мрежите, които могат да го омотаят и унищожат.

Към средата на склона спряха и той застана половин крачка по-назад от нея, за да може да я погледне за момент, незабелязан. Тя беше без шапка и той внезапно откри каква прелест бе косата ѝ. Искаше му се да протегне ръка, да зарови пръсти в тези коси, да почувства трепета, топлотата и нежността на Мери-Джозефин. И навеждайки се малко напред, той съзря под дълбоките ѝ ресници чистата радост от живота, докато тя се опиваше от чудната гледка, която се разстиляше под тях на запад. Снощният дъжд беше освежил природата, слънцето я обливаше сега, а благоуханието на земята като че ли бе дихание на нещо живо и будно. Даже и на Кийт реката не му се бе виждала никога по-прекрасна и никога неговите копнежи не бяха се насочвали към нея с по-голяма сила, отколкото в този миг. Той бе целият обърнат към реката, към нейното далечно „отвѣд“, където планините се изправяха да достигнат небето и където се раждаше самата река. Той чу гласа на Мери-Джозефин глас изпълнен с радост и очарование.

— О, Дери!

Сърцето му се изпълни с радост. И тя виждаше това, което неговите очи виждаха в тая вълшебна страна. И тя чувстваше същото

опиянение. Ръката ѝ търсеше неговата. Докосна дланта му и пръстите ѝ се впиха в неговите. Той чувстваше възторга от чудото да преминава през реката, чудото на откритите простори, чудото на лесовете, издигащи се като вълна след вълна чак до лилавия здрач на хоризонта. Чудото на златната Саскатчеуан, пътуваща плавно и мирно в своя сънен блясък от вълшебната страна на чудесата, която стигаше до подножието на залязващото слънце. Той заговори на момичето за тази страна, а тя го гледаше с широко отворени очи и пръстите и все повече стискаха неговите.

Отвъд този нисък хоризонт, там дето върховете на дърветата докосваха небето, се простираха прериите, отморяващата монотонност на които бе видяла от прозорците на влака. Някъде отвъд, далеч-далеч, бяха планините. А в тези планини реката, която гледаха, се раждаше.

Мери-Джозефин погледна бързо с очи, които преливаха от златния отблясък на слънцето.

— Чудесно е това! А точно над нас е градчето.

— Да, и отвъд градчето са градовете.

— А там...

— Божията земя — каза Кийт благоговейно.

Мери-Джозефин въздъхна дълбоко.

— И хората все още живеят в градове! — възкликна тя учудено.
— Аз съм си мечтала за това, Дери, но никога не съм и сънувала такава красота. А ти си го имал години и години, докато аз — о, Дери!...

Тези думи изпълниха сърцето му с радост. Те трептяха с тайнствения шепот по една голяма мечта. Мери-Джозефин гледаше на запад. И очите ѝ, и сърцето ѝ, и душата ѝ бяха устремени натам, накъдето Кийт бе видял своя път, озарен сякаш от факел. Той почти забравяше, че бе Конистоун. Заговори за своя блян, за своя копнеж и ѝ каза, че миналата вечер преди нейното идване, бе намислил да върви нататък. Тя бе дошла при него тъкмо навреме. Малко по-късно щеше да си е отишъл и щеше да потъне завинаги там, далеч от света, във вълшебния свят на планините. А сега те ще отидат заедно. Ще отидат както той бе планирал, тихо, безшумно. Ще се измъкнат и ще изчезнат... Имаше причина, поради която никой не трябваше да знае, даже и Мак Доуел. Това трябва да бъде тяхна тайна. Някой ден ще ѝ каже защо. Сърцето ѝ туптеше, когато той продължи да говори като някое момче, което планира прекарването на един чудесен ден. Усети

зачестеното биене на сърцето ѝ по руменината, която пропълзя по лицето ѝ, и по възторга, който трептеше и грееше в очите ѝ. Да, ще се приготвят тихичко. Може да заминат утре, вдругиден... Ще бъде едно незабравимо изживяване, само те двамата и пред тях божествената красота на този планински рай.

— Ние ще бъдем заедно — каза Кийт — само ти и аз, Мери-Джозефин. Ние сме един за друг всичко, което ни е останало.

Това бе първият опит да използва сведенията, които бе добил от писмата и бързо като светкавица очите на Мери-Джозефин се обърнаха към него. Той кимна усмихнато. Разбра тяхното бързо запитване. После я хвана за ръка и заслизаха с нея надолу по склона.

— Много неща си спомних нощес — обясни той, — а тази сутрин — и други... Странно е наистина какво могат да предизвикат понякога дребните неща. Помисли какво може да направи едно зрънце пясък на един часовник! Това беше едно от тях! — той с усмивка докосна белега на челото си. — А ти, ти беше другото чудо. И ето, аз почвам да си припомням... Не ми изглежда да е било преди седем или преди осем години, а като че ли беше вчера, когато зрънце пясък попадна в главата ми. А струва ми се, че е имало и друга причина за моето повреждане. Ти ще разбереш, когато ти кажа...

Да беше самият Конистоун, не би могъл да каже всичко това поестествено и по-искрено. Кийт живееше в една голяма лъжа. Той не засече, нито съвестта бе го накарала да спре.

Голямата му лъжа не беше престъпление според Кийт. Тя нито отравяше, нито раняваше, беше начин за постигане на мечтите. Тя беше неговото едничко голямо оръжие. И затова той говореше убедително, защото каквото казваше, идеше направо от сърцето му, макар че беше помрачавано от сянката на това фалшификаторство. За чудене беше, че Мери-Джозефин му вярваше напълно, че нито миг не се появи въпросителен израз в очите ѝ.

Той ѝ каза какво си „спомняше“, което беше ни повече, ни по-малко от онова, което беше научил от писмата и изрезките. Разкриващата се в тях история не му се беше видяла нито особено необикновена, нито драматична. Той бе преминал през толкова трагични събития в последните четири години, та не можеше да го порази. Това бе просто една злополучна афера, започваща с нещастие и последвана с неизбежната вихрушка на болка и скръб. Единственото

нещо в случая, което не можеше да излезе от ума му, бе че Дъруент Конистоун може да е бил твърде калпав тип. И въпреки това в ония дни, преди девет или десет години, малката Мери-Джозефин го е обожавала. Той е бил доста над двайсет години тогава. Семейство Конистоун от Дарлингтън бяха техни роднини, видни личности между финансистите в корабостроенето. С тези хора те тримата — той, Мери-Джозефин и брат му Егбърт — бяха живели като на пансион, при една роднинска двойка, груби и коравосърдечни хора. С тези роднини те бяха прекарвали години във взаимно недоволство и антипатия.

Всичко това Кийт бе научил от писмата, но и много липсваше... Егбърт, както се оказваше, бил нехранимайко — недъгав или сакат, със седем-осем години по-млад от Дъруент. В писмата си Мери-Джозефин го наричаше „клетия Егбърт“, съжалявайки го, вместо да го проклина, защото той именно бе донесъл нещастията и раздялата им.

Една нощ Егбърт бе разбил касата на Конистоунови и в тъмнината се бе сборичкал с чичо си. После едва успял да избяга. Чичото хвърлил вината върху Дъруент. И Дъруент, прикривайки брат си, беше избягал в Америка, за да може недъгавият му брат да се спаси, като обещава, че един ден ще вземе Мери-Джозефин. Набеденият престъпник бил последван от закана на чичо си, че ако се осмели да се върне в Англия ще бъде хвърлен в затвора.

Скоро след това „клетият Егбърт“ бил намерен мъртъв в леглото си, страхотно сгърчен. Кийт предполагаше, че е бил нещо ненормален, а не само физически увреден.

— Исках да изпратя човек да те доведе — каза той, когато стигнаха до равнището на долината. — Плановете ми бяха готови и тъкмо тогава се получи това писмо.

Той спря и в няколко напрегнати мига със затаен дъх Мери-Джозефин прочете деветото, последно писмо, което той бе взел от сандъка на англичанина.

То беше от чичо им. В десетина-петнадесет реда се съобщаваше, че Мери-Джозефин умряла и повтаряше закана към Дъруент Конистоун в случай, че посмее да се върне в Англия.

Вик се изтръгна от устата на момичето:

— И това, това значи е било причината?

— Да, това... и нараняването ми в главата — каза той, припомняйки си ролята, която трябва да играе. — И двете дойдоха по

едно и също време.

Трудно беше сега да лъже, гледайки право в лицето ѝ, което изведнъж бе побеляло. Чудните ѝ очи горяха дълбоко душата му.

За момент тя изглежда не чуваше гласа му, нито пък схващаше думите му.

— Сега разбирам — мълвеше тя, мачкайки писмото между пръстите си. — Бях болна почти цяла година, Дери. Те мислеха, че ще умра. Той ти е писал тогава и са унищожили писмата ми до теб. Когато се пооправих, казаха ми, че си умрял и оттогава вече не съм ти писала... И ето, преди около една година полковник Репингтън дойде при мен. Милият му старчески глас бе тъй развълнуван, че трепереше, когато ми каза, че си жив. Негов приятел току-що се бе върнал от Британска Колумбия и му разказал, че преди три години, когато бил на лов за мечки, срещнал англичанина Конистоун. Описанието съвпаднаше с твоето. Написахме стотици писма и открихме човек на име Джак Ото, който бил в планините с теб. Тогава вече бях сигурна, че наистина си жив. Но после не можехме да те намерим и така аз дойдох...

Кийт би могъл да се обзаложи, че Мери-Джозефин щеше да заплаче, но тя храбро възпря сълзите и се усмихна.

— И... ето, намерих те! — завърши тя тържествуващо.

Мери-Джозефин се притисна близо до него и той обви с ръка талията ѝ. Така прегърнати продължиха да вървят. Тя му разказа за пристигането си и как полковник Репингтън ѝ бе дал писма до добри хора в Монреал и Уинипег, как един ден се случило, че намерила името му в справочниците на конната полиция. След това дошла колкото може по-бързо да го изненада в Принц Албърт. Когато тя стигна до този момент, Кийт още веднъж посочи на запад и каза:

— А там е нашият нов свят. Нека забравим стария. Да го забравим ли, Мери-Джозефин?

— Да — пошепна тя, ръката ѝ пак потърси неговата и се сгуши в нея, топла и доверлива.

XV

Продължаваха да вървят в златистата утрин. Под тях земята бе влажна, а въздухът — пълен с божествени ухания. Минаваха покрай балсамови и кедрови дървета, докато стигнаха до реката и погледнаха към нейните жълти пясъци, блестящи на слънцето. Градецът беше скрит. Не се чуваше глас от него. Загледани във величествената Саскатчеуан видяха, че там, където двете редици елхи се съединяваха, има широко отворена врата, през която биха могли да минат. Кийт посочи тази врата. След това ѝ показа жълтите крайречни пясъци, блестящи на слънцето, и обясни на Мери-Джозефин, че те донасяха със себе си злато, чието находище още никой не бе намерил и което е скрито някъде горе, към края на реката. Неговият блян, както и на Дуган, беше да го намери. Сега ще го търсят заедно с нея...

Лека-полека той избираше пътя и най-после стигнаха до полянката, на която се намираще старият му дом. Душеше го, когато се приближи. Дъхът му неприятно се стягаше. Горичката вече не беше поддържана. За четири години между дърветата бяха наизскочили издънки и къщата се намираще като сред девствена гора. Чак на няколко метра от нея Мери-Джозефин я забеляза и изведнъж спря... Това, което видя, не беше само запустялост, не беше само занемареност. Веднага разбра, че в този дом нямаше живот, но все пак изглеждаше като обитаем. Той беше от греди, с голям червен комин, който се издигаше от единия край. Завеси и транспаранти все още висяха на прозорците. На широката веранда, която гледаше към реката, имаше три стола. Две от стъклата бяха счупени, столовете — готови да рухнат. Тук нямаше живот...

Един бърз поглед към лицето на Кийт ѝ каза, че това бе така. Устните му бяха силно стиснати. Лицето му имаше странен израз. Ръка за ръка бяха дошли тук и пръстите ѝ по-силно стиснаха неговите.

— Какво е това? — попита тя.

— Това е домът на Джон Кийт, както го е оставил преди четири години — отговори той.

Подозрителното пречупване на гласа му я накара да премести поглед от къщата към неговите очи. Видя, че там имаше някаква борба. Гърлото му конвулсивно се свиваше, а ръката стискаше нейната до болка.

— Джон Кийт? — пошепна тя тихо.

— Да, Джон Кийт.

Тя наведе и облегна леко и нежно главата си на рамото му.

— Навярно много си се бил привързал, Дери.

— Да.

Той пусна ръката ѝ и юмруците му се свиха. Тя усещаше как мускулите му се изопнаха, лицето му побеля, а в очите му замръзна поглед, който я порази. Той порови в джоба и извади ключ.

— Когато умря обещах, че ще дойда тук и ще хвърля един последен поглед вместо него — каза той. — Кийт обичаше този дом. Искаш ли да дойдеш с мен?

Тя пое дълбоко дъх.

— Да.

Ключът отвори вратата, която водеше на верандата. Когато се откряна, скърцайки на ръждясалите си панти, Кийт прекрачи прага. Първият му бегъл поглед установи, че нищо не се беше променило — всичко в тази стая бе точно така, както го остави онази нощ, когато се бе запътил към съдията Къркстоун.

Едно нещо го порази. На покритата с прах маса имаше паничка и лъжица. Спомни си как онази вечер бе довършил вечерята си. Паничката и лъжицата бяха още там след четири години. Не разсъди, че те бяха толкова неуязвими от времето, колкото и всички други неща наоколо. Чудото беше, че бяха на масата като че ли ги бе употребил вчера. Най-обикновените, най-дребните неща в стаята го потресоха. За момент трябваше да се бори със себе си, за да се овладее.

— Той ми каза за паницата и лъжицата... Джон Кийт ми каза — рече той, посочвайки ги с глава. — Каза ми точно какво ще намеря тук, даже и тази подробност. Виждаш ли, той силно обичаше дома си и всичко, което се е намирало в него. Невъзможно му бе да забрави и най-малката дреболия, и най-малката подробност.

След като каза това му стана по-леко. Старият дом пак му нашепваше своите спомени, а той ги предаваше на Мери-Джозефин, преминавайки с нея бавно от стая в стая. Джон Кийт оживя пред нея,

онзи Джон Кийт, когото Конистоун бе гонил, докато го предаде на смъртта. Това я терзаеше и най-сетне го изказа:

— Но нали не си виновен ти за трагичния му край, Дери! Не си!

— Не. Кийт умря, както ти казах, от измръзване на белия дроб. Накрая бих разделил с него живота си, ако това би било възможно... Мак Доуел никога не трябва да узнае това. Никога не трябва да говориш за Джон Кийт пред него.

— Аз... Аз разбирам, Дери.

— И не бива да знае, че сме идвали тук. За него Джон Кийт е убиец, когото трябваше да обеси.

— Дери — пошепна тя.

— Кажи!

— Дери, жив ли е Джон Кийт?

Той се сепна. Изненадата от въпроса се изписа на лицето му. Опомни се, но беше късно. В миг нейната ръка се озова на устата му. Тя пошепна напрегнато:

— Не, не, не — недей ми отговаря, Дери! Не ми отговаряй! Знам, разбирам и се радвам, радвам... Той е жив и ти си го оставил да живее. Ти си моят чудесен брат, с който се гордея. Всеки друг мисли, че той е умрял. Но не ми отговаряй, Дери, не ми отговаряй!

Тя трепереше. Ръката му я обгърна и той я задържа до сърцето си по-близко и по-дълго, отколкото я бе държал досега. Целуна косата й много пъти. Ръцете й нежно обвиха шията му, очите й сияеха.

— Аз разбрах — пошепна тя пак. — Разбрах.

— А аз... аз трябва да ти отговоря — каза той. — Трябва да ти отговоря, защото те обичам и защото ти трябва да знаеш. Да, Джон Кийт е жив!

XVI

Час по-късно, запътен за канцеларията на инспектора, Кийт се чувстваше в бойна готовност. Душата му пееше радостна от сутринта. От отварянето на сандъка бяха се случили много неща и той вече не бе изправен срещу плътна стена от тайнственост. Главна причина за неговия възторг бе Мери-Джозефин. Тя искаше да отиде с него в планините. Искаше да отиде с него където и да било, навсякъде, стига да са двамата заедно. Когато научи, че неговият срок на служба изтичаше и че ако останеше в полицията, ще бъде далеч от нея, започна да го моли да не постъпва наново. Тя не го разпитва, когато ѝ каза, че може би ще бъде необходимо да тръгнат внезапно, без да съобщят никому къде отиват. Интуитивно отгатваше, че тази причина има връзка с Джон Кийт. У нея се засели страх, че Мак Доуел може да открие предателската постъпка спрямо полицията. Тогава законът щеше да ѝ отнеме брат ѝ за много години. Подтиквана от този страх тя още по-силно искаше да предприемат пътешествието. Заедно с него планираше как да го реализират.

А и друго ободряваше Кийт. Той беше по-малко лъжец от вчера, защото по щастлива случайност има възможност да ѝ каже, че Джон Кийт е жив. Бе ѝ поверил тази най-важна за него тайна и изповедта бе събудила у нея готовност да се бори за него или да бяга с него. Нито за момент тя не съжали за тази постъпка на брат си — да даде свобода на Кийт. И той беше особено щастлив. Тя се радваше, че Джон Кийт е жив.

Сега, когато Мери-Джозефин знаеше истината за стария дом сред избуялите дървета и историята на човека, който бе живял в него, тя особено искаше да срещне Мириам Къркстоун, дъщерята на човека, когото той бе убил. Кийт беше обещал, че ще ѝ гостуват днес след обяд. Той обаче не бе сигурен дали ще може да изпълни обещанието си. Имаше работа в предстоящите няколко часа и можеха да изникнат много непредвидени неща. Днес беше забележителен ден. Какво точно криеше той за него Кийт не можеше да знае със сигурност докато не

видеше Шан Тънг. Всеки момент би могъл да се окаже подхвърлен на крайно изпитание.

Крюзе се разхождаше бавно напред-назад, когато Кийт влезе в сградата, където беше канцеларията на Мак Доуел. Лицето на младия секретар имаше озадачено и очакващо изражение. Ръцете му бяха дълбоко в джобовете на панталоните и пушеше цигара. При появата на Кийт лицето му малко просветна.

— Не мога да разбера началника тази сутрин. Бога ми, не мога! — поясни той, като посочи с глава към затворените врати. — Имам нареждане да не пускам никого освен вас. Вие може да влезете.

— Каква ви изглежда да е работата? — попита Кийт предпазливо.

Крюзе сви слабите си рамене, отърси пепелта от цигарата и каза с гримаса:

— Шан Тънг.

— Шан Тънг? — Кийт произнесе това име със съскащ шепот. За момент помисли, че се бе издал. Шан Тънг бе идвал. Сега Мак Доуел очакваше него и беше дал нареждания да не се пуска никой друг. Но ако китаецът го бе издал, защо тогава Мак Доуел не бе изпратил стражари горе в хижата? Това бе първият въпрос, който си зададе. Отговорът дойде бързо — Мак Доуел не бе изпратил стражари, защото ненавиждайки Шан Тънг, не бе повярвал на неговото показание. И го чакаше тук, за да провери. Ледена тръпка полази Кийт.

Крюзе го гледаше внимателно.

— Има нещо нередно в работите на Шан Тънг — каза той. — Даже разстройва стария. Той с нетърпение очаква да ви види, г-н Конистоун. Търсих ви пет-шест пъти по телефона от час насам.

Той остави настрана цигарата си, пъргаво се обърна и се насочи към кабинета на инспектора. Кийт поиска да му извика да се върне назад, да се хвърли върху него ако стане нужда, и да го отвлече от тази зловеща врата. Но нито мръдна, нито проговори, докато вече стана късно... Вратата се отвори. Той чу, че Крюзе доложи за идването му и му се стори, че още не бе доизрекъл думите, когато Мак Доуел се озова на вратата.

— Влезте вътре, Конистоун — каза тихо. — Влезте!

Това не бе гласа на Мак Доуел. Бе глас въздържан, ужасен. Гласът на човек, който говори тихо, за да прикрие страшен огън,

бушуващ вътре в него. Кийт се почувства осъден на гибел. Още в момента, когато влизаше, умът му със светкавична бързина събираше силите си за последната битка.

В случай, че е разкрит, той щеше да хване Мак Доуел, да го върже и запуши устата му. И макар че Крюзе се разхождаше из коридора, щеше да избяга през прозореца. А после заедно с Мери-Джозефин да се укриват в гората преди преследвачите да ги догонят. Затова неговото смайване бе безпределно, когато Мак Доуел, след като затвори вратата, сграбчи ръката му и тъй я стисна, че той се сви. На свой ред Кийт раздруса десницата му с чистосърдечна радост и облекчение.

— Не ви се сърдя, разбира се — каза той. — От моя страна бе наистина безобразие да безпокоя сестра ви преди да бяхте станали тази сутрин. Тя категорично отказа да ви събуди и, бога ми, начинът, по който каза това, ме накара да възложи задача на Крюзе да ви открие. Седнете, Конистоун! Ще ви сервирам невероятна изненада.

Той се хвърли в своя въртящ се стол и започна да засуква единия си мустак, а очите му мятаха огън към Кийт. Кийт чакаше... Той видя, инспекторът беше като животно, готово за скок.

— Какво стана снощи? — попита Мак Доуел.

Умът на Кийт работеше бързо. Въпросът на Мак Доуел му даде случай да направи първия ход срещу Шан Тънг.

— Стана достатъчно, за да ме убеди, че е необходимо да се видя с Шан Тънг — каза той.

Забеляза бавното вкопчване и отпускане на Макдоуеловите пръсти в облегалките на стола.

— Тогава — прав ли съм бил?

— Имам всяко основание да вярвам, че сте бил прав... до известна степен. Ще знам съвсем сигурно след като съм говорил с Шан Тънг.

Той се засмя с мрачна сериозност. Очите на Мак Доуел бяха не по-малко мрачни. „Железният“ човек пое дълбоко дъх и се поотпусна на стола си.

— Ако се случи нещо — каза той, гледайки настрани от Кийт, като че ли говореше съвсем нехайно — ако той ви нападне...

— Може да стане нужда да го убия при самоотбрана — довърши Кийт.

Мак Доуел не показа да е чул, но Кийт усети, че беше улучил. Той продължи да говори, като разказа накратко какво се бе случило в къщата на Мириам Къркстоун миналата нощ. Лицето на Мак Доуел стана мораво, когато Кийт описа по какво е разбрал, че Шан Тънг бе идвал в дома му на хълма. С огромно усилие инспекторът укроти възбудата си.

— Ето, това е то! — възкликна, сподавяйки гнева си. — Аз си знаех, че е бил там! А тази сутрин те и двамата лъжат, отричат това. И двамата — разбирате ли! Тя лъжеше, гледайки ме право в очите. А и той лъжеше и за първи път в живота ми се надсмиваше. Да не съм аз, ако това не беше надсмиване! Не съм знаел, че човешко същество би могло да се смее по такъв начин. И на всичко отгоре ми каза нещо, в което не мога да вярвам, кълна се в бога, не искам и няма да повярвам!

Той скочи на крака и започна да ходи напред-назад с ръце на кръста. Изведнъж се нахвърли върху Кийт.

— Защо, защо не докарахте Кийт заедно с вас или ако не Кийт, то поне писмено признание, подписано от него? — извика Мак Доуел гневно.

Това беше неочакван удар за Кийт.

— Какво... какво общо има Кийт с това? — запъна се той.

— Повече, отколкото смее да ви кажа, Конистоун. Но защо не донесохте със себе си писмено признание от него? Един умиращ човек обикновено е съгласен да направи това...

— Ако е виновен, да — съгласи се Кийт. — Но този човек беше друг. Ако той е убил съдията Къркстоун, не изпитваше съжаление за това. Не се смяташе за престъпник. Смяташе, че е упражнил правосъдие по свой начин и затова, когато умираше, не искаше да подпише нищо, нито категорично да потвърди вината си.

Мак Доуел се отпусна на стола.

— Най-противното в цялата тази работа е, че нямам никаква улика срещу Шан Тънг, нямам никакъв повод да сложа ръка на него за каквото и да било — изръмжа инспекторът. — Мириам Къркстоун си е своя господарка и ако доброволно се принася в жертва на този дявол, то е нейна работа... Законът там не се меси...

Святкащите му очи пронизваха Кийт до мозъка на костите:

— Той те мрази, както сигурно змията мрази индийците заклинатели. Твърде е възможно, ако сметне, че му е дошъл сгодния

случай...

Мак Доуел замълча загадъчно, очаквайки другият да схване онова, което не бе доизговорил. Кийт, имитирайки жестовете на Конистоун, едновременно повдигна едното си рамо и засука мустак. Скочи на крака. Усмихна се смело на „железния“ човек.

— И този удобен случай той ще го има днес — каза Кийт многозначително. — Аз мисля, сър, че е време да вървя. Нетърпелив съм да видя Шан Тънг още преди обяд.

Мак Доуел го изпрати до вратата, лицето му се бе променило. В него сега имаше напрегнато очакване, почти нетърпение. Той пак сграбчи ръката на Кийт и преди да се отвори вратата му каза:

— Ако стане разпра помежду ви, гледай това да става на открито, Конистоун — вън, не в жилището на Шан Тънг.

Кийт излезе. Сърцето му силно заби от намека, който криеха думите на „железния“ човек. Той се питаше каква беше „невероятната изненада“, която Мак Доуел му бе обещал, а не разкри.

XVII

Без да губи време Кийт се запъти към Шан Тънг. Сега той приличаше на човек, който играе шах. Ходовете ставаха толкова бързи и заплетени, че неговият мозък нямаше право на почивка. Всеки час донасяше нови загадки и нови решения. Сега Мак Доуел му бе подсказал най-сигурния и най-безопасен начин за спечелване на играта. „Железният“ човек, този войник на закона, привърженик на максимата „око за око, зъб за зъб“, бе му дал да разбере, че убийството на Шан Тънг няма да бъде сериозно престъпление.

Кийт беше и поразен, и учуден. „Ако се случи нещо, нека бъде вън, на открито, а не в жилището на Шан Тънг“ — бе предупреждението. То показваше, че в ума на Мак Доуел е имало хладно и пресметливо предварително обмисляне. Бе решено, че ако Шан Тънг бъде убит, това ще бъде при самоотбрана. И кръвта на Кийт заигра при тази мисъл. Беше открил между другото колко голям е личният интерес на Мак Доуел към Мириам Къркстоун. Ако бъде притиснат до стената, без друга надежда за спасение, той би могъл да убие Шан Тънг и Мак Доуел щеше да бъде на негова страна!

Отиде в кафенето на Шан Тънг и нехайно влезе вътре. Имаше големи промени от четири години насам. Щом премина през прага почувства източната изтънченост, тайнствената тишина и спокойствие. Човек би открил такова заведение в някой голям град, предназначено за елита. Със своята разкошна обстановка то говореше за добър вкус и дълбок джоб. Нямаше нищо дразнещо сетивата. Покривките и сребърните прибори бяха — както самия Шан Тънг, безупречни. Великолепно избродирани паравани бяха разположени така майсторски, че човек не виждаше изведнъж цялото заведение, а само отделни части от него. Няколкото гласове, които Кийт долови в това предобедно време, бяха снишени, а говорещите — скрити зад параваните. Двама души, изискани и неми, се движеха наоколо с гъвкавостта на рисове. Трети, далеч в дъното, стоеше неподвижен като

дърворезбаните маси, пушеше цигара и беше нащрек. Това бе Ли Кинг, дясната ръка на Шан Тънг.

Кийт пристъпи към него. Когато бе доста наблизко, Ли Кинг едва забележимо понаклони глава и извади цигарата от устата си. Без движение или слово, той изрази въпроса „Какво желаете?“

Кийт знаеше, че този въпрос е излишен. Нямахше съмнение — Ли Кинг е бил уведомен от господаря си, че го очаква, даже е гледал кога ще дойде. Уверен в това, той му даде една от картичките на Конистоун и каза:

— Занесете това на Шан Тънг! Той ме очаква.

Ли Кинг погледна картичката, изучавайки я с привидна тъпота, и поклати глава.

— Шан Тънг не дома. Замина.

Това бе всичко. Къде бе отишъл или кога щеше да се върне, Кийт не можа да научи от Ли Кинг. Управителят не знаеше нищо друго, освен че той е заминал. На Кийт му идеше да хване този жълтокож за гушата и да изтръгне нещо от него, но съобрази, че Ли Кинг го изучаваше и щеше да докладва на Шан Тънг за всеки израз, който бе минал по лицето му. Ето защо погледна часовника си, купи една пура и излезе с весело кимване като каза, че пак ще намине.

Десет минути по-късно се реши да нанесе смел удар. Нямахше време за нерешителност или компромис. Трябваше да намери Шан Тънг по-скоро. Сигурно Мириам Къркстоун би могла да го насочи къде да го търси. Но и тук беше разочарован. Г-ца Къркстоун не бе вкъщи или поне не отговори на неговото чукане.

Кийт отиде на гарата. Никой от хората, които попита, не бяха виждали Шан Тънг да заминава с единствения влак, който бе тръгнал тази сутрин. Касиерът категорично отрече да е продавал билет на китаеца. Подозрение заля като вълна мозъка на Кийт. Въображението му си представи Шан Тънг в този момент заедно с Мириам Къркстоун. При тази мисъл усети отвращение и към двамата.

Кийт се върна в канцеларията на Мак Доуел в лошо настроение. Застана пред началника си, навеждайки се към него през писалищната маса.

— Да си говорим честно — тази връзка си е тяхна работа — обяви той. Това че той е от жълтата раса, а тя — от бялата, не ни дава основание да се бъркаме в нея... Хрумна ми нещо, а вярвам, че човек

трябва да се подчинява на хрумвания, особено когато са внезапни и силни. Къде е нейният брат дебелак?

Мак Доуел се поколеба.

— Едва ли ще ни е полезен — възрази инспекторът. — Това не го засяга.

— Къде е онзи тлъстак? — при всяка дума Кийт подчертаваше своята настойчивост с юмручен удар по масата. — Къде е той?

Мак Доуел беше дълбоко обезпокоен. Кийт виждаше това и чакаше.

След кратко мълчание „железният“ човек стана от стола. Отиде до прозореца. Погледа във няколко мига и пак се върна назад, сучейки единия от големите си сиви мустаци. Изглеждаше напрегнат.

— Дявол го взел, Конистоун. Ти имаш постоянен интерес към дреболиите. А дребните работи понякога са най-смуцаващи.

— И понякога най-важни — прибави Кийт. — Би трябвало да знаем къде е Питър Къркстоун и защо не е тук за да брани честта на сестра си? Къде е той?

— Не знам! Изчезна от града преди около месец. Мириам казва, че бил някъде в Британска Колумбия да разгледа някакви стари мини, имот. И тя не знае точно къде е.

— И вие й вярвате?

Мак Доуел се усмихна.

— Не. Аз мисля, Конистоун, че тя е най-чудесната малка лъжкиня на света. И интересното във всичко това е, че лъже с някаква цел. Представи си Питър Къркстоун, който не струва даже колкото барута, с който можеш да го пратиш по дяволите, да се интересува от стари мини или каквото и да било друго, което да обещава индустрия или производство! И най-необяснимо в цялата тази каша е, че Мириам обожава този противен неин брат. Опитах се да го намеря в Британска Колумбия. Разбира се, не сполучих... Друго доказателство, че това между Мириам и Шан Тънг не е доброволна връзка от нейна страна, е, че тя лъже. Стъпва по настилка от лъжи. Ако кажеше истината...

— Има истини, които човек не може да каже... за себе си — прекъсна Кийт. — Те трябва да се издирят и открити или да бъдат погребани. Ще навляза по-дълбоко в тази работа днес следобед. Вярвам, че ще има нещо интересно, което да докладвам до довечера.

Десет минути по-късно, на път за „хижата“, той разискваше със себе си как да осъществи новото си хрумване. То му бе дошло внезапно, в проблясък на вдъхновение. Днес следобед той ще види Мириам Къркстоун и ще я разпита за Питър. След това ще се върне при Мак Доуел, ще наблегне на важността, която представлява братът. Ще му каже, че има една дия, която иска да проследи и ще му внуши, че е нужно набързо да потегли за Британска Колумбия. Тогава ще вземе Мери-Джозефин и ще се спотайва докато изтече срокът му за служба. След това ще докладва с писмо на Мак Доуел, че не е сполучил и че е решил да не постъпва наново на служба, а да си опита късмета, заедно с Мери-Джозефин, в Австралия. Докато Мак Доуел получи писмото, те щяха да са вече на път в планините. Хрумването му откриваше възможност за лесно изплъзване и в своята радост той погледна на Мириам и нейните проблеми само като на нещо незначително. Той беше сега Джон Кийт, борещ се за своя живот... и за сестрата на Дъруент Конистоун.

Но Мери-Джозефин нанесе първия удар върху постройката на неговите планове. Навярно го бе очаквала да се зададе, защото той едва беше изкачил половината от склона, когато я видя, че иде да го посрещне. Тя обви ръката му около тънкото си кръстче и държеше китката му в двете си ръце докато вървяха нагоре по лъкатушната пътека. Той забеляза малки бръчки по челото ѝ.

— Дери, прилично ли е млади дами да посещават своите приятели тук, в дома им? — попита тя внезапно.

— А... е... зависи, Мери-Джозефин. Да не искаш да кажеш...

— Да, именно, Дъруент Конистоун! Тя е хубава и аз не те упреквам, но чувствам... че това не ми харесва.

Ръката му я стегна докато охна. Крехката ѝ талия му харесваше.

— Дери! — запротестира тя. — Ако пак направиш така, ще се счупя!

— Не можех... да не го направя — оправда се той. — Не можех да не те прегърна здраво, мила. Радвам се, че не ти е харесало посещението на дамата... Мога да обичам само една жена, обичам теб и ще продължавам да те обичам през целия си живот...

— Аз... не от ревност — запротестира тя пак, изчервявайки се. — Но тя те търси два пъти по телефона и после сама дойде. А е хубава...

— Предполагам, че говориш за г-ца Къркстоун?

— Да. Беше ужасно нетърпелива да те види, Дери.

— И какво си помисли за нея, мила?

Тя хвърли бърз поглед към лицето му.

— Ами, аз я харесвам. Тя е мила и хубава и се влюбих в косата ѝ. Но нещо я измъчваше тая сутрин. Почти съм сигурна, макар че се мъчеше да скрива това...

— Искаш да кажеш, че е била нервна, бледа и понякога в очите ѝ се е появявал изплашен поглед. Това ли беше?

— Изглежда, че ти знаеш, Дери. Да, мисля, че това.

Той кимна. Видя да сияе усмивката на съдбата. Всичко се стичаше благоприятно за него, даже и това неочаквано посещение на Мириам Къркстоун. Кийт не се загрижи да гадае каква е била целта на идването ѝ, защото сега се бореше за своя собствен удобен случай, за своята възможност да се изскубне и умът му беше съсредоточен само в тая насока. Дошло бе време да се каже всичко това на Мери-Джозефин. Тя трябваше да бъде подготвена.

На равно, отгоре на могилата, където Брейди бе построил своята „хижа“, растяха на групи златни брези и под сянката на една такава група имаше пейка, към която Кийт притегли Мери-Джозефин. След това в продължение на доста време той ѝ говори за своите планове. Бузите на Мери-Джозефин все повече се зачервяваха. Очите ѝ грееха от възбуждане и интерес. Тя трепваше от възторг като го слушаше да ѝ разказва как ще живеят в ония чудни планини, пълни със злато. Той ѝ даде да разбере още по-определено, че неговата безопасност и тяхното общо щастие зависеха от това да изчезнат тайно. Може да тръгнат на запад довечера или утре, та нека тя се приготви.

Тук би трябвало да спре, но усещайки топлата ръчица на Мери-Джозефин да държи неговата и прекрасните ѝ очи сияещи да го гледат, усети в себе си желание да продължи да говори. Искаше да ѝ предаде своята вяра и бодрост.

Не чувстваше да го гризе съвестта при мисълта за проблемите на Мириам Къркстоун. Нейната съдба трябваше да бъде, както бе казал на Мак Доуел, преди всичко резултат на собствения ѝ избор. Освен това, на нейна страна беше Мак Доуел, който можеше да я защитава. А също и нейният брат. Без страх от ефекта, който ще произведе, Кийт разказа на Мери-Джозефин за мистериозната връзка между Мириам

Къркстоун и Шан Тънг, за подозренията на Мак Доуел, за своите собствени предположения и как всичко това работеше за тяхно собствено добро.

Чак когато стигна до това започна да вижда променящите се светлини в очите ѝ. Още не беше завършил, когато забеляза, че тя го гледаше някак втренчено и напрегнато. Тогава почувства реакцията. Бе ѝ разказал за трагедията на друга жена, и то в миг, когато имаха благоприятна възможност пред себе си. Нейното чувствително женско сърце изпитваше искрено състрадание към непознатата млада жена.

Пръстите ѝ се бяха стегнали около неговите и гледаше настрана от него. Той видя, че цветът на лицето ѝ почти се бе изгубил. В очите ѝ искреше блясъкът на нов огън.

— И затова тя е била нервна и бледа, от време на време с уплашен поглед в очите — каза девойката меко, повтаряйки думите му. — То било заради това китайско чудовище. Шан Тънг... понеже той имал някаква власт над нея, казваш ти... защото...

Тя изскубна ръката си така внезапно, че това го стресна. Очите ѝ, така кротки до преди няколко минути, изпусаха огън.

— Дери, ако не се разправиш с този дявол, аз ще се разправя!

Изправи се пред него, дишаща бързо и той видя в нея не крехката малка богиня от преди половин час, а най-пламенната и решителна жена на света. И вече не страх, а някакъв възторг го обзе. И макар да виждаше как плановете му рухват, Кийт разтвори обятия и простря ръце към нея.

— Давам ти дума, че ще се разправим с този жълт дявол преди да заминем — каза той. — Да, ще го направим.

XVIII

Вали, чувствайки се оскърбен като виждаше как сготвеният с толкова умение обяд изстива, намери Кийт и Мери-Джозефин на края на златните брези и любезно ги покани да дойдат за хранене. Действително обядът беше чудо. Когато бе приключен и Мери-Джозефин пиеше вече кафето си, а Кийт запуши пура, двамата започнаха да обсъждат окончателните си планове. Кийт даде обещание, че ще „се справи с Шан Тънг“. При тези сияещи от гордост очи, с които го гледаше Мери-Джозефин, струваше му се, че няма задача, която би могла да му се стори непосилна. Когато пурата му бе наполовин изпушена, Мери-Джозефин дойде при него от другата страна на масата, приседна на стола му и започна да рови с пръсти косата му. Всичката жажда да се спусне срещу Шан Тънг го напусна. Би останал така цял живот. На два пъти тя се наведе и докосна леко челото му с устни. И пак ръката му обгърна крехката ѝ талия, а сърцето му затуптя развълнувано. Мери-Джозефин го подсети за обещанието му и го подкани да тръгва.

Нямаше вече изклинчване. Той се бе съсредоточил. Първото нещо бе да се запъти право за Къркстоуновия дом на хълма.

Този път не отиде чак до вратата на къщата. Зърна Мириам Къркстоун между храстите, гологлава, с коса, грееща на слънцето като злато. Изведнъж осъзна, че именно заради нейната коса у него бе кипнал онзи яд, когато помисли за Мириам като за собственост на Шан Тънг. Ако тя беше черна или дори кестенява, тази мисъл като че ли не би изпъквала с такава сила в ума му. Но това живо злато...

Тя го видя почти в същия миг щом погледът му падна върху ѝ и бързо тръгна към него. На лицето ѝ се четеше усърдие да го посрещне, което му показва, че неговото идване бе я облекчило от ужасно напрегнато очакване.

— Съжалявам, че не съм бил в къщи, когато сте идвали, г-це Къркстоун — каза той, поемайки за момент ръката, която му подаде. — Предполагам, че сте идвали да ме видите във връзка с Шан Тънг.

Пусна стрелата рязко, право в целта. В гласа му се чувстваше някакво извиняване. Видя я как се смрази, очите ѝ се приковаха втренчено в него, като че ли не само чу думите му, но и надзърна в мислите му.

— Не беше ли за това, г-це Къркстоун?

Тя кимна утвърдително, но устните ѝ не се помръднаха.

— Шан Тънг? — повтори той. — Госпожице Къркстоун, какво ви измъчва? Защо не се доверите някому, на Мак Доуел, на мен, на...

Той щеше да каже на „брат си“, но внезапността, с която тя сграбчи неговата ръка, пресече думите му.

— Шан Тънг ходил ли е при... при Мак Доуел? — попита Мириам възбудено. — Ходил ли е там днес? И да му е казал, че... — тя спря изведнъж, дишаша бързо, а пръстите ѝ се впиха в мишницата му.

— Не знам какво е станало между тях, — каза Кийт — но Мак Доуел беше разтревожен за вас. Също и аз... Нека говорим направо, г-це Къркстоун! Не може да отречете, че сте ходили у Шан Тънг късно през нощта. Той беше у дома ви първата вечер, когато дойдох. И нещо повече — той е в къщата ви и сега!

Тя отскочи назад, като че я беше ударил.

— Не, не, не! — извика тя. — Той не е тук. Казвам ви, че не е.

— Как да повярвам? — каза строго Кийт. — Не сте казали истината на Мак Доуел. Мъчите се да я прикриете. И знаем, че лъжете заради Шан Тънг. Защо? Тук съм за да ви помогна. Затова трябва да знаем. Госпожице Къркстоун, обичате ли китаеца или той ви подлага на психически натиск.

Знаеше, че тези думи са оскърбление. Предвидил бе техния ефект. Като че ли нарисувани с внезапен замах от четката на живописец, две яркочервени петна се появиха върху бледите бузи на момичето. То отскочи с още една стъпка назад. Очите ѝ пламтяха. Бавно, без да отвърне погледа си от лицето на Кийт, тя посочи към края на храсталака, на няколко стъпки от тях. Той погледна. Нагърчено и полузавито на земята, където е било пребито с тояга, лежеше малко зелено змийче.

— Аз го мразя, колкото мразя това! — каза тя.

Очите му се обърнаха пак към нея.

— Тогава каква е причината за вашата близост? Вие сте се продала или смятате да се продадете?

Това не беше въпрос, а обвинение. Видя как руменината се оттегли от бузите ѝ. Тялото се отпусна, главата увисна и тя бавно кимна в потвърждение на неговите думи.

— Да, аз съм обречена... на...

Това изумително признание го вкамени за няколко мига. В това време момичето се овладя. И това, което каза, още повече го смая.

— Признах това, защото съм сигурна, че няма да ме издадете. Идвах горе в „хижата“ да ви намеря, за да ми помогнете да измисля някаква история и да я кажа на Мак Доуел. Казахте, че ще ми помогнете. Наистина ли?

Той все още не проговаряше и тя продължи:

— Считам, че обещавате. Мак Доуел не ми вярва, но той и не бива да знае... Трябва да ми помогнете! Трябва да ми помогнете за две или три седмици. В края на този срок може да се случи нещо. Трябва да ми помогнете да направя така, че отново да спечеля доверието на Мак Доуел. Разбирате ли?

— Отчасти — каза Кийт. — Карате ме да вървя слепешката, без да зная защо го правя, без ни най-малко обяснение за вашата роля, освен това, че се каните на някаква неизвестна цена да се обречете на Шан Тънг. Искате от мен да прикрия и съучастника ви в тази сделка като замажа очите на човека, чиито подозрения застрашават нейното осъществяване. Ако нямах подозрение, че сте луда, бих казал, че предложението е колкото безсмислено, толкова и невъзможно. Нужно е преди всичко да кажете защо се продавате на Шан Тънг.

Лицето ѝ бе пак хладно и спокойно, но ръцете трепереха. Видя, че тя се опита да ги скрие и я съжали.

— Тогава няма да ви безпокоя повече — каза тя. — Мога ли да се надявам, че ще запазите в тайна това, което казах? Може би и аз разчитах на вас. Искях да ми помогнете, понеже сте били заедно с Джон Кийт. Джон Кийт бе единственият човек, който би могъл да ме спаси...

— И защо точно Джон Кийт? Как би могъл да ви помогне той?

Тя поклати глава.

— Ако ви кажа, бих издала тайна, което е невъзможно.

Той видя, че сигурно ще претърпи поражение в тази шахматна игра. Да моли, да спори с нея, знаеше, че не би му помогнало никак.

Една нова мисъл му хрумна, бърза и дръзка. Целта щеше да оправдае средствата. Стисна юмруци.

— Чуйте ме — извика той. — Вие играете в една игра, а и аз също. Вероятно в нея всеки гледа своите интереси, без да мисли за другия. Ще ми помогнете ли, ако и аз ви помогна?

Пак му дожаля за нея, когато видя с каква отчаяност се хвана на примамката.

— Да — кимна тя, мъчейки се да поеме дъх. — Да, ще ви помогна.

Лицето му стана още по-мрачно. Издигна стиснатите си юмруци така, че тя да забележи неговата решителност и пристъпи крачка към нея.

— Тогава кажете как ще реагирате, ако нещо стане с Шан Тънг, ако той умре например, ако бъде убит, ако...

Дъхът ѝ ставаше все по-ускорен и по-ускорен. Отново червени петна пламнаха на бузите ѝ.

— Ще тъгувате за него?... — настоя той.

— Не, не... не... Той заслужава да умре...

— Тогава кажете къде е Шан Тънг. Защото имам сметка за уреждане. Нашата борба с него е на живот и смърт. И ако се интересувам от вашите взаимоотношения, то е защото имам проблеми и защото можете да ми помогнете. Няма да питам нищо повече за вас самата. Ще запазя вашата тайна и ще ви помогна пред Мак Доуел, ако запазите моята и ако ми помогнете. Първо — къде е Шан Тънг?

Тя се поколеба само за миг.

— Замина извън града. Ще се върне след десет дена.

— Но не си е купил билет. Никой не го е видял да потегля с влака.

— Да, тръгна пеша, покрай реката. Един автомобил го очаквал. Ще премине реката довечера на път за Уинипег.

— Ще ми кажете ли защо отива в Уинипег?

— Не, не мога...

Той сви рамене.

— Едва ли е необходимо да питам. Мога да отгатна. Отива да види брат ви.

Кийт пак усети, че бе улучил целта. Но тя каза:

— Не, не е за да види брат ми.

Той простря ръка към нея.

— Госпожице Къркстоун, ще удържа на обещанието си. Ще ви помогна пред Мак Доуел. Разбира се и аз искам да ми обещаете нещо. Закълнете се, че ще ме уведомите в момента, когато Шан Тънг се завърне.

— Ще ви уведомя!

Те си стиснаха ръцете. Когато погледна в очите ѝ, Кийт видя нещо, което му подсказа, че кръстът, който тя носеше, е по-тежък от неговия. И Мириам Къркстоун се бореше за живота си. Когато се обърна да си върви, ѝ каза:

— Докато човек е жив, има и надежда. Уреждайки моята сметка с Шан Тънг, вярвам, че ще разплатя и вашата. Това е силно предчувствие, госпожице Къркстоун, и то ме държи здраво. Още десет дена, Шан Тънг, и тогава...

Той я напусна усмихнат. Мириам Къркстоун го наблюдаваше как се отдалечава. Крехките ѝ ръце бяха склучени на гърдите, очите — запалени от нова мисъл, нова надежда. И когато чу вратата на градината да се тръшва след него, ридание се издигна от гърлото ѝ, тя искаше да го извика да се върне обратно, защото нещо ѝ казваше, че този човек ще донесе нейното спасение.

Устните ѝ тихо мълвяха:

— Десет дни... десет дни... и тогава... какво?

XIX

В тези дни всички чудеса на природата идваха от юг. Животът пулсираше с нова, трептяща сила. Първите диви цветя, които се появиха след снега, заляха зелените морави. Горите придобиха нови цветове, синевата на небето дойде по-близо, а в жилите на хората кръвта почна да пулсира с нова енергия. За Кийт всичко това беше удивително. Четирите години в ледените пустини го караха сега да се опива до насита от прииждащото лято край бреговете на Саскатчеуан. А за Мери-Джозефин всичко това бе съвършено ново. Никога тя не беше виждала лято като това, което настъпваше сега, през юни по южния пояс на северните земи.

Кийт постъпи, както бе обещал. За него не беше трудно да заличи най-лошото от подозренията на инспектора спрямо госпожица Къркстоун. Мак Доуел жадуваше да повярва, че те наистина са неоснователни. Когато Кийт му каза, че Мириам бе на границата на лудостта само заради някаква „беля“, в която Шан Тънг въвлякъл брат й, и че всичко ще се оправи в момента, в който китаецът се върне от Уинипег, „железният“ човек сграбчи ръцете му с неочаквано за Кийт облекчение и признателност.

— Но защо не ми се е доверила, Конистоун? — почуди се той. — Защо не ми се е доверила? — Загрижеността в гласа му, разочарованието бяха почти момчешки.

Кийт беше подготвен.

— Защото... — той се позабави, като че ли премисляше наново. — Мак Доуел, поставяте ме в деликатно положение. Допускам, че има нещо, от което Мириам се срамува. И тъй като очевидно най-много цените вас, не желае да я видите в неприятна светлина. Но когато сянката на подозрението не пада върху нея, тя сигурно ще ви потърси. Мак Доуел, ако бях на ваше място, бих се чувствал поласкан от такова отношение.

Мак Доуел се обърна настрана и за момент Кийт съзря изопнатостта на лицето му.

— Дървент, може би ти си отгатнал, може би си се досетил... — каза той след миг, обърнат към прозореца. — Разбира се тя никога няма да узнае. Аз съм твърде стар, достатъчно стар да ѝ бъда баща. Но аз имам правото да бдя над нея... Да се разправя с всеки мерзавец, който...

Кийт меко каза зад гърба му:

— Вие бихте извършили навярно същото, което направи Кийт — да убиете. И понеже законът невинаги е задължителен за всички, възможно е Шан Тънг да отговаря по подобен начин. Дотогава, докато тя не дойде при вас по своя собствена воля и не ви открие тайната си, дотогава сте длъжен да се отнасяте към нея така, като че ли не виждате нищо, не отгатвате нищо, не подозирате нищо. Направете това, Мак Доуел, и оставете останалото на мен.

Той излезе, оставяйки „железния“ човек с лице, обърнато към прозореца.

Как ли щеше да погледне Мери-Джозефин на новото развитие на нещата?

Кийт все още бе съсредоточен върху грижата за своето собствено щастие, но не можеше да премахне мисълта, че колкото дни чака Шан Тънг, толкова дни значеше за него да се намира само на косъм от своята гибел. Той предполагаше, че като разкаже на Мери-Джозифин как Мириам Къркстоун бе отказала да му се довери и как не желаше да му разкаже и най-малките факти, симпатията на Мери-Джозефин към нея ще се превърне ако не във възмущение, то поне в безразличие.

Той обаче беше разочарован.

Мери-Джозефин настоя да поканят Мириам Къркстоун на другия ден на обяд.

— Ако не беше обещанието ти да не се влюбваш, бих се страхувала — каза му Мери-Джозефин вечерта, приседнала до него на големия му стол. — На няколко пъти днес ме обземаше опасение, Дери. Тя е прекрасна! Ти така се прехласваш по дамите с хубава коса. Пък нейната е... чудесна.

— Не си спомням — каза Кийт спокойно, — че съм ти обещал да не се влюбвам. Аз съм отчаяно влюбен, и то в тебе, Мери-Джозефин! А колкото за хубавата коса на г-ца Къркстоун, не бих разменил и един косъм от твоята прелестна главица за цялата ѝ коса.

Като чу това Мери-Джозефин се засмя палаво и бързо развърза косата си, като я остави да се разпилее по лицето и раменете му.

— Понякога ми идва ужасно странна мисъл, Дери — пошепна тя. — Ако не бяхме толкова привързани един към друг, когато си бяхме още там, у дома, ако не беше се възхищавал винаги от косата ми и не беше ме целувал, сега бих си помислила, че не си ми брат.

Кийт се изсмя, но вътрешно беше благодарен, че косата ѝ скриваше лицето му.

През тези първи дни на лятото те бяха неразделни. В това време Кийт се приготви да посрещне всеки непредвиден случай. Имотите на баща му в Принц Албърт, както пресмяташе, струваха сега най-малко сто хиляди долара. Той научи от Мак Доуел, че те скоро ще бъдат предадени на късметлиите наследници. Но Кийт знаеше, че преди това неговата собствена съдба ще бъде решена в една или друга посока. Тъй като сега трябваше да се грижи и за Мери-Джозефин, написа завещание, с което оставяше всичко на нея и се подписа „Джон Кийт“. Това завещание, сложено в плик, носеше зашито отвътре на ризата си. В ролята си на Дърюент Конистоун той прибра хиляда двеста и шестдесет долара заплата за изтеклите три години и половина служба в полицията. Двеста и шестдесет от тях задържа у себе си, а хилядата наброи в нови стодоларови банкноти пред очите на Мери-Джозефин, запечата ги в плик и ѝ го даде.

— Те са в по-голяма безопасност у тебе, отколкото у мен — каза той за оправдание. — Прикачи ги отвътре на роклята си. Това ще е нашият капитал за там.

Мери-Джозефин прибра плика със скритата радост на човек, върху чиито крехки плещи е легнала приятна грижа.

Заредиха се дни на радост и болка за Кийт. Защото дори и в мигове на щастие имаше нещо, което ядеше сърцето му.

Една нощ той сънува. Присъни му се, че Конистоун дойде до леглото му и го събуди. След това започна да злорадства и се подиграва, че давайки му сестра си го е обрекъл на вечни терзания. Кийт, пробуждайки се в тъмния нощен час, осъзна, че отчаянието го връхлита, защото през цялото време се бе борил със себе си. Мери-Джозефин щеше да си остане непостижима. Сестра, а той я обичаше с любовта на мъж!

На другия ден сутринта те се разхождаха в горичката, която скриваше бащиния дом на Кийт. Пак влязоха в него, минаха през хладните и пусти стаи. В една от тези стаи той търси между прашните редици книги, докато намери една и я отвори. Вътре откри това, за което бе мислил, когато слънцето изгряваше тази сутрин. То му даде смелост след нощта на неговия сън. Сега от Джон Кийт зависеше дали ще победи. И той ще победи!

Винаги чувстваше тази силна увереност в бъдещето, когато се разхождаше с Мери-Джозефин, когато тя вървеше редом с него. Целият живот би бил една лъжа, не би имало земя, не би имало слънце, нито песен, нито радост, ако в целия свят нямаше надежда и за него, за Джон Кийт. Тази надежда беше отвъд тъмния пояс на горите, отвъд жълтите равнини, отвъд планинските възвишения. В сърцето на планините живееше надеждата на Кийт. Както бе мечтал за тези приказни места в юношеските си години, така мечтаеше и сега, но неизменно присъстваше и образът на Мери-Джозефин. Обрисувал ѝ бе малкия свят, който те ще създадат само за себе си, как ще живеят, с какво ще се прехранват. Мери-Джозефин кроеше планове и мечтаеше заедно с него.

За една седмица двамата бяха преживели толкова емоции, колкото не носи и цяла една година. Така му се струваше на Кийт, който я познаваше само от седмица. За Мери-Джозефин бе имало дълга раздяла, изпълнена със съкрушителна скръб. Тя бавно свикваше с щастиято си. В далечна и чужда страна имаше до себе си скъп и близък човек. Мери-Джозефин имаше обичай вечер да се сгушва в голямото кресло до Кийт. Доставяше ѝ удоволствие да забулва лицето му с косата си, да я омотава около него, докато го накараше да моли за въздух. После пак се наместваше удобно и прекарваше цялата вечер с глава на рамото му, като в това време говореха за бъдещето си. Два пъти тя заспиваше така. Всяка сутрин го събуждаше с целувка и всяка вечер идваше да я целуне за „лека нощ“. Това бе горчиво-сладко за Кийт и все по-често за него настъпваха часове на душевни терзания и безпокойство. Тогава, в тихата тъмна нощ, неговата измама му се струваше престъпна и чудовищна.

Когато това чувство го обземаше, някакъв подтик, на който не можеше да противостои, го завличаше все по-често и по-често в стария му дом. Мери-Джозефин беше винаги с него. Те не казваха никому за

тези си посещения. Говореха за Джон Кийт и в очите на Мери-Джозефин „брат й“ неведнъж видя разбиране. Тя обикваше Кийт, защото и той го бе обичал. След такива часове идваха нощи, когато истината хвърляше настрана маската си и заставаше като ухилен призрак. Но облекчение бе мисълта, че Мери-Джозефин е тук, че я има. Каквото и да се случеше, тя щеше да знае какъв е бил Джон Кийт. Защото той й бе казал. В това отношение поне бе живял с истината.

Кийт се бореше срещу едно ново настроение, което с течение на дните бавно, но с постоянство го обхващаше. Не можеше да не вижда новата светлина, която се бе появила в очите на Мириам Кърстоун. Тя имаше вяра в него, вяра в обещанието му да се бори, в силата му да победи...

Сигурността, която Мери-Джозефин усещаше в присъствието на Кийт, го изпълваше със сила. Мак Доуел, предпазлив и подозрителен, също имаше вяра в него, че ще се справи с Шан Тънг. И именно тази сляпа вяра, която всички имаха в него, потискаше Кийт повече от всичко друго, защото той знаеше, че победата му ще се крепи повече или по-малко на измама и коварство. За първи път той чу Мириам да се смее откакто се виждаше с Мери-Джозефин, видя главите им, обляни в слънце. Видя лицето на нещастната девойка, грейнало в светлина, която никога по-рано не бе виждал. Когато се приближи до тях, те се обърнаха към него и сърцето му се сви, макар че външно запази спокойствие и се усмихна. Те му се доверяваха, а той бе лъжец, измамник.

На деветия ден от изчезването на Шан Тънг, когато точно Кийт бе приключил вечерята си с Мери-Джозефин, телефонът позвъня. Беше Мириам Къркстоун.

— Той си дойде — каза тя.

Това бе всичко. Думите бяха изречени със задавен глас. Кийт окачи слушалката. Усещаше, че лицето му бе изопнато, когато се обърна към Мери-Джозефин. Той се стегна и овладя напълно в стоманено спокойствие, което предизвика въпросителна напрегнатост в лицето на Мери-Джозефин. Кротко погали меката й коса, обяснявайки й, че Шан Тънг се бе завърнал и че ще иде да се срещне с него. После отиде в спалнята за да вземе пистолета си.

До вратата, готов да тръгне, спря. Мери-Джозефин дойде и сложи ръце на раменете му. Безпокойство имаше в очите й, въпрос,

който тя не зададе.

Нещо му пошепна, че се виждаха за последен път. Каквото и да станеше сега, тази нощ, той трябваше да остане чист в нейните очи. Ръцете му я обгърнаха, притегли я към гърдите си. За момент я подържа тъй, вгледан в очите ѝ.

— Обичаш ли ме? — запита той меко.

— Повече от всичко на света — пошепна тя.

— Целуни ме, Мери-Джозефин!

Устните ѝ се притиснаха до бузата му.

Той бавно я отпусна от прегръдката си.

След това тя застана в осветеното антре и го гледа, докато се изгуби по склона в полумрака. Тя извика „сбогом“ и той ѝ отговори. Вратата се затвори. Кийт се спусна в долината, а ръката на някакво предчувствие бе сграбчила сърцето му.

XX

С лице, страшно преbledняло и очи изпълнени с ужас, Мириам Къркстоун седеше пред Кийт в голямата стая на къщата.

— Той беше тук десет минути — каза тя, а гласът ѝ бе безжизнен, безчувствен, хладен като смърт. — В тези десет минути той ми каза, че ако не сполучите...

Сега нейната шия прикова вниманието му — бяла, красива, сякаш сърцето ѝ пулсираше в нея.

— Ако не сполуча... — повтори той бавно след нея, наблюдавайки я.

— Само едно нещо остава да направя. Вие... Вие... разбирате, нали?

— Да, разбрах. И затова на всяка цена ще сполуча!

Той отстъпи гърбом към вратата и все още не можеше да оттегли очите си от бялата ѝ шия.

— Да, ще успея — повтори той. — А когато телефонът позвъни, ще бъдете тук да отговорите, нали?

— Да, ще бъда — отвърна тя пресипнало.

Той излезе. Под краката му бягаше насипаната с едър пясък алея, залята от лунна светлина. Над него в небето блещукаха звездите. Беше бяла нощ, една от ония чудни нощи, падащи върху земята на Саскатчеуан. Малкото градче светеше със златни светлилки. От него се издигаше поток от меки звуци, гласът на неговия живот, смекчен от малката долина помежду им. Кийт заслиза. Той отмина мъже, жени, смеещи се, приказващи, весели. Чу музика. Главната улица представляваше движещ се поток от хора. На един ъгъл група от Армията на спасението, състояща се от млада жена, млад мъж, недъгаво момче, две млади момичета и един старец, пееше: „По-близо, мой Боже, до Тебе.“ Срещу сградата на Търговската камара, на брега на реката уличен лекар-знахар бе привлякъл тълпа край себе си. Към песента на Армията на спасението се присъедини и звукът от банджо.

Кийт премина с отворени очи и уши, бързешком, без да спира. Веселието, което видя и чу, го потисна със смразяващия трепет на последна песен. Това бе градът, който се издигаше невъзмутим или ликуващ. Видът на безгрижните пеещи хора предизвика у него гняв и завист. Чувстваше приближаването на нещо съдбоносно, но не го бе страх.

Пристигна до локала на Шан Тънг. Под меките завеси на прозорците се процеждаше жълта светлина. Кийт влезе и чу гласове, смях, звън на чаши. Усети мирис на цигарен дим и тънък аромат на димящи благовония. На същото място, където го бе посрещнал преди, като че ли не бе помръдвал оттам през тия девет дни, стоеше Ли Кинг, все тъй с цигара в уста. Стоеше с каменното спокойствие на сфинкс.

Кийт се запъти право към него. Когато наближи, Ли Кинг го поздрави с бърза и тънка усмивка. Той хвърли цигарата си на покрития с плочи под. Поклони се любезно. Тази вечер не се правеше на тъп.

— Дойдох да видя Шан Тънг — каза Кийт.

Почти очакваше отказ и се бе приготвил да употреби правото си на представител на закона за да получи достъп до китаеца. Но Ли Кинг не се поколеба даже за миг. Напротив, като че ли това бе чакал. И Кийт разбра, че Шан Тънг го очакваше.

Минаха зад един от параваните, после зад друг, докато на Кийт започна да му се струва, че вървят в безкраен лабиринт от паравани. Спряха пред една преграда в стената и Ли Кинг натисна главата на фигурка, представляваща дългокрака птица с лебедова шия и грамадни криле. Преградата се отвори и ги пропусна да минат. Вътре бе тъмно, но Ли Кинг веднага запали осветлението. Той преведе Кийт през тесен коридор дълъг десетина стъпки, отключи втора врата и я задържа отворена, усмихвайки се.

— Горе — каза китаецът.

Когато Кийт се заизкачва по стъпалата, вратата зад него безшумно се затвори. Ли Кинг не го придружаваше вече.

Кийт се изкачи, стъпвайки тихо. Горе имаше друга врата и той я отвори тъй безшумно, както Ли Кинг беше отворил долната. Очите му се натъкнаха на сцена, която го накара да се спре в почуда. Стаята беше около петнадесет на девет метра и никога в живота си не беше виждал подобен разкош. Краката му потънаха в плюшени килими. Стените бяха богато украсени. Маси с дърворезба, дивани,

ориенталски столове изпълваха пространството пред него. На противоположния край имаше издигната част на пода, а над нея — коленичила фигура, осветена от свещи. Кийт забеляза, че горяха много свещи и че осветената от тях фигура не помръдваше. За момент се запита дали коленичилата фигура не бе идол, направен от дърво. В този миг усети аромата на тамян, който тънко пропълзя в ноздрите и устата му и го накара да се позакашля.

Коленичилата фигура се раздвижи. Ръцете ѝ бавно се протягаха, сгънаха се, пак се протегнаха. Три пъти фигурата се наведе и изправи, като заедно с движенията се чуваше нисък, монотонен глас. Това свърши скоро. Може би не бяха изминали две минути от влизането на Кийт, когато коленичилата фигура скочи на крака с пъргавината на котка и кланяйки се протегна ръка.

— Добър вечер, Джон Кийт!

Това беше Шан Тънг. Ориенталска роба се спускаше по тялото му, обвивайки го като дреха на жена. Тя бе с малинов цвят, гротескно украсена с бродирани пауни и когато той пристъпи се дилеше и полюшваше около него на грациозни вълни. Стъпките му бяха безшумни като стъпки на мишка по кадифе.

— Добър вечер, Джон Кийт!

Китаецът беше наблизко, усмихваше се, очите му блестяха, ръката му — все още протегната, гласът и обноските му — прелюбезни. И все пак в този глас имаше едно мъркане, мъркането на котка, очакваща жертвата си, а блясъкът в очите му бе тихо ликуване от предстояща победа.

Кийт не пое ръката. Направи се, че не я вижда. Гледаше в блестящите, самоуверени очи на китаеца. Възможно ли бе това? Можеше ли човек да притежава глас, звучащ със съвършенството на звън от сребърна камбанка.

Шан Тънг прочете сякаш мислите му. И това, което разбра, му се стори забавно. Той се поклони пак, все така усмихнат.

— Аз съм Шан Тънг — каза той с едва доловима ирония. — Но тук, в моя дом, аз съм друг... Не ме ли познавате?

С елегантен жест той посочи към маса, от двете страни на която имаше по един стол. Седна без да чака Кийт. Китаецът внезапно плесна с ръце, не много силно, веднъж... два пъти...

— Ще пиете с мен един чай, нали? — попита той.

Още не бе доизрекъл поканата, когато около тях, от всичките страни се чу шумолене. Кийт видя ковчорите, покриващи стените, да се размърдват. Пред очите му една преградка на стената се превърна във врата. Зачуха се щраквания, тихи стъпки, усети се движение във въздуха. От тайната врата в стената се яви китаец с покривка, салфетки и порцелан. Зад него с бързината на привидение вървеше друг. Трети бе застанал до Кийт. Все още наоколо се долавяше шумолене, все още се чуваше шепнещият пулс на живот и Кийт схвана, че там имаше и други. Той не се стресна и също се усмихна на Шан Тънг. Една минута, не повече, и меко стъпващите жълти хора, изпълнили задълженията си, излязоха.

— Бързи слуги — призна Кийт. — Много бързи, Шан Тънг! Но аз държа ръката си върху нещо, което е още по-бързо.

Изведнъж Шан Тънг се наведе над масата.

— Джон Кийт, вие сте безумец, ако сте дошли тук с мисъл за убийство — каза той. — Нека бъдем приятели. Това е най-доброто. Нека станем приятели!

XXI

Сякаш с невидима за окото бързина някаква маска бе паднала от лицето на Шан Тънг. Кийт, който се приготвяше за битка, подтиквайки себе си към стъпката, която смяташе че трябва да предприеме, бе смаян. Шан Тънг говореше сериозно. В очите му имаше открита надежда, че и Кийт ще му отговори със същото. Но китаецът не предложи ръката си пак. Изглежда в този миг почувства пропастта, която зееше между тях. Той усещаше презрението и отвращението в душата на другия.

— Почакайте! — каза леко той. И в своята развяваща се роба сякаш се плъзна до едно резбово писалище наблизко. В миг се върна със свитък в ръката си. Седна пак и погледна Кийт право в очите, като помълча един миг.

— Ние и двамата сме хора, Джон Кийт.

Гласът му беше мек и спокоен. Заострените пръсти с грижливо поддържани нокти погладиха свитъка. После го развиха и задържаха тъй, че Кийт да може да го прочете.

Това беше университетска диплома. Кийт се втренчи. Там беше написано странно име: Као Линг, принц Шантънгски. Умът му трепна и схвана истината. Той погледна китаеца.

Човекът, когото бе познавал като Шан Тънг, срещна очите му със спокойна странна усмивка, усмивка, в която имаше гордост, проблясък на надмощие...

— Аз съм принц Као — каза той. — Това е моята диплома. Завършил съм университета Йейл.

Кийт се опита да продума, но от устата му се чу само възклицание. Не можеше да намери думи. А Као, завивайки документа и забравяйки, че чаят изстива, се наведе пак над масата. И тогава дълбоко в стеснените му пламтящи очи Кийт съзря демон. А гласът на Као бе тих и убийствен.

— Познах ви в кабинета на Мак Доуел — каза той — Най-напред разбрах, че не сте Дърюент Конистоун. А после беше лесно... Може би

вие сте убили Конистоун? Някой ден самият аз щях да го убия... ако се беше върнал. Джон Кийт, от първия момент, в който се срещнахме, можехте да бъдете мъртъв човек. Защо не ви предадох на палача? Защо ви предупредих, откъде знаех, че ще дойдете да се срещнем? Защо спасих живота ви, който бе в ръцете ми? Можете ли да отгатнете?

— Отчасти — отговори Кийт. — Но продължавайте. Аз чакам...

Нито за момент не му мина през ума да отрича, че бе Джон Кийт. Отричането би било безумие, губене на време, а точно сега чувстваше, че нищо не бе по-ценно за него от времето.

Бързият ум на Као, коварен и лукав, схвана гледната му точка и кимна одобрително.

— Добре, Джон Кийт. Лесно е да се отгатне. Вашият живот е мой. Мога да го спася, мога да го погубя. Вие на свой ред можете да ми помогнете. Помогнете ли ми, ще ви спася. Това е изгодно споразумение. И двамата ще сме доволни, понеже ще задържите сестрата на Конистоун, а аз... ще получа моята златокоса богиня Мириам Къркстоун!

— Дотук бях отгатнал — каза Кийт. — Продължавайте!...

За момент Као изглеждаше като че ли се колебае, изучаваше студеното безразличие в лицето на другия.

— Вие обичате сестрата на Дъруент Конистоун — продължи той с все по-нисък и по-мек глас. — А аз... аз съм влюбен в Мириам Къркстоун.

Все по-студено и по-сиво ставаше лицето на Кийт, колкото повече виждаше как дремещата страст се разпалваше в очите на Као. Това просто го измъчваше. То беше нещо ужасно, което не би могло да се нарече любов. То бе някакъв бяс, лудост. Но Као не бе луд. Той бе чудовище. И докато очите му горяха като два въглена, гласът му все си оставаше мек и тих.

— Знам какво мислите — рече той. — „Китаец! Жълт!“. Моята кожа — моето право по рождение!... — Той се усмихна и гласът му бе почти ласкаещ. — Джон Кийт, втората по големина провинция в Китай е Шантънг. От незапомнени поколения моите прадеди са били управители на Шантънг. Дядо ми беше мандарин със знаците на Осмата степен, а баща ми бе от Деветата, най-високата от всички. Аз пък, принц Као, най-старият от синовете му, дойдох в Америка да изуча американското право и американските обичаи. И ги изучих,

Джон Кийт. Върнах се и с моите познания провалих едно правителство. За известно време имах власт, но после късметът се обърна против мен и трябваше да избягам за да спася живота си. Но кръвта си е все тук — и той леко сложи ръка на гърдите си, — кръвта на сто поколения владетели. Казвам това защото няма да ме издадете, няма да им кажете кой съм. Въпреки че дори и тази истина не би могла да ми увреди. Предпочитам да бъда известен като Шан Тънг. Само вие и Мириам Къркстоун... сте чули повече.

Кръвта на Кийт гореше като огън, но гласът му бе студен като лед.

— Продължавайте!

Този път не можеше да има грешка. Студенината върху безстрастното му лице и стоманеният блясък в очите му бяха вярно разбрани от Као. Очите му се стесниха.

— Разказах ви това защото мислех, че ще работим заедно като приятели — извика той. — Но не било така. Вие, както и моята златокоса богиня, ме мразите! Мразите ме поради жълтата кожа. Сигурно си мислите, че и сърцето ми е жълто, жалко, подло. И тя ме мрази, но тя е моя, моя, моя! — Той изведнъж скочи на крака и замаха ръце в широките си ръкави. — Погледнете какво съм приготвил за нея! Тук ще дойде тя, тук ще живее, докато я отведа. Тук ще отдаде своята душа и прекрасното си тяло на мен и вие не можете да попречите на това, целият свят не може да попречи. Тя ще дойде при мен тази нощ!

— Тази нощ! — сепна се Джон Кийт.

Той също скочи на крака. Лицето му бе като на мъртвец. А Као, в копринената си роба, размахваше ръце около него.

— Гледайте! Свещите са запалени за нея. Те чакат. А тази нощ, когато градът заспи, тя ще дойде. И именно вие, Джон Кийт, сте човекът, който ще я накара да дойде.

Втренчен в очите на Као, Кийт се чудеше на хладнокръвието си, което все още го възпираше.

— Да, вие именно ще предадете най-последнейната душа и прекрасното й тяло на мен — повтори той. — Елате! Аз ще ви покажа... и защо.

Той се плъзна към издигнатия под. Ръката му докосна една преградка в стената. Тя се отвори и като застана в отвора, той се обърна и почака Кийт.

— Елате! — рече той.
Кийт пое дълбоко дъх и го последва.

XXII

Джон Кийт последва китаеца Као в тесен коридор през втора врата, която изглеждаше направена от дърво и се озоваха в слабо осветена стая. Тази стая нямаше друг изход, беше почти квадратна, таванът — нисък, стените — мрачни. Че в нея има живот Кийт позна по дима от цигари, който тежеше във въздуха. За момент очите му не можаха да различат нищо. Но ето, в жълтеникавата полусветлина той съзря едно лице, втрещено в него. Беше кошмарно, ужасно лице, тежко и дълбоко набраздено, с хлътнали и втрещени очи. Бяха повече от втрещени. Те посрещнаха Кийт като живи въглени. Под лицето се очертаваше човешка фигура — едра, въздебела, отпусната.

Као се поклони и каза:

— Джон Кийт, позволете ми да ви представя Питър Къркстоун.

За първи път смайването и изненадата накараха Кийт да извика. Той пристъпи една крачка. Да, в тази жалка развалина той позна Питър Къркстоун, тлъстата твар, която бе седяла под образа на Мадоната в съдбоносната нощ — брата на Мириам Къркстоун.

Као рече:

— Питър Къркстоун, знаете защо съм довел този човек. Знаете, че той не е Дъруент Конистоун. Знаете, че той е Джон Кийт, убиецът на баща ви. Не е ли така?

Дебелите устни помръднаха и промълвиха дрезгаво:

— Да.

— Той не вярва. Затова го доведох, за да ви чуе Питър Къркстоун, желаете ли сестра ви Мириам Къркстоун да се отдаде тази нощ на мен, принц Као?

Дебелите устни пак помръднаха. Този път Кийт видя усилието им. Той потрепери. Схвана, че тези въпроси и отговори бяха замислени предварително. Един обречен на гибел човек говореше.

Гласът промълви задавено:

— Да.

— Защо?

Ужасното лице на Питър Конистоун като че ли се гърчеше. Той погледна Као, чиито очи блестяха в полутъмната стая като очите на змия.

— Защото това ще спаси живота ми!

— А защо то ще ви спаси живота?

Пак същата пауза, пак болезнено задушавашо усилие.

— Защото съм... убил човек...

Покланяйки се, усмихвайки се, шумолейки с дрехата си, Као се обърна към вратата.

— Това е всичко, Питър Къркстоун. Лека нощ! Джон Кийт, ще дойдете ли с мен?

Кийт безмълвно го последва през тъмния коридор в голямата стая, къпеща се в меката светлина на свещите. Чувстваше ледена пот по гърба си. Седна. И Као пак седни насреща му.

— Това е причината, Джон Кийт! Питър Къркстоун, нейният брат, е убиец. И само Мириам Къркстоун и вашият покорен слуга принц Као знаят неговата тайна. И за да откупи от мен мълчанието ми, за да спаси живота му Мириам е почти готова да ми се предаде... почти, Джон Кийт. Тя ще реши тази вечер, когато отидете при нея. Тя ще дойде. Да, тя ще дойде тази нощ. Аз не се боя. Приготвил съм за нея свещите, брачния олтар, сватбената вечеря. О, тя ще дойде. Защото ако не дойде, ако се откаже, с утринната зора Питър Къркстоун и Джон Кийт отиват на бесилката!

Въпреки ужаса, който го бе обзел, Кийт не чувстваше че всичко е загубено. Цялото положение сега бе ясно и нищо не би могло да се спечели със спор, нито пък имаше възможност да се изплъзне. Као държеше печелещата карта в ръката си и с това го бе притиснал до стената. Имаше две възможности. Бяха две, само две: бягство, и то сам, без Мери-Джозефин или предателство спрямо Мириам Къркстоун. Как Као бе планирал Кийт да извърши това предателство, по какъв начин трябваше да го извърши — Кийт не можеше да отгатне.

Гласът му, подобно на лицето, беше студен и странен, когато отговори на китаеца. Очите му гледаха жертвения олтар, който Као бе приготвил под блясъка на свещите. Върху тази платформа бе постлана тъкан с цвета на старо злато и това накара да си спомни за косата на Мириам Къркстоун. Тя щеше да бъде разпусната и разбъркана върху това легло, което Као бе приготвил за нея.

— Виждам. Това е сделка, Као. Вие ми предлагате моя живот в замяна на Мириам Къркстоун.

— Повече ви предлагам, Джон Кийт. Моята цена е малка. Нима за мен Мириам Къркстоун е повече, отколкото сестрата на Дъруент Конистоун е за вас? Да, аз ви давам живота и на Питър Къркстоун.

— И аз, Джон Кийт, по някакъв начин, неизвестен на мен засега, ще трябва да ви доставя Мириам Къркстоун?

— Да.

— А не помислихте ли, че мога да ви убия, сега... там, където сте седнали...

Као сви слабите си рамене и Кийт чу онзи мек, бълбукащ смях, за който Мак Доуел бе казал, че прилича на цвъртящо масло.

— Наредил съм всичко писмено. Ако нещо се случи с мен имам хора, които ще го отнесат бързо. Да посегнете на мен ще значи да подпишете собствената си присъда. Освен това няма да излезете жив оттук. Не се боя!

— И как ще трябва да ви доставя Мириам Къркстоун?

Као се наведе напред и пръстите му се сплетоха живо.

— А, ето сега вече питате каквото трябва, Джон Кийт. Ще станем приятели, защото гледате с очите на мъдростта. Ще бъде толкова лесно, че ще се почудите на нищожността на задачата си. Преди десет дни Мириам Къркстоун бе на път да плати исканата цена. Но ето, че се явихте вие. От момента, в който ви е видяла в кабинета на Мак Доуел, настъпи внезапна промяна. Защо? Може би поради онова нещо, което вие наричате интуиция. Може би само защото сте човекът, който бе настигнал убиеца на баща й. Виждах се с нея онзи следобед преди да я посетите вечерта. Видях, разбрах искрата, която бе започнала да се разгаря в нея, една надежда, невъзможна надежда. Тогава взех мерки, като ви изпратих моята картичка. Заминах. Знаех, че за няколко дни цялата й надежда ще умре. В края на краищата именно вашата дума ще я доведе при мен. И тази дума трябва да изречете тази нощ... Трябва да отидете при нея. Трябва да й кажете, че няма сила на земята, която би могла да я избави и че Као чака да я направи принцеса. Утре ще бъде късно и тази нощ сделката трябва да бъде сключена. Тя ще дойде! Тя ще спаси брат си от бесилката и вас ще спаси. Не е ли това голямо възнаграждение за малкото нещо, което искам?

Сега пък Кийт се усмихна право в лицето на китаеца, но това бе усмивка, която не смекчи твърдостта на лицето му.

— Као, вие сте сатана. Предполагам, че е комплимент за вашите уши. Вие сте жълта змия! Дойдох, защото мислех, че може да има някакъв изход от тази бъркотия. Бях почти решил да ви убия. Но няма да сторя това. Има по-добър начин. До половин час ще бъда тук с Мак Доуел и ще ви изпреваря като му кажа, че съм Джон Кийт. И ще разкажа тая история с Мириам Къркстоун отначало докрай. Ще кажа за тази платформа, която сте построили за нея — вашия жертвен олтар! И утре градът ще се вдигне като един човек да ви извлече от тази дупка и да ви смаже като плъх. Това е моят отговор! Може да умра, и Питър Къркстоун може да умре, но не ще докопате Мириам Къркстоун!

Бе скочил на крака, когато казваше последните думи, сам изумен от силата на гласа си, учуден, че ръцете му бяха неподвижни, а мозъкът — хладен в този час на самопожертвование.

Као бе зашеметен. Пред очите си видя човек, жертващ живота си. В заключителния момент на играта дойде удар, който не бе очаквал. Преди миг победител, сега бе победен. Видя всичко да се сгромолясва и даже живота си, увиснал на косъм. По лицето на Кийт четеше решимост. Този човек щеше да пожертва живота си, за да спаси едно момиче... едно момиче! Не можеше да разбере това.

Като произнасяше думите, разрушили всичко планирано от Као, Кийт усещаше бързата смяна на чувствата, преминаващи през сърцето на китаеца, който го гледаше втренчено. За момент злите очи бяха се разширили, издавайки изумлението му. После клепачите бавно се притвориха, докато останаха да пронизват само два тъмни и злокобни огнени блясъка. Кийт неволно помисли за очите на змия. Светкавично, като змия, Као скочи на крака, отметна назад робата си и извади от пояса си пистолет. От устата му излезе вик.

Кийт отскочи назад. Заплахата в очите на китаеца го бе подготвила и неговият револвер излезе от калъфа със светкавична бързина. Но това движение не бе по-бързо от отклика на вика. Стената се разцепи на много места и слугите се спуснаха към него като кучета. Кийт нямаше време да прецени колко бяха на брой, защото видя как пистолетът на Као избълва дим и огън.

Кийт заглуши неговия гръм с рева на автоматичния си револвер.

Той видя, че пистолетът падна и че Као се сви на две. Кийт насочи револвера срещу другите и стреляйки отстъпваше гърбом към вратата. Нещо го сграбчи отзад, извивайки главата му и той се свлече надолу.

Изпусна револвера. Жълти ръце посягаха към врата му. Усещаше горещия им дъх и чуваше гърлени викове. Ужасът го овладя, ужас, който бе като сляпата ярост на Лаокоон, борец се заедно със синовете си в пръстените на гигантската змия. В този момент той не се бореше с хора. Те бяха чудовища, жълти, смрадливи...

Кийт пречупи една ръка, която го душеше, изви назад една глава. Удряше със сляпа ярост и огромна сила. Най-после, изпокъсан и покрит с кръв, се отскубна и стигна вратата. Когато я отвори и избяга навън, остана с впечатлението, че само двама от нападателите му се повдигаха от пода.

За секунда се поколеба в малкия коридор. Долу имаше светлина и хора. Знаеше, че от него течеше кръв, че дрехите му бяха разкъсани и че бягството в тая посока би било невъзможно. На противоположния край на коридора имаше завеса, която навярно покриваше прозорец. Със светкавично движение дръпна пердето и откри, че беше прав. В следващата секунда счупи прозореца с рамо и почувства хладния нощен въздух по лицето си. Вратата зад него бе все още затворена, когато пропълзля до тясна площадка на външни задни стълби, водещи надолу в задната уличка. Поспря и се послуша докато се убеди, че враговете не са по следите му.

В мрака на задната уличка поспря пак. Хладен вятър полъхна и това го освободи от ужаса, обхванал го в борбата с жълтите хора. Китаецът беше мъртъв. В това бе сигурен. А за него не оставаше ни минута за губене...

Играта бе доиграна и той бе изгубил. Само едно оставаше още недовършено, нещо, което Конистоун би направил още ако беше тук. И той, Кийт, ще го направи. За него вече не беше необходимо да се предава на Мак Доуел, защото Као беше мъртъв и Мириам Къркстоун бе спасена. Но Мери-Джозефин трябва да узнае от него. Това беше последното честно разчистване на сметките, което имаше да направи.

Никой не го видя, когато премина през задни улички до покрайнините на града. След четвърт час се заизкачва по склона към

„хижата“. Тя беше осветена, а пердетата — вдигнати. Мери-Джозефин го очакваше...

И пак го заля вълната на онова странно и убийствено спокойствие, с което бе посрещнал трагедията на тази нощ. Бе се опитал да избърше кръвта от лицето си, но тя беше все още там, когато влезе и се изправи пред Мери-Джозефин. От раните, причинени от острите като бръснач нокти на неговите нападатели, течеше кръв, беше без шапка, с разбъркана коса. Когато Мери-Джозефин го посрещна с прострени към него ръце и смъртно бледо лице, той я възпря с ръка и каза:

— Моля те, почакай, Мери-Джозефин!

Нещо я спря. Странността на неговия глас, ужасната твърдост на лицето му, сиво и зацапано с кръв, нещо страшно в начина, по който бе казал това. Бързо я отмина и отиде до телефона. Устните ѝ помръднаха. Опита се да продума, една от ръцете бе на гърлото ѝ. Той набра номера на Мириам Къркстоун! Тя съзря, че и от ръцете му течеше кръв. Някой отговори. Чу го да казва:

— Шан Тънг е мъртъв.

Това бе всичко. Той закачи слушалката и се обърна към нея. Със слаб вик тя пристъпи към него.

— Дери... Дери...

Той я отбягна и посочи големия стол пред камината.

— Седни, Мери-Джозефин!

Тя се подчини. Лицето ѝ бе по-бяло отколкото би допуснал, че може да бъде лицето на жив човек. И тогава ѝ каза всичко отначало докрай. Мери-Джозефин не издаде звук. Седнала в големия стол, тя сякаш се свиваше и ставаше все по-малка и по-малка, докато ѝ призна за голямата лъжа от момента, когато Конистоун и той бяха разменили самоличността си в малката колиба в Ледената пустиня. Кийт знаеше, че докато е жив нейният образ ще го преследва, както го виждаше сега, за последен път — мъртвешки бледото лице, големите очи, безгласните устни, двете малки ръце, сключени на гърдите, докато слушаше историята и обяснението в любов към нея.

Даже когато бе свършил, тя не мръдна, нито проговори. Той влезе в стаята, затвори вратата и запали лампата. Бързешком постави в раницата всичко нужно. И когато бе готов, написа на един лист:

Хиляди пъти повтарям: „Обичам те“. Прости ми, ако можеш. Ако не можеш да простиш, би могла да кажеш на Мак Доуел и законът ще ме намери там, на мястото на нашите мечти — при извора на реката.

Джон Кийт

Това последно писмо той остави на масата за Мери-Джозефин.

За момент се послуша до вратата. Вън не се чуваше ни шум, ни движение. И тогава повдигна прозореца, през който Као бе влизал в стаята му.

Миг по-късно стоеше под светлината на брилянтните звезди. До него смътно достигаше шумът на града, звукът на живота.

Той се обърна на север. Долу по склона и отвъд долината се разстилаха горите. И под светлината на звездите закрачи пак назад към тях, връщайки се повторно в техните усамотени гъсталаци — убежище за гонените и отхвърлените.

XXIII

През осветените от звездите часове на тази нощ Джон Кийт вървеше напред и напред към северозапад. Дълго време неговият път го води през изсечени гори, през наново подрастващи горици и разчистени за обработване земи. Следваше проправени пътища и отъпкани пътеки, отминаваше колиби, които бяха тъмни и без живот в мълчанието на полунощния час. На два пъти куче подуши, че минава и залая. Веднъж чу гласа на мъж, който се провикваше някъде далеч. После пътеките станаха по-неоформени. Стигна до дълбоко и голямо блато. Помнеше това блато и преди да нагази в него запали клечка кибрит за да погледне своя компас и часовника си. Минаха два часа докато излезе на отвъдния бряг. След това се озова в дълбоките лесове и чувство на облекчение го заля. Гората беше пак едничкият му приятел.

Не си почиваше. Трябваше непрестанно да върви. Страхът бе престанал да бъде подтикваща причина. Нещо повече, в него страхът бе умрял. Сега сякаш неговата енергия бе ангажирана в борба за живот. Ясно съзнаваше какво бе направил и какво му предстоеше. Сега бе два пъти убиец и всеки път извършеното от него убийство бе отървавало света от една змия. Даже и Мак Доуел би признал това, а Мириам Къркстоун на колене ще благодари на Бога за това, което Кийт бе направил. Но канадският закон нямаше да му прости. Той търсеше Кийт ако не за убийството на китаеца Као, то поне за убийството на Къркстоун. Никой, даже и Мери-Джозефин, не ще може да разбере напълно какво бе пожелвал той за дъщерята на човека, който бе съсипал баща му. Защото Мери-Джозефин никога не ще разбере колко дълбоко бе я обичал. А сега я губеше завинаги.

Кийт се изненада като откри, че пак разговаря сам със себе си. Напълно спокойно бе приел факта, че неговото връщане у дома бе само един кратък и чудесен промеждутък в отшелничеството му. Той отначало не схвана, че това спокойствие беше спокойствието на отчаянието, на безизходицата.

— Няма да ме хванат — окуражаваше себе си. — А и тя няма да им каже къде отивам. Не, тя няма да им каже.

Усети се, че повтаря и преповтаря тази мисъл. Мери-Джозефин не ще го издаде. Повтаряше си това не за убеждение, а за да потиска и се бори с една друга мисъл, която постоянно му се натрапваше. Един чужд глас постоянно му нашепваше: „Тя те мрази... и ще издаде къде отиваш!“

С всеки изминал час за него ставаше по-мъчно да заглушава този глас. Той упорстваше, ставаше по-силен. В моментите, когато този глас надделееше, се издигаше така, че потопяваше всички други мисли. Не че страхът от издайничеството на девойката пронизваше сърцето му, болката идваше от онова, което би могло да бъде мотив за такова издайничество — омразата, която би подтикнала Мери-Джозефин към това. Стараеше се да не си я представя такава, каквато я бе видял накрая, в големия стол, сломена, виждаща в него не вече любимия брат, а натрапник, човека, когото би могла да подозира, че е убил брат й за да присвои името му и неговото място в живота.

— Не, тя не ще го направи — каза си той. — Не ще го направи.

Това бе битка и нейното спечелване значеше за него повече от свободата. Сега в него щеше да живее образът на Мери-Джозефин. Нейният глас щеше да чува той в шепота на нощта, нейното лице щеше да вижда в пламъка на самотните огньове и тя ще си остане за него винаги оная Мери-Джозефин, която бе познавал... И той потисна шепнещия глас, стискайки спуснатите си надолу юмруци, бореше се с появяването му с отчаянието на човек, който се бори за нещо по-важно от живота.

Призори звездите започнаха да избледняват. Кийт бе неуморим. През сивия здрач продължаваше да върви и първият проблясък на слънцето го завари на път. Градецът Принц Албърт и реката Саскатчеуан бяха около петдесет километра на югоизток от него.

Спря най-после на брега на малко езерце и свали раницата за пръв път. Доволен беше, че предчувствието за такова внезапно бягство беше го накарало да напълни раницата си още вчера сутринта.

— Нищо не ни пречи да сме готови — бе казал той шеговито на Мери-Джозефин, а тя го бе накарала да утрои порцията сланина защото и тя обичаше. Сега му бе трудно да реже тази сланина без в гърлото му да заседне някаква буца. Свинска сланина и любов! Идеше

му да се смее, идеше му и да плаче. Получи се само някакъв полузадавен звук. Той закуси добре, почина един-два часа и продължи. Вече с по-бавна крачка вървеше през по-голямата част от деня, а през нощта спираше да преспи.

В следващите десет дни вървеше така, че да избягва каквато и да било среща. Отбягваше хижите на ловци, отбягваше отъпканите пътеки. Отърва се от брадата си и се бръснеше през ден. Мери-Джозефин не я харесваше. Тя я боцкаше. Сега изглеждаше по-хубав. Приликата му с Дъруент бе намалала.

В края на десетия ден бе при Костенурченото езеро, осемдесет километра на изток от Форд Пит. Смяташе, че сега можеше да се покаже открито. След това удари на юг от Форд Пит, прекоси Саскатчеуан и се насочи към областта Бъфало Куле. В откритото поле попадеше на чифлици и в един от тях си купи товарен кон. При езерото Бъфало си накупи провизии, включително петдесет стоманени капани, прекоси през нощта Канадската тихоокеанска железопътна линия и на следния ден съзря в далечината мъглата на планините Рейки.

Бяха изминали много дни от нощта в къщата на Као, когато пак се озова край реката Саскатчеуан. Сега не бързаше. Точно пред него сънно се издигаха планините, много близо бе мястото на неговите мечти. Но вече не беше движен от същото очарование и влечение на миналите години. Нещо беше избледняло от това очарование и влечение. Две седмици броди бавно и без цел из зелените долини, които лежах под снежните върхове на планинските вериги, обзет от неизказана самотност, която го бе връхлетяла и терзаше като болест. Два пъти бе минавал близо до лагери. Три пъти бе видял хора да се изтеглят от лагерите, но умишлено ги отбягна. Нямахше желание да се среща с хора, да говори или да му досаждат с говорене. Ден и нощ неговото тяло и душа викаше Мери-Джозефин. Ден след ден се бореше, докато и по лицето, и по сърцето му останаха белези от мъката. Сякаш някакво същество, на което бе отдал цялото си обожание, бе умряло. Само че това бе по-лошо и от смъртта. Мъртва, Мери-Джозефин в известен смисъл щеше да му принадлежи. Но жива и мразеща го, както трябваше да го мрази, тя оставаше недостижима.

Накрая заприлича на човек, който бе надделял болест, която щеше завинаги да остави белезите си по него.

В началото на третата седмица разбра, че е превъзмогнал смъртта и отчаянието. И ако законът го преследва, възможно е пак да се бори...

На втория ден от тази седмица видя самотен конник. Странникът бе около километър и половина далеч, когато Кийт го забеляза. Учуди се, че този човек не се придружаваше от товарен кон. После му хрумна, че може би е търсач на руда, който е свършил припасите и улеснява пътуването, яхнал товарния кон. Който и какъвто да беше Кийт нямаше настроение да го срещне. Едва бе избрал новата посока, странникът умишлено промени и своята, за да му пресече пътя. Кийт се ядоса. Изкачвайки се по тясна тераса от пясъчник, той се запъти право нагоре по склона, като че ли възнамеряваше да стигне до високите тераси на планината и после изведнъж сви надолу в едно дере, където се изгубваше от очите на странника. Почака десетина минути, после пак потегли към долината.

Позасмя се доволен като видя как бе изиграл конника, който беше около половин километър нагоре по планината и продължаваше да се катери.

— Защо ли по дяволите толкова работа си отваря този човек? Защо ли толкова държи да ме срещне? — запита се Кийт.

След няколко минути странникът го зърна пак. Около минута той спря и Кийт предположи, че сипеше проклетия. После странникът се запъти към него и този път нямаше къде да се бяга. Онзи пришпори коня в галоп и бързо намаляваше разстоянието помежду им. Кийт откопча калъфа на револвера и се нагласи така, че да бъде полузакрит от натоварения кон. Конникът го приближи. Настойчивостта му показваше, че Мери-Джозефин не бе се забавила да каже на Мак Доуел къде властта може с най-голяма вероятност да го намери.

Кийт погледна към конника, който бе вече доста близо и се убеди, че не бе полицай. Препускаше разярено в галоп. Единият му крак се люшкеше като че бе изгубил опора в стремето, а шапката му плуваше зад него на края на един ремък.

— Стой! — каза Кийт.

Сърцето му спря да бие. Видя вцепенен червена брада и голяма чорлава глава. Конникът дръпна юздите и политна напред.

— Брей, ако това не е... Дуган!

— Джон... Джон Кийт!

XXIV

Няколко мига нито един от двамата мъже не мръдна. Кийт бе смаян. Очите на Анди Дуган се бяха опулили изпод рунтавите му вежди. Кийт долови миризма на сланина да витае наоколо.

— Анди, Анди Дуган! — извика задавено. — Ти ме позна... ти позна Джон Кийт... ти ме позна... ти...

Дуган отговори с нечленоразделно измучаване и се хвърли върху Кийт като че ли искаше да го събори на земята. Той го прегърна и Кийт го прегърна. После в продължение на минута останаха, друсайки ръце в горещо ръкостискане.

— И да минеш край мен там на реката при Маккофиновия завой и да не те позная, да не те позная! Мислех, че ти си онзи Конистоун. Да, да! Така беше. Взех те за Конистоун! — Той се поотдръпна да го изгледа и пак извика: — Джон... Джон Кийт!

— Анди, мили проклетнико!

Пак почнаха да се ръкуват, тупаха се по раменете докато ги заболяха и по лицето на Кийт наново се разгоря любовта към живота.

Изведнъж старият Дуган се изопна и взе да души във въздуха.

— Мирише ми на сланина.

— Тя е в товара ми, Анди. Но за Бога, недей обръща внимание на сланината, докато не ми обясниш как се озова тук.

— Чаках тебе — отговори Дуган с разчувствано ръмжене. — Знаех, че ще минеш по тази долина, за да се насочиш към Малката вилица. Чакам от шест седмици насам.

— Как научи, че ще дойда тук? — настоя той. — Кой ти каза?

— Всичко се разчу, Джон. Голяма каша се забърка. Китаецът — мъртъв. Джон Кийт, прекръстен на Конистоун — жив и живеел с хубавата сестра на Конистоун. А после офейкал. Никой не знае къде. Поразмислих. Сетих се, че ако някой знае, то ще е момичето. Отидох при нея, казах ѝ как ти и аз бяхме приятели и тя ми загатна, че си тръгнал нагоре, към изворите на реката. Все пак казах на момичето, че

е будала ако вярва, че ще отидеш там. Накарах я да повярва, че бележката, която си оставил, е за заблуда.

— Боже мой — каза задъхано и безнадеждно Кийт. — Аз го писах наистина.

— Знам, Джон, разбира се си го писал за истина. Но не смеех да ѝ поверя това. Ако беше отнякъде да видиш как ядно се свиваше хубавата ѝ уста, като че ѝ идваше да те заколи, ръцете ѝ — стиснати, убийствен пламък в очите... Човече, аз я излъгах! Казах, че отивам по дирите ти и ако обещае да не насъска полицията, ще ѝ донеса главата ти, както са правили в старо време. Хвана се на въдицата! Да, господинчо, тя ми каза: „Ако направите това, няма да кажа ни дума на полицията!“ И ето ме, Джон. Ако държах на думата си, която дадох на онова тигърче, би трябвало да те застрелям още тая минута.

Кийт отвърна лице.

Дуган го дръпна за раменете и широко отвори очи в изумление.

— Джон!

— Може би ти не разбираш, Анди! — продума с мъка Кийт. — Мен ми е мъчно... че тя... чувства... така нещата.

За момент Дуган помълча. После избухна с внезапна ругатня:

— Мъчно ти е! За какво по дяволите ти е мъчно, Джон! Ти си се отнесъл честно към нея, оставил си ѝ почти всички Конистоунови пари. Не ѝ е било работа да идва и няма причина да чувства омраза към теб. Остави я да върви по дяволите ти казвам. Тя е хубава и мила, но когато някой иска да ти издере с нокти сърцето, не ставай будала. Лъгал си, но какво от това? Има по-големи лъжи от твоята, Джон, охо, колко по-големи! Недей да се косиш. Аз чакам тук шест седмици и премислих сума неща. Всичките ни планове са готови и начертани. Имам чудесна хижа, напълно завършена, там — горе, при Малката вилица. Ето ни тука. Нека сме весели! — Той се засмя срещу напрегнатото, посивяло лице на Кийт. — Да сме весели!

Кийт насила се поусмихна. Дуган не знаеше. Не бе отгатнал какво е било за него това „тигърче, което би искало да го заколи.“ Дебелоглавият Анди не бе отгатнал. Кийт си каза, че няма да му каже никога. Ще пази своята тайна. Ще я зарови в изпепелената си душа и ще бъде „весел“, ако може. Най-добрият му приятел сега беше с него и светлината пак се върна в лицето на Кийт, когато погледна към планините. Там горе, само на няколко километра, бе Малката вилица,

лъкатушеца в пазвите на планината. Животът се разстилаше пред него с всичките си трепети и приключения и редом с него бе приятелят му. Той простря ръце.

— Бог да те благослови, Анди! — извика Кийт. — Ти си най-чудесният приятел на света.

След минута Дуган посочи към една горичка на около километър пред тях.

— Минава обяд — рече той. — Там има дърва. Ако имаш малко сланина предлагам да похапнем.

Кийт разказа на приятеля си своите приключения.

Беше два часът, когато потеглиха наново. След час достигнаха Малката вилица и до седем часа вървяха все нагоре край реката. Навлезли бяха дълбоко в пазвите на планината, когато спряха да пренощуват. След вечеря Дуган, пушейки лулата си, се изтегна удобно с гръб към прозореца.

— Добре че се появи в долината точно навреме, Джон — каза той. — Чаках те и храната ми бе на свършване. Мислех да се връщам назад в колибата за припаси днес или утре. Господи! Ама че живот ще бъде! И ще намерим злато, Джон! Ще го намерим!

— Имаме цял живот време да го намерим — каза Кийт.

Дуган изпусна голям облак дим и дълбока въздишка на наслада. След това изръмжа и се позасмя.

— Господи, каква пиперка е тази Конистоунова сестра! — възкликна той. — Джон, обзалагам се, че ако ѝ се изпречиш сега би те убила с голи ръце. Не мога да разбера защо те мрази толкова само за това, че си се опитал да си спасиш живота. Разбира се, трябва да си лъгал на провала. Какво ще правиш. Но една лъжа не е нищо. И аз съм казвал по някоя опашата, но никой не е поискал да ме убива за това. Не се боя от Мак Доуел. Всеки казва: „Добре, че градът се отърва от китаеца.“ Но момичето, момичето... От него ме е страх. Не ще има минута в живота ѝ да не мисли за теб и няма да се задоволи докато не те хване. Или поне тя си мисли така. Но ние ще изиграем този малък дявол, Джон. Ще си отваряме очите и ще я изиграем!

— Я да говорим за по-приятни неща — каза Кийт. — Имам петдесет капана в товара си, Анди. Помниш ли как мечтаехме за зимен лов с капани и за търсене на злато през лятото?

Дуган почна шумно да трие ръце. Заговори за следи от рисове, които забелязал, за лястовички и лисици. Вече промивал пясък на няколко места по течението на Малката вилица и беше готов да потвърди под клетва, че това е същото злато, което бе промивал при Маккофиновия завой.

— Ако не го намерим тази есен, ще седим върху самата златна жила идущото лято — обяви той и оттогава докато стана време за спане той говори все за съкровището, което цял живот бе мечтал да намери. Най-после, когато се бяха увили в одеялата, се приповдигна на лакът и каза на Кийт:

— Джон, не се коси заради онова Конистоуново момиче. Забравих да ти кажа, че я пратих „за зелен хайвер“. Преди две седмици ѝ писах — научил съм, че си ударил към областта на езерото Грейт Слейв и че се готвя да те сподиря нататък. Тъй че спи спокойно и не се безпокой заради това проклето змийче.

— Не се безпокоя — каза Кийт.

След петнадесет минути чу Дуган да хърка. Тихо отметна одеялото и седна. В огъня имаше още тлееща жар. Нощта — както първата нощ на бягството му — бе великолеписе от звезди. Месеът изгряваше. Техният лагер беше в една покрита с трева теснина, по средата ѝ блещукаше малко езеро, отвъд което Кийт лесно би могъл да хвърли камък. На срещуположния край се издигаше отвесна планинска стена и върха на тази стена, висок хиляди стъпки, пръв се озари от сиянието на месеца. Без да събуди приятеля си Кийт отиде до езерото. Гледаше как златното сияние бързо слизаше все по-надолу по планината. Виждаше го как се движи като голям поток. Изведнъж сянката му се просна пред него, обърна се и видя, че месеът бе засиял като грамадно кълбо. Светът наоколо оживя и задиша. Сякаш някаква завеса се бе вдигнала така бързо, че окото не бе успяло да долови това. Всяко дърво, храст и скала изпъкнаха в меко сияние, езерото се преобрази във вир от разтопено злато и докъдето можеше да види, лунната светлина заливаше планините. Във въздуха имаше някакво меко жужене като тиха музика, от някаква отдалечена канара достигна шумът на пропукващ се камък.

За момент си помисли, че Мери-Джозефин стои до него и че заедно се опиват от чудото на тоя сън, който най-накрая се бе сбъднал.

С цялата си хубост, с всичкото си сияние, тишина и мир, нощта бе горчива за Кийт — най-горчивата в неговия живот. Не беше повярвал това за Мери-Джозефин. Знаеше, че я е изгубил и че тя може би го презира, но че действително ще го ненавижда с жажда за лично отмъщение, не бе допускал. Дали Дуган беше прав? И нима за самозащита трябваше да се мъчи да отрови собствените си мисли за нея. Лицето му стана сурово и тъжен смях се откъсна от устните му.

Цяла нощ остана буден. Пет-шест пъти си ляга под одеялото, но бе невъзможно да заспи. В четири часа накладе огън и в пет събуди Дуган. Старият „речен човек“ скочи с възторг на момче. Той се върна от езерото с брада и коса, от които капеше вода и със сияещо лице. В тези планини не можеше да се намери по-весел спътник от Дуган.

В шест часа бяха вече по пътеката. Тя ставаше по-тясна и помъчна за следване, та от време на време Дуган се спираше за да се увери дали този е пътят. При едно от тези спирания каза на Кийт:

— Последната нощ доказа, че няма опасност от Мери-Джозефин, Джон. Сънувах сън, а пък каквото сънуваш, никога не излиза вярно. Винаги е обратното. Сънувах, че тази малка дяволица дойде над тебе когато спеше, извади голям кухненски нож и ти отрязва главата — х-рр! Да, господинчо, гледах я как държеше главата ти и кръвта капе, а тя се смее.

— Ще млъкнеш ли! — изрева му Кийт.

Очите му пламтяха. Лицето му бе бяло като платно.

Дуган сви едрите си рамене и с едно нацупено изгрухтяване пак тръгна по пътя.

Час по-късно пътеката се стесни още повече, вмъквайки се в една теснина. Тази теснина за изненада на Кийт се разтвори изведнъж в прекрасна долина. Оазисът от зеленина бе скътан между две планински вериги. Едва бяха навлезли в долината, когато Дуган издигна гласа си в серия диви провиквания и започна да гърми с пушката във въздуха.

— Завръщане у дома — обясни той на Кийт. — Хижата ни е ей там, зад баирчето. За десет минути сме там.

Не бяха минали и десет минути и Кийт я видя, подслонена до една гъста горица от кедри и елхи. Беше по-голяма хижа, отколкото бе очаквал, два пъти, три пъти по-голяма.

— Как си могъл да я направиш сам! — възкликна той възхитен.
— Тя е чудо, Анди! Голяма е колкото за... за цяло семейство.

— Половин дузина индианци — случи се да минават оттука и ги наех да работят — обясни Дуган. — Пък рекох си нека я направя поголемичка, Джон, като видях, че имам доста работници. Понякога хъркам доста високо, знаеш, и...

— А! Дим излиза от комина — извика Кийт.

— Задържах една от ония индианки — позасмя се Дуган. — Отлична готвачка и спретната женица, Джон. Мъжът ѝ умрял миналата зима и тя на драго сърце остана срещу храна, квартира и пет долара месечно. Е, какво ще кажеш за чичо си Анди, Джон? Бива ли си го да натъкми нещо?

На около седемдесет крачки от хижата имаше рекичка. Дуган спря за да напои коня си и кимна на Кийт да върви.

— Иди, виж къщата ни, Джон, върви, виж я!

Кийт му подаде юздите на коня си и го послуша. Вратата на хижата беше отворена и той влезе.

Първата голяма стая му напомни „хижата“ на Брейди в Принц Албърт. Отвъд тази стая имаше друга, в която се чуваше движение и прашене на огън в печка. Вън Дуган свиркаше с уста, после прекъсна и обърна на песен. Слушайки ръмжащия глас на „речния човек“ с думите на песента, която двадесет години бе пял при Маккофиновия залив, Кийт се засмя. Чу и друг глас да тананика в кухнята. Даже индианката беше щастлива.

А после — а после.

— Велики Боже!

На вратата, с ръце простряни към него, с лице грейнало от любов и радост, се показва Мери-Джозефин!

Той се олюля, политна, нещо го заслепи... сълзи... горещи, заслепяващи сълзи го задавиха с хълцане, изскочило от гърлото му. Тя се озова в прегръдките му, той я обгърна с ръце. Тя се смееше и я чу да казва:

— Защо, защо не се върна при мен... оная вечер? Защо, защо си отиде... през... прозореца? Аз... аз... те очаквах... и... и бих дошла... с теб...

От вратата зад тях се чу гласът на Дуган, пълен с доволен смях, с възторг, с ликуване:

— Джон, не ти ли казах, че има много по-големи лъжи от твоята?
Не ти ли казах? А?

XXV

Доста минути изминаха откакто ръцете на Кийт се бяха заключили около Мери-Джозефин докато я поотпусна за да я придържи и погледне. Да, тя беше тук, цяла-целеничка, с грейнали в блясък очи и със заруменяло лице. Докато я поглъщаше с жаден поглед тя леко извика, притисна се до гърдите му и скри лицето си в тях.

А той шепнеше и шепнеше, като че не можеше да намери други думи:

— Мери, Мери, Мери!

Дуган се отдръпна от вратата. Двамата не бяха обърнали внимание на неговия глас и старият „речен човек“ радостно се кискаше докато разтоварваше коня. След половин час се показва из горичката край потока и приближи хижата. Даже и тогава се помайваше, играейки си с една от юздите, докато видя Мери-Джозефин на вратата. Слънцето я огряваше, великолепната ѝ коса беше разпусната, зад нея беше Кийт, тъй близо, че раменете му бяха покрити с косата ѝ. Мери-Джозефин се спусна към Дуган. И такъв, какъвто си беше — с голямата червена брада и рошав, тя го прегърна и го целуна.

— Хей — каза Дуган, не можейки да намери какво да каже. — Хей...

Кийт го хвана за ръката.

— Анди, дърти лъжецо, ако не беше толкова стар, че да си ми баща, щях да ти кажа аз на тебе! — извика той весело. — Ти направи този ден... най... най...

— Най-незабравимия в моя живот — помогна Мери-Джозефин. — Такъв ли е той, Джон?

Смутено, за първи път, с буза допряна до рамото му, тя промълви неговото име.

И Кийт, пред очите на Дуган, я целуна.

Часове по-късно в един свят, озарен от светлината на звездите и от сиянието на луната, Кийт и Мери-Джозефин бяха сами. От всички

страни наоколо им се издигаха върхове сред увенчаните със сняг планински вериги, а под нозете им — меката и разкошна трева, сладкият дъх на цветята.

„Нашата долина на мечтите“ — я бе нарекла Мери-Джозефин с трепет на неизказано щастие в гласа.

— И ти би дошла с мен оная нощ? — попита Кийт учуден. — Оная нощ... когато избягах.

— Да. Не чух кога си излязъл. Най-послед се приближих до вратата и подслушах. После почуках и след като те повиках и не ми отговори влязох в стаята си.

— Господи, Боже! — пое дъх Кийт. — След всичко онова ти си щяла да дойдеш с мен, един... един убиец, както ме наричат... един гонен от властите човек...

— Джон, миличък! — тя взе една от ръцете му в своите и здраво я стисна. — Джон, миличък, имам да ти кажа нещо...

Той мълчеше.

— Накарах Дуган да обещае да не ти казва, че съм тук, когато те намери. И... накарах го да обещае и нещо друго — че ще запази една тайна, която сама исках да ти кажа. Това беше чудесно от негова страна. Просто не знам как можа да го стори.

Тя се притисна по-близо до него и стисна повече ръката му.

— Знаеш ли, Джон, станаха ужасни неща след като уби Шан Тънг. Малко след като бе заминал, видях, че небето се зачерви. Къщата на Шан Тънг гореше. Бях ужасена, сърцето ми бе сломено и стоях без да мръдна. Трябва да съм стояла дълго време на прозореца, когато вратата внезапно се блъсна и разтвори. Мириам влетя, а след нея — Мак Доуел. Ох, никога не бях чувала човек да ругае както Мак Доуел ругаеше като разбра, че си заминал. А Мириам се хвърли на пода в краката ми и скри главата си.

Мак Доуел се разхождаше разярен и най-послед се обърна към мен, като че ли да ме изяде и извика:

— Знаете ли, че този проклет глупак не бил убиец на съдията Къркстоун!

Настъпи пауза. В главата на Кийт нещо се въртеше. А Мери-Джозефин продължи така спокойно, като че ли говореше за ланския сняг.

— Разбира се, аз знаех от това, което ти ми бе разправил за Джон Кийт, че той не би могъл да се нарече убиец. Виждаш ли, Джон, постепенно бях започнала да обичам Джон Кийт. Това беше второто нещо, което ме ужаси. В борбата през нощта съдията Къркстоун не е бил наранен, а само зашеметен. Питър Къркстоун и баща му постоянно се карали за пари. Просто невероятно изглежда това, което е станало тогава. Но то е вярно. След като си излязъл Питър Къркстоун убил баща си за да наследи имота му. И после стоварва вината върху тебе.

— Господи! — изпъшка Кийт. — Мери-Джозефин, откъде знаеш това!

— Питър Къркстоун бил ужасно обгорен от пожара в къщата на китаеца. Той умрял същата нощ, но преди да умре изповядал всичко. Това е било силата, с която Шан Тънг държал Мириам. Той знаел. И Мириам трябвало да плати цената, която щяла да спаси брат ѝ от бесилката.

— И тази е била — прошепна Кийт като на себе си — причината тя толкова да се интересува от Джон Кийт!

Той се вгледа далеч. Дълго време и двамата мълчаха. Една жена бе намерила щастието си. Душата на един мъж бе излязла от мрака на светлина.

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.